

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SZ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 13. MARCA 1975

ŠTEVILKA: 10, LETO: XVII

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SZ — Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

V FEBRUARJU ZA 0,65 ODSOTKA VIŠJI POPREČNI OSEBNI DOHODEK NA ZAPOSLENEGA

Čeprav je februar najkrajši mesec v letu in že po tradiciji pričakujemo nekoliko nižji osebni dohodek od januarskega, nas letošnji februar ne bo razočaral. Po sklepu odbora za dohodek in nagrajevanje je bila vrednost obračunskih postavk povečana za 8 %, kar je najbolj pomembno vplivalo na to, da smo nadomestili izpad 18 plačanih ur. Poleg tega se čedalje bolj uveljavlja želja, da se v februarju piše del dopusta, ki ga je posameznik dolžan izrabiti na proste sobote.

Oboje skupaj pa je vplivalo na to, da je v februarju doseženi osebni dohodek celo za 22 din na zaposlenega ali 0,65 % višji od januarskega. Povprečje znaša pri 178 urah kar

3.384 dinarjev, sama vrednost na uro pa je porasla iz 17,11 na 18,98 dinarjev ali za 10,5 %. Primerjalni podatki nam pokažejo naslednje:

Obdobje	ur/os	din/h	din/os	popreč. % učinka	indeks OD	indeks življ. stroš.
leto 1974	190.0	15.53	2952	27.07	100.0	100.0
jan. 1975	196.5	17.11	3362	30.12	113.9	113.0
febr. 1975	178.3	18.98	3384	30.16	114.6	115.0
I + II 1975	187.4	18.00	3373	30.14	114.3	114.0

9. SEJA KONFERENCE ZK ŽELEZARNE

USTVARJALNA RAZPRAVA O KADROVSKI POLITIKI IN POTRJEJENA POLITIČNA IZHODIŠČA O BODOČI SAMOUPRAVNI ORGANIZIRANOSTI

Pretekli četrtek, 6. marca je bila deveta seja konference Zveze komunistov Železarne. Sekretar Valentin Erjavšek je v razpravo predlagal izvajanje kadrovske politike v Železarni in predlog političnih izhodišč za razpravo o bodoči samoupravni organiziranosti v Železarni in naloge organizacij ZK in aktivnosti.

Uvodni referat o izvajanju kadrovske politike v Železarni je v imenu komisije, ki ga je pripravila, prebral Stane Rev. V nadaljevanju njegov referat v celoti objavljamo, ker je v njem zelo analitično obdelana

situacija in problematika kadrovske dejavnosti v Železarni.

V dovolj ustvarjalni in konkretni razpravi, ki je sledila, so sodelovali: Franc Kobentar, Marjan Žitnik, (Nadaljevanje na 6. str.)

Indeksi gibanja življenjskih stroškov za januar in februar še niso bili objavljeni, zato so le približni, čeprav se opirajo na podatke za pretekli december, ki je bil za 12,5 % višji po stroških, kot pa vse leto 1974.

Ko obravnavamo sicer malenkostno razliko med povprečnim osebnim dohodkom doseženim v januarju in februarju pa moramo pojasniti, da je vplivov, ki so zadržali takšen nivo OD znatno več. Zanimivo je tudi to, da si v februarju pišemo dosti več sobotnih dopustov. Medtem, ko je bilo v januarju plačanih le 15.394 ur smo v februarju uveljavili kar 59.304 (Nadaljevanje na 4. strani)

POŠKODBE V FEBRUARJU

Služba za varstvo pri delu nam je posredovala podatke iz katerih je razvidno, da je bilo v februarju na delovnih mestih v Železarni poškodovanih 36 naših sodelavcev in da smo zaradi poškodb izgubili 760 delovnih dni.

V TOZD Talilnice je bilo sedem poškodb in 170 dni, TOZD Valjarne prav tako sedem poškodb in 95 dni, TOZD Hladna predelava 12 poškodb 262 dni, TOZD VET osem poškodb 223 dni in v skupnih službah dve poškodbi in deset izgubljenih dni.

Na poti v službo so bile v prejšnjem mesecu tri poškodbe, zaradi katerih smo izgubili 59 delovnih dni. Dve poškodbi so imeli v TOZD Hladna predelava z osemimi izgubljenimi dnevi in eno poškodbo v TOZD VET ter 29 izgubljenih dni. V skup. službah poškodb ni bilo, pač pa imajo 22 izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev. Poškodb na poti v službo v TOZD Talilnice in TOZD Valjarne niso imeli.

Z GRADBIŠČA NOVE HLADNE VALJARNE

Od dobavitelja opreme Production Machinery smo z zamudo prejeli končne podatke za izdelavo projektov za lužilno linijo za mehka jekla, brusilno linijo, linijo za pravo trakov ter škarje za vzdolžni razrez mehkih jekel.

Štab za izgradnjo hladne valjarne se skupaj s projektanti trudi, da bi izvedli projektiranje oziroma zmanjšali zamujeno po strojni, elektro in gradbeni plati. Od projektantov smo dosegli, da poteka projektiranje na vseh naštetih napravah istočasno. Izdelani so grobi načrti, katere je potrebno še uskladiti, nato pa izdelati končne načrte.

Poleg projektiranja na temeljih in povezavah naprav, poteka istočasno tudi projektiranje na pomožnih objektih. Izdelan je projekt regeneracije in nevtralizacije, kotlovnice, podporne konstrukcije zvonastih peči in projekt tako imenovane V. faze izgradnje hal hladne valjarne. Izdelava V. faze, to je skladišče za vzdrževanje (1.800 kv. metrov), je bila predvidena za kasneje. V delu pa je izdelava projektov vodikarne in prostorov RTA.

Vodstvo izgradnje hladne valjarne in uprava Železarne, se še vedno trudita, da bi skrajšali izdelavo in montažo jeklene konstrukcije hal pri podjetju Metalna. V TOZD TLK iz Krmelja so izdelali vse stebre in veznike, zaključujejo pa izdelavo žerjavnih prog. V TOZD Metalna TIO v Mariboru so izdelali vso lahko konstrukcijo za III. fazo. Pričeli so z izdelavo lahke konstrukcije za IV. fazo. Od Metalne TOZD Montaža smo dosegli pospešeno izdelavo tako, da imajo delavci podjetja za kovinske konstrukcije iz Šibenika za prekrivanje dovolj konstrukcije, da svoje delo lahko normalno izvršujejo. To podjetje je svojo montažno skupino še pojačalo.

Za V. fazo hal, to je izgradnjo skladišča za vzdrževanje, smo zbrali potrebne ponudbe, sedaj pa je v postopku sklepanje pogodb. Z gradbenimi deli bomo pričeli v tem mesecu, material za jekleno konstrukcijo je naročen in v izdelavi v naši železarni.

Dela na temeljih naprav napredujejo zadovoljivo. Na zvonastih pečeh izvajalec SGP Sava izdeluje opaže zidov, na objektu Sendzimir pa je Gradis zabetoniral prve temelje v oljni kleti, izkop za temelj sendzimira in emulzijske kleti pa je zaključen. Pričeli smo tudi z gradbenimi deli na objektu regeneracija, izvajalec del GIP Gradis, v podjetju Hidromontaža pa so pričeli z izdelavo jeklene konstrukcije. Z gradbenimi deli smo pričeli tudi na objektu kotlovnice, izvajalec SGP Sava, jekleno konstrukcijo pa že izdeluje Kovinoservis iz Jesenic.

Pri izgradnji se vedno bolj kaže tudi pomanjkanje jekla. Skupno z nabavno službo Železarne se trudimo, da bi pravočasno nabavili vse potrebne materiale, bodisi konstrukcijska jekla ali cevni material. Zato že pri projektiranju skušamo vgraditi čim več izdelkov iz proizvodnega programa naše železarne. Tovrstna naročila vse TOZD Železarne sprejemajo z velikim razumevanjem. Ostale materiale, ki niso v programu naše železarne, pa skušamo dobiti s prednaročili ali rezervacijami, s čimer pa prevzamemo precejšen tveganje, ker vse specifikacije še niso znane.

OD MARCA DALJE TUDI V TOZD VET OSEBNI DOHODEK NA HRANILNE KNJIŽICE

Z mesecem septembrom lani je prešla delovna skupnost Skupnih služb na izplačevanje dela osebnega dohodka na hranilne knjižice, kar zajema skoraj 1200 oseb. V decembru lani je sledila novemu načinu izplačevanja tudi TOZD — Hladna predelava — jeseniški obrati z 860 delavci. Z mesecem marcem letos (15. aprila) pa bodo na novem sistemu tudi vsi delavci TOZD VET, ki ima stalež prek 1900 oseb.

Nov način izplačevanja — gotovinsko in potom hranilne knjižice, bo s tem zajel že 4000 delavcev železarne Jesenice — ostala tretjina pa pride na vrsto postopoma. Naša Železarna se je obvezala pri Ljubljanski banki ob priliki odobritve investicijskega kredita za novo hladno valjarno Bela, da bo poleg ostalih pogojev izvedla tudi izplačevanje dela osebnega dohodka na hranilne knjižice. Vse pogoje banke je sprejel in odobril delavski svet našega podjetja.

Osební dohodek v gospodarsko razvitih deželah že dolga leta ne izplačujejo več gotovinsko, temveč potom tekočega računa, hranilnih knjižic, čekov itd. Tudi v Jugoslaviji vse bolj prehajamo na brezgotovinsko plačevanje. V praksi se pri nas najbolj uveljavlja sistem hranilnih

knjižic, tako da se del osebnega dohodka ali v celoti prenese na hranilno knjižico. Ta način je uspešno in v zadovoljstvo vseh članov kolektiva izveden že v mnogih podjetjih npr.: Iskra, železarna Štore in Ravne, Slovenijales, SGP Sava, Metalna itd.

Prednosti novega sistema so v splošno družbenem interesu, v interesu podjetja in v osebnem interesu.

Splošno-družbene koristi: Denar, ki se v gospodarstvu hitreje obrača, tudi zmanjšuje inflacijo (manj pretirane emisije — tiskanje denarja), zmanjšuje pa tudi porast cen in padanje življenjskega standarda.

Interesi podjetja: Denar, ki ostane v banki kot hranilna vloga, lahko daje banka podjetju v obliki

(Nadaljevanje na 2. str.)

V INOVACIJSKI PROCES VLOŽENA SREDSTVA SE NAJHITREJE VRAČAJO

Vsaka družbena sredstva je treba čimbolj načrtno in pametno izrabiti in njihovo porabo tudi ekonomsko opravičiti. Seveda pa obstajajo različne možnosti virov in uporabe ter namenov. Družbene in strokovne organizacije in društva iščejo različne možnosti. Od samopriskupkov do dotacij ter slučajnih in načrtnih zaslužkov. Društvo iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav Jesenice, se že od leta 1961 dalje lahko pohvali z zagotovljenimi sredstvi, ki so bila vezana na aktivnost članov. Železarna Jesenice namreč vplačuje 15 % od izplačanih odškodnin avtorjem, društvu izumiteljev Jesenice.

Lahko rečemo, da so bila ta sredstva vsa ta leta namensko uporabljena in da je upravni odbor zelo dokumentirano in javno poročal v porabi pred samoupravnimi organi Železarne in tudi na občnih zborih pred svojimi člani.

Kljub temu, da je popolnoma razumljivo, da Železarno kot mecena društva seznanimo s porabo sredstev, pa smatramo, da so to zaslužke

na in ne podarjena sredstva, ki bi se jih lahko kadarkoli odtegnilo. Taki glasovi in nameni se namreč pojavijo občasno med očitnimi nepoznavalci razvoja novatorstva v tovarni. Glede na to je treba pripomniti, da je danes vsako organizirano dejavnost treba obdržati z veliko mero idealizma ter zaupanja v napredek

(Nadaljevanje na 7. str.)

V petek, 7. marca, je bilo na Jesenicah na obisku 40 delavk, zaposlenih v beograjski tovarni Mašinoprojekt, ki je projektant tudi nekaterih delov naše nove hladne valjarne. Z njimi je bilo tudi nekaj predstavnic krajevne skupnosti Novi Beograd. Gostje so si v spremstvu predstavnikov družbenopolitičnega življenja občine in Železarne ogledale nekaj obratov Železarne in tehnični muzej.

V referatu o izvajanju kadrovske politike v Železarni, prebranim na deveti seji konference Zveze komunistov Železarn, med predloženo problematiko in stališči, zasluži posebno pozornost naslednja ugotovitev: »Ob tej priliki moramo opozoriti tudi na eno izmed slabosti, ki jo v razpravah in zapisnikih (mišljeni so sestanki oddelkov ZK – pripis avtorja sestavka) nekajkrat srečamo. Ta se izraža v ozkem in togem pojmovanju moralnopolitičnih kvalitiet, ali vezanje teh kvalitiet na formalno članstvo v Zvezi komunistov. Dopusčati tako poenostavljanje, nas lahko kaj kmalu privede do tega, da se v ZK vrinejo karieri in malomeščani, ki bi želeli s partijsko knjižico dokazati svoje „politične kvalitete“.

Ta ugotovitev ne velja samo za Železarno, ker se s takimi in podobnimi pojavi srečujemo tudi na širšem občinskem območju. To je razlog, da nekoliko več spregovorimo o tem vprašanju tako z vidika, ki izhaja iz uvodnega citata, kakor tudi z vidika vrednotenja moralnih in idejnopolitičnih kvalitiet in odgovornosti pri kategorizaciji delovnih mest oziroma njihovega deleža v delitvi osebnega dohodka.

Da je uvodna ugotovitev utemeljena, dokazujejo nekateri primeri v Železarni, taki primeri pa so prisotni tudi na krajevnem območju pa tudi v občinskem vodstvu Zveze komunistov niso imuni do teh pojavov. V lanskim jeseni je bilo v neki krajevni organizaciji Zveze komunistov črtanih iz članstva nekaj članov, ki niso prihajali na sestanke osnovne organizacije ali niso redno plačevali članarine ali oboje skupaj. Čeprav že same kazni niso bile izrečene v smislu statuta ZKS, ker so bili po sklepu osnovne organizacije izključeni, ne pa črtani iz članstva, kakor to določa omenjeni statut, je kazni občinsko vodstvo ZK verificiralo, ne da bi se poglobljeno s pojavom soočilo, nedvomno v prepričanju, da bodo taki drastični ukrepi vplivali na izboljšanje discipline članstva, predvsem v pogledu obiskovanja sestankov osnovnih organizacij in plačevanja članarine. Ne bomo se spuščali v to, ali je osnovna organizacija predhodno opozorila člane o črtanju iz članstva in ali je pred odločitvijo o črtanju iz članstva razpravljala o vzrokih njihove nedejavnosti ob njihovi prisotnosti. Dejstvo je, da je bila odločitev formalistična in ta formalizem je potrdilo z verifikacijo kazni tudi občinsko vodstvo ZK. Kako naj si sicer drugače razlagamo ta ukrep ob dejstvu, da se je izključitev, pravilno črtanje, nanašala samo na neobiskovanje sestankov osnovne organizacije in v nekaterih primerih na neredno plačevanje članarine, ni bila pa upoštevana njihova družbenopolitična aktivnost, njihova vloga in aktivnost pri uresničevanju politike in sklepov Zveze komunistov. Kako naj sicer ocenimo tak ukrep drugače kot formalističen, kot dokaz uvodni trditvi, da moralnopolitične kvalitete članov v tem primeru vežejo samo na formalno članstvo, kar lahko povzroči poudarjene pojave.

MORALNE IN IDEJNOPOLITIČNE VREDNOTE IN KADROVSKA POLITIKA

Da je temu res tako, kaže tudi stališče občinskega komiteja Zveze komunistov Jesenice, izraženo v enem izmed sklepov, ki poudarja, da eden izmed tako črtanih članov, nima moralnopolitičnih kvalifikacij za opravljanje sedanjih družbeno odgovornih funkcij. Torej gre za resnično nevarnost navedeno v uvodu navedenem referatu, da se vrednotenje moralnih in idejnopolitičnih vrednot omeji le na obiskovanje sestankov in redno plačevanje članarine, ne pa na resnične idejnopolitične in moralne vrednote, ki se izražajo v zavestnem boju za interese delavskega razreda, za socializem, samoupravno družbo in politiko Zveze komunistov.

Da se ne bomo napačno razumeli. Vsekakor je ena osnovnih nalog, da se krepki partijska disciplina, enotnost in odgovornost v organizacijah Zveze komunistov. Da se osnovne organizacije usposablja in vključujejo v odgovorne naloge, ki jih imajo v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih pri uresničevanju ustavnih določil. Seveda pa se ob vsem tem moramo soočiti z realnim stanjem, ki je še mnogo kje pogojeno z liberalnim obnašanjem v preteklosti, z neodgovornostjo članstva v širšem smislu besede, nerednim sklicevanjem sestankov osnovnih organizacij oziroma oddelkov ZK, s formalnim sklicevanjem sestankov, z nepripravljenimi in dolgovznimi sestanki in podobno. Nedisciplinirani posamezniki članov je nemalokrat tudi posledica takega stanja, zato bi morali tako stanje preseči ne z brisanjem iz članstva, temveč z razlaganjem in dokazovanjem, z bolj organiziranim in permanentnim idejnopolitičnim delom in usposabljanjem članstva ter seveda rednim in odgovornim delom organizacij. Seveda, če se kljub vsemu temu posamezniki nečje podrediti partijski disciplini, demokratičnemu centralizmu, če nečje uresničevati politike Zveze komunistov, potem pač morajo organizacijo zapustiti. Toda, kakor je dejal tovariš Tito na drugi seji Zveze komunistov Jugoslavije: »To niso sovražniki, temveč občani naše socialistične družbe. Tudi z njimi je treba delati, jim pomagati, do njih moramo biti širokosrčni.«

Pri tem vsekakor moramo priznati, da so prizadevanja tovarniške konference Zveze komunistov Železarn čvrsto usmerjena v to, da se krepijo oddelki in osnovne organizacije ZK v Železarni. To se izraža predvsem v tem, da o vseh bistvenih vprašanjih razpravljajo vsi člani ZK v Železarni. S tem se zagotavlja vpliv članstva na pomembne odločitve, pa tudi preprečuje se v mnogih vodstvih prisoten birokratski centralizem in zapiranje posameznih organizacij, oziroma vodstev. Mnogo truda pa bo še potrebno za dosledno uveljavitev demokratičnega centralizma in odgovornosti ter discipline posameznih članov pa tudi nekaterih vodstev oddelkov in osnovnih organizacij ZK. Toda to ne bomo dosegli z brisanjem in izključevanjem iz članstva, temveč z močjo ideologije, politike in akcije.

Vrnimo se k naslovnemu vprašanju moralnih in idejnopolitičnih vrednot, ki so pomembne tako v pogledu uresničevanja kadrovske politike, kakor tudi v pogledu vrednotenja posameznega člana Zveze komunistov. Pri tem je treba takoj poudariti, da članstvo v Zvezi komunistov ne prinaša nobenih privilegijev, temveč velike obveznosti. Le-te se nanašajo na nenehni in dosledni boj za interese delavskega razreda, na odgovorno uresničevanje programa, statuta in politike ZK, na aktivno in ustvarjalno udeleževanje v drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih in samoupravnih organih, jasna opredelitev za znanstveni socializem oziroma marksizem in leninizem, poleg moralnih in človeških vrlin. Te pa se izražajo v lastnem zgledu, v spoštovanju slehernega koristnega dela, z maksimalnim prispevkom k skupnim družbenim uspehom, doslednemu uveljavljanju delitve po delu, tovariških odnosih pri delu, medsebojnemu zaupanju in sodelovanju, prenašanju znanja in medsebojnih izkušenj, medsebojni pomoči, spodbujanju in kritiki pri delu, varovanju družbene lastnine, vestnem in odgovornem izpolnjevanju samoupravnih pravic in dolžnosti, solidarnosti in vzajemnosti itd. To bi v bistvu moral biti tudi vidik, iz katerega obravnavamo moralno in idejnopolitično vrednost in ustreznost člana Zveze komunistov.

Kot odgovor na drugo vprašanje, ki se povezuje s kadrovsko politiko, naj služi citat iz referata Jureta Biliča na drugi seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, ki med drugim pravi: »V skladu s tem (mišljeno je predhodno izraženo mnenje, da članstvo v ZK ne prinaša nobenih privilegijev – pripomba pisca članka) se tudi načelno stališče ZK o idejnopolitični ustreznosti ljudi za družbene in gospodarske funkcije ne more omejiti samo na to, ali je kdo član ZK ali pa ni. Idejnopolitično je ustrezen vsak naš človek, ki sprejema in se bojuje za interese delavskega razreda, socializma, samoupravljanja in politike Zveze komunistov.« Torej več kot upravičena kritika izražena v uvodu navedenem referatu o formalističnem gledanju na kadrovsko politiko, ki je brez potrebnega komentarja jasno opredeljena v gornjem citatu.

Vse te opredelitve, predvsem pa jasna izraženost izhodišč kadrovske politike, pa seveda zahteva, da presežemo tudi v mnogih primerih še preveč birokratsko in tehnokratsko vrednotenje delovnih mest, ki zahtevajo tako kadrovsko opredelitev. Pri tem ne gre za privilegije, temveč za večjo družbeno in idejnopolitično odgovornost, torej ustrezno načelo delitve po delu. Za to pa ni birokratskih, temveč so družbena merila.

OD MARCA DALJE TUDI V TOZD VET OSEBNI DOHODEK NA HRANILNE KNJIŽICE

(Nadaljevanje s 1 strani)

kratkoročnega ali dolgoročnega kredita. Če si podjetje ne more zagotoviti dovolj denarja za izplačilo osebnega dohodka, mu lahko pomaga banka s premostitvenim kreditom! Skrajša in poenostavi se tudi izplačevanje osebnega dohodka (manj gotovine, večji bankovci).

Osebnosti koristi: Delavcem je zagotovljeno, da prejmejo del osebnega dohodka na določen datum, ves ostali del osebnega dohodka, prenesen na hranilne knjižice, pa lahko dvigajo postopoma ali v celoti v vseh enotah poslovnih bank v Jugoslaviji ali vseh poštah Slovenije.

Ljubljanska banka je organizirala v Železarni Jesenice prvo izpostavo v pritličju zgradbe kadrovskega sek-

torja, ki posluje zelo dobro in eksperimentalno (tako za vpise vlog kot za dvige). Kasneje bo organizirana še druga izpostava v upravni zgradbi hladne valjarne Bela. **Naložen osebni dohodek na hranilno knjižico, banka obrestuje po 7,5 odstotka od izplačilnega dne – ne od dneva vpisa na hranilno knjižico.** Denar na hranilni knjižici dvigamo postopoma, po potrebi. Manj ga trošimo za nekoristne stvari, več ga ostaja za res nujne, večje potrebe. Da je na ta način možno prihraniti, navajamo le primer podjetja Iskre Kranj, kjer imajo sistem hranilnih knjižic uveden dve leti in je v poprečju ostalo nedvigljeno ena mesečna plača na posameznika.

Postopek sistema hranilnih knjižic bo tudi za člane TOZD Vzdrževanje, energija in transport enak kot je uveden za Skupne službe in del TOZD Hladna predelava. Čisti mesečni dohodek po znižanju za osebne odbitke se bo do višine 1.500 din izplačal v gotovini, s tem pa se seveda ukinejo redni predujmi od vključno obračunskega meseca marca dalje, ostala vsota pa se bo prvi mesec (15. aprila) prenesla že direktno v novo hranilno knjižico. Vse naslednje mesece bodo dobili delavci v izplačilnih kuvertah poleg denarja še poseben listek »Nalog za vpis«. V hranilno knjižico, na podlagi katerega jim bodo vpisali navedeno vsoto v njihovo hranilno knjižico. Vpis se lahko opravi v vseh poslovnih bankah Jugoslavije (vključno izpostava v Železarni) in vseh poštah Slovenije.

Dne 15. marca bodo dobili vsi člani TOZD VET poleg izplačilne kuverte še formular »Pristopnica«. Ta formular vsebuje številko hranilne knjižice, priimek in ime vlagatelja, rojstno leto in bivališče. Dolžnost posameznika je, da prekontrolira podatke in uskladi s svojo osebo izkaznico, da ne bo nepotrebnih zastojev ob priliki dviga iz hranilne

knjižice. Pristopnico podpisuje vsak delavec lastnoročno in jo vrne obratni personalni najkasneje do 20. marca.

Priporočamo, da vsak zahteva pri obratni personalni tudi obrazec »stalno pooblastilo«, s katerim pooblašča npr.: ženo, očeta, brata itd., da lahko dvigne gotovino iz njegove hranilne knjižice. Priporočljivo je to tudi v primeru njihove bolezni, za držanosti ali celo smrti lastnika hranilne knjižice. Pooblastilo se lahko izpolni v dveh izvodih in pooblašča eno ali celo dve osebi. Podpisano mora biti še od lastnika hranilne knjižice.

Izpostava Ljubljanske banke – enota Jesenice, ki posluje v pritličju kadrovskega sektorja ima delovni čas na dan izplačila in naslednja delovna dneva od 7. do 12. ure in popoldne od 13. do 17. ure. Vse ostale delovne dni razen sobote in nedelje pa od 7. do 14. ure.

Opozorjamo, da posluje Ljubljanska banka na Jesenicah vsako sredo od 6.30 do 16.30. Jugobanka pa celo vsak dan od 7. do 18. ure, v sobotah pa od 7. do 11. ure.

Pričakujemo, da se bodo tudi člani TOZD VET novega poslovanja z osebnim dohodkom hitro navadili, kot so se že delavci skupnih služb in del delavcev TOZD Hladna predelava, saj je predvsem v njihovem osebnem interesu.

MAŠINSKO-METALURŠKI KOMBINAT -BRATSTVO-NOVI TRAVNIK

DODJELJUJE

JUBILARNI
ZLATI
PLAKETI

IZJAZI JESENICE

POVODOM 25 GODINA POSTOJANJA I RADA
KAO ZNAK PRIZNANJA ZA DUGOGODIŠNJO
PLODNU SARADNJO I DOPRINOS RAZVOJU
KOMBINATA

GENERALNI DIREKTOR
KOMBINATA
Marko Balaž, dipl. inženir

PREDSEDNIK RADNIČNOG
SAVJETA
Miro Plavčič, dipl. ing.

Novi Travnik
15. 6. 1974.

REVOLUCIONAR VELJKO VLAHOVIĆ

na Jarami, kjer je bil hudo ranjen, naredile iz njega zakletega sovražnika nasilja, podjarmljanja, zaslužnevanja, ubijanja... Med prvimi je spoznal, kaj pomeni fašizem, kakšne so nakane drhali, ki je iz Berlina in Rima začela uresničevati načrt o zavojevanju sveta, o spreminjanju Evrope v krvavo ječo narodov. Skupaj s Togliattijem, Malrauxem, Hemingwayem, Ehrenburgom, Romainom Garyjem, Picassojem in drugimi veličinami duha je odkrival široko razpredeno fašistično zaroto, pred katero so skorumpirani zahodni buržoazni sistemi strahopetno zatiskali oči, ne želeč videti grozečih znamenj bližnjega požara. Španija je predstavljala poslednji branik, poslednjo oviro napredujočemu nacizmu. Kljub brezmejnemu junaštvu rodoljubov ni zdržala, saj so branilci morali priznati premoč desetkrat močnejšemu in bolje oboroženemu sovragu.

V zaključni fazi španske drame je Veljko Vlahović, nazadnje komisar bataljona republikanske vojske, prevzel nase odgovorno nalogo vodenja evakuacije obkoljenih čet. Po zlomu uporniških čet je kot rekonvalescent skrivoma prišel v Pariz, kjer so on in še nekateri jugoslovanski »internacionalisti« uspeli vzpostaviti enega najzanesljivejših kanalov, prek katerega je KPJ iz ujetniških taborišč v Franciji spravljala domov srbske, hrvaške, slovenske, bosanske, črnogorske in makedonske komuniste-veterane antifašistične koalicije. V Beogradu so ga ta čas izvolili v centralni komite SKOJ, da bi kmalu zatem postal predstavnik slednjega v Mladinski komunistični internacionali v Moskvi.

Po izbruhu vojne in po nemški okupaciji Jugoslavije sta Vlahović in Djuro Salaj v prestolnici ZSSR odprla radij-

sko postajo »Svobodna Jugoslavija«, ki je v štirih tujih jezikih popularizirala NOB ter vzdrževala stalne stike z Vrhovnim poveljstvom. Oddaje »Svobodne Jugoslavije« so odločilno pripomogle k odkrivanju resnice o dogajanjih v zasedeni deželi, kjer je edino NOB pod vodstvom komunistične partije bila brezkompromisen boj z nacističnimi osvajalci.

Vlahović se je iz Sovjetske Zveze vrnil decembra 1944. Vse do nedavna je zvesto, dosledno in vztrajno opravljal odgovorne dolžnosti v vodstvu ZKJ, v vladi, skupščini in socialistični zvezi. Karkoli je delal, kakršenkoli položaj je zasedal, zmeraj sta svoboda in kipeča ustvarjalnost zanj bili poglavitni cilji, poglavito vodilo in izhodišče. Kot tak je brezkompromisno zavračal poskuse birokratizma, tehnokratizma in podobnih izkrivljanj, katerih zagovorniki so skušali človeka degradirati v objekt, v služabnika države, ali pa mu vsiliti vlogo kolesca v brezdušnem mehanizmu strojev, tehnike, v ureditvi, podrejeni goli ekonomistični logiki. Obenem je izpričeval izjemno prožnost duha, izjemno sposobnost razumevanja sprememb, ki dandanes terjajo bistveno drugačo taktiko boja kakor, recimo, 50 let nazaj oziroma v časih Marxa in Engelsa. Zaprtil je bogato zakladnico misli, načrtov in napotkov, neločljivo vpletenih v sadove samoupravnih procesov, kakršni so nova ustava ter sklepi 10. kongresa ZKJ. Vlahović je v priprave nanje vložil ogromne napore in kljub boleznim dokazal, da revolucionar niti v trenutkih najhujše osebne krize ne izgubi elana, volje in energije. Kot zgled bo živel dalje, neizbrisno vtkan v našo stvarnost, v sleherni dihanje in utrip socialistične Jugoslavije.

I. G.

IZVRŠITEV PROGRAMA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE TER ODPREME V FEBRUARJU

Delovna enota	SKUPNA PROIZVODNJA			GOTOVA PROIZVODNJA			Odprema
	Program	Izvrš.	%	Program	Izvrš.	%	
Plavž	12.100	12.890,9	106,5				
SM jeklarna	24.600	25.861,1	105,1				
El jeklarna	13.600	15.869,0	116,7				
Livarne	142	154,0	108,5	50	49,5	99,0	49,5
Šamotarna	1.350	1.383,9	102,5	250	242,0	96,8	242,0
TOZD TALILNICE	51.792	56.158,9	108,4	300	291,5	97,2	291,5
Bluming	36.100	36.337,0	100,7	1.380	1.794,5	130,0	1.648,0
Štekel	6.800	7.342,8	108,0	3.100	3.477,6	112,2	3.236,0
Term. obdel.	2.700	2.802,3	103,8	2.700	2.802,2	103,8	2.812,3
SKUPAJ:	45.600	46.482,1	101,9	7.180	8.074,3	112,5	7.696,3
Valj. žice	9.200	9.373,5	101,9	2.540	2.769,9	109,1	3.043,0
Valj. prof.	2.950	3.180,9	107,8		123,0		137,4
Valj. deb. pl.	8.100	7.528,8	92,9	8.020	7.326,0	91,3	7.227,9
TOZD VALJARNE	65.850	66.565,3	101,1	17.740	18.293,2	103,1	18.104,6
Hlad. valj.	1.900	2.195,8	115,6	1.790	2.159,5	120,6	2.215,8
Žičarna	5.350	5.679,8	106,2	3.610	3.683,4	102,0	3.835,3
Profilarna	1.930	2.145,0	111,1	1.830	2.115,1	115,6	2.069,7
Podbojarna	80	129,8	162,3	80	129,7	162,0	1,3
Jeklovlek	1.710	1.822,4	106,6	1.700	1.822,4	107,2	1.899,2
Elektrodni:	1.450	1.389,5	95,8	1.445	1.387,2	96,0	1.256,3
- elektrode	1.380	1.307,8	94,8	1.375	1.306,3	95,0	1.176,1
- prašek	70	81,7	116,7	70	80,9	115,6	80,2
Žebljarna:	1.175	1.127,2	95,9	1.170	1.126,2	96,3	1.199,8
- žebli	1.050	989,4	94,2	1.050	989,4	94,2	1.058,5
- bodeča žica	120	136,8	114,0	120	136,8	114,0	141,3
- sukanec	5	1,0	20,0				
TOZD PREDELAVA	13.595	14.489,5	106,6	11.625	12.423,5	106,9	12.477,4
SKUPAJ	131.237	137.213,7	104,6	29.665	31.008,2	104,5	30.873,5
Cest. odbojniki + deli	50	103,5	207,0	50	103,5	207,0	5,4
ŽELEZARNA	131.287	137.317,2	104,6	29.715	31.111,7	104,7	30.878,9

Planirane proizvodnje za dom je 1.500 ton, izvršene pa 1.501,3 tone.

TOZD Talilnice

PLAVŽ:

Program je bil izpolnjen s 106,5 odstotki, oziroma izdelano je bilo 12.891 ton grodlja. V aglomeraciji smo štiri dni popravljali vžigno peč, zato je bilo na razpolago nekaj manj sintra. Plavž 2 zadnjih pet dni v mesecu ni dobro delal, zato smo ga ustavili za en dan in odstranili naslednjo. Povprečna dnevna količina grodlja je bila 460 ton. Dosegli smo do sedaj drugo najboljšo porabo koksa s 629 kg/t, kar je nekaj več kot v decembru 610 kg/t.

MARTINARNA:

Obrat je imel precej težav in ni mogel doseči večjih uspehov kot bi jih sicer lahko. Plavž je dal 23 odstotkov prehodov z žveplom preko 0,060 odstotkov, trikrat smo krpali oboke peči ali pa zadnje stene, pet in pol dni je trajal remont 100-tonskega žerjava. Vse to je oviralo delo. S petimi pečmi smo začeli obratovati šele 24. februarja.

Kljub temu je bil program izpolnjen s 105,1 odstotkom in izdelano je bilo 25.861 ton jekla.

ELEKTRO JEKLARNA:

S 15.869 ton izdelanega jekla, je obrat za 16,7 odstotkov presegel program. Povprečna dnevna količina jekla je bila 592 ton, kar je le dve toni manj kot v lanskem aprilu. Pri tem je bil bistveno težji program, saj smo na ASEA peči izdelali 14 šaržev nerjavečih kakovosti in to zaporedno. Vatrostalna in vzdrževalci so dosegli še krajši čas remonta peči kot prej, to je 17,5 ur.

LIVARNA:

Izdelali smo 154 ton odlitkov iz jekla in barvnih kovin, kar je 8,5 odstotka več kot je predvideval program. Proizvodnost je nekaj višja kakor v letu 1974. Imamo pa precej obvez do železarn za izdelavo žilindrinah ponciv, katere bo treba v terminu izdelati.

ŠAMOTARNA:

Izdelano je bilo 1.384 ton ali 2,5 odstotka več kot je predvideval program. Zopet nimamo pogojev za izdelavo kvalitetnih opek. Zmanjkalo je češke surove gline in boksita, v zadnjem času pa tudi žgane češke gline. Neenakomeren dotok surovin, nikakor ne bo brez posledic pri kvaliteti izdelkov in pri izmečku.

Stanko Čop

TOZD Valjarne

Dobro delo obratov TOZD Valjarne, začeto v januarju, se je nadaljevalo tudi v februarju. Nekaj težav, ki so imele vpliv na nižjo proizvodnjo, so imele le v valjnici 2400.

Valjarna bluming:

Ta valjarna je z dobrim delom uspela preseči planirano skupno in gotovo proizvodnjo. Zastojev na obratovni čas je bilo v tem mesecu 22,1%. Od 24. februarja dalje je obratovala martinarna s petimi SM pečmi. To je zaradi večje količine

vročih blokov, tudi pripomoglo k večji proizvodnji valjarne bluming.

Valjarna štekel:

V tej valjnici je bil operativni plan postavljen nekoliko nižje kot družbeni. Vzroka sta bila dva. Tretja izmena na liniji rezanja je pričela obratovati šele 17. februarja, razen tega smo imeli premalo naročil za prodajo TVT. Vendar je bil z dobrim delom operativni program presežen.

Valjarna 2400:

Valjarna 2400 ni dosegla v februarju planirane proizvodnje iz dveh razlogov. Prvi je v izredno visokih zastojih, ki so dosegli 28,0% na obratovni čas. Med njimi je bilo 13,5% zastoj zaradi prenizke temperature vložka, kot posledica večje teže slabov (januarja 9,0%). Drugi vzrok pa so bile ob koncu meseca težave zaradi neustreznih mehaniških rezultatov za odpremo pripravljene pločevine. Zato je bila gotova proizvodnja in odprema v tem mesecu nižja kot smo predvidevali.

Valjarna žice:

Ta valjarna je v februarju delala dobro in je planirano skupno ter gotovo proizvodnjo presegla. Zastoji so bili s 33,7% na obratovni čas nizki in se je to odrazilo tudi na proizvodnih rezultatih.

Valjarna profilov:

Tudi valjarna profilov je obratovala v februarju zelo dobro in je planirano skupno proizvodnjo precej presegla. Gotova proizvodnja letos ni bila planirana. Avgust Karba

TOZD Hladna predelava

Iz tabele je razvidno, da so praktično vsi obrati, razen elektrodnega in žebljarni, svoje planske obveznosti izpolnili. V posameznih obratih pa so proizvodni rezultati sledeči:

HLADNA VALJARNA:

V tem obratu je bila zadolžitev v februarju za 600 ton manjša kot predvideva družbeni plan, zaradi remonta glavnega valjčnega stroja. Ob dobri organizaciji in delu v prostih dnevih, je tudi brez Siemens valjčnega stroja uspelo izdelati 2.195,8 ton ali 115,6 odstotkov na operativni plan.

Blagovna proizvodnja pa je dosegla 2.159,5 tonami ali 120,6 odstotki v odnosu na plan predvsem zato, ker podbojarna se ne proizvaja normalno in hladna valjarna v profilarno ne dobavlja potrebnih HVT.

ŽIČARNA:

Velika bolezenska odsotnost in pomanjkanje ljudi onemogoča normalno planiranje in proizvodnjo. Proizvodnja je dosegla 5.679,8 ton ali 106,2 odstotka na operativni plan, vendar v odnosu na družbeni plan to pomeni samo 96,43 odstotkov oziroma 101,42 odstotka. Prva

številka vključuje tujo predelavo, druga pa je brez te količine. Velika bolezenska odsotnost nas opozarja na to, da bomo nujno morali nadoknaditi vse manjkajoče zaposlene.

PROFILARNA:

Proizvodnja v profilarni je večja od predvidene z operativnim in z družbenim planom. Dosežena je s 111,1 odstotkom, odnosno blagovna s 115,6 odstotki.

Blagovna kaže veliko preseganje iz enakega razloga kot v hladni valjnici, profilov za vratne podboje se ne proizvajamo, zato je vsa proizvodnja namenjena za prodajo tujim naročnikom. Normalna preskrba z vložkom omogoča tako uspešno proizvodnjo ob pripravljenosti zaposlenih za vsa dodatna dela ob prostih dnevih.

PODBOJARNA:

Proizvodnja je močno presegla planirano količino in to za 62,3 odstotka, vendar je planirana količina le polovico družbenega plana. Proizvodnja je potekala izredno uspešno, vendar prodaja tako močno zaostaja, da moramo proizvodnjo dušiti zaradi polnih skladišč.

JEKLOVLEK:

Uspešna proizvodnja iz lanskega leta se nadaljuje tudi v tem letu. Proizvodnja je večja kot je predvidena z družbenim ali operativnim planom. Prekoračitev obveze po operativnem programu znaša 6,6 odstotkov v skupni odnosno 7,2 odstotka v blagovni proizvodnji.

ELEKTRODNI OBRAT:

Proizvodnja v tem obratu je manjša od predvidene z družbenim odnosno operativnim planom. Proizvodnja je dosegla 1.389 ton skupne in 1.387 ton blagovne proizvodnje, kar pomeni 95,8 odnosno 96,0 odstotkov na operativni in družbeni plan. Vzrok za to je v izredno visoki bolezenski odsotnosti, nenormalno visokih zastojih, na liniji I. po remontu in neugodnem asortimentu proizvodnje na liniji II.

ŽEBLJARNA:

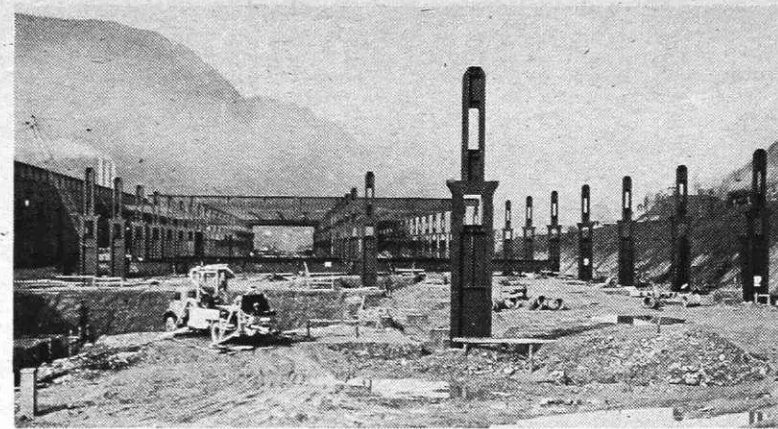
V tem obratu so dosegli 1.127,2 ton skupne in 1.126,2 ton blagovne oziroma 95,9 in 96,3 odstotke planirane z operativnim odnosno družbenim planom. Z dodatnim delom pri proizvodnji bodeče žice je ta na predvideni višini, proizvodnjo žičnikov pa je zavrla bolezenska odsotnost. Bolezenska odsotnost je v obratu znašala 19,3 odstotka ali 17,2 moža od 89 vseh zaposlenih.

TOZD HLADNA PREDELAVA:

je v celoti svoje obveznosti po operativnem planu izpolnila. Skupna proizvodnja je 14.489,5 ton ali 106,6 odstotkov, blagovna 12.423,5 ton ali 106,9 odstotkov, odprema pa 12.477,4 ton. Po družbenem planu je proizvodnja dosegla z 98,7 odstotka blagovna proizvodnja pa z 99,30 odstotki.

Največji izpad proizvodnje je bil v hladni valjnici, kjer smo v februarju 1975 izvajali remont valjčnega stroja, ki je bil predviden v maju 1974. leta. Izpadlih 300 ton hladno valjanih trakov bi v celoti pokrilo primanjkljaj do družbenega plana.

Franc Vičar

Hala nove hladne valjarne slikana 7. marca

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 17. 3.	PRAPROTNIK NIKO	BEGEŠ STANE
TOREK — 18. 3.	SVETINA BOGOMIR	ISKRA BRANE
SREDA — 19. 3.	ULČAR MARJAN	ROTAR VINKO
ČETRTEK — 20. 3.	ROZMAN JANEZ	ARNEŽ FRANC
PETEK — 21. 3.	AŽMAN ZVONE	VARL ALOJZ
SOBOTA — 22. 3.	ARH JANEZ	LEBAN IVO
NEDELJA — 23. 3.	MARKEŽ VALENTIN	TRONTELJ MARJAN

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 17. do 22. marca bodo delale naslednje ambulante:
Dopoldan: I. in II. obratna ambulanta
Popoldan: III. in IV. obratna ambulanta
V soboto, 22. marca samo dopoldan III. in IV. obratna ambulanta.

V zobni ambulanti:
Dopoldan: II. zobna ambulanta
Popoldan: I. zobna ambulanta
V soboto, 22. marca samo dopoldan II. zobna ambulanta.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

PERSONALNE VESTI

V mesecu februarju je bilo sprejetih 96 delavcev, 87 delavcem je prenehalo delovno razmerje.

STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI:

Franc Brišar — 1914 profilna valjarna 38 let v ŽJ, Franc Dolinar — 1920 livarna 33 in pol let v ŽJ, Francka Jekovec — 1922 nabavna služba 28 in pol let v ŽJ, Milan Kos — 1916 — OTK 38 in pol let v ŽJ, Jože Kralj — 1920 livarna 28 in pol let v ŽJ, Alojz Mrak — 1914 tehnične službe 29 in pol let v ŽJ, Valentin Repinc — 1925 strojno vzdrževanje 29 let v ŽJ, Franc Sušnik — 1924 sektor novogradenj 24 in pol let v ŽJ, Avgust Štampar — 1914 valjarna žice 16 in pol let v ŽJ, Ivan Stucin — 1915 DE DP 17 in pol let v ŽJ, Viktorija Trojer — 1919 žebljarna 32 let v ŽJ, Avgust Vister — 1922 martinarna 34 let v ŽJ, Alfonz Zupan — 1917 strojno vzdrževanje 26 let v ŽJ.

INVALIDSKO SO BILI UPOKOJENI:

Hasib Čatak — 1920 nabavna služba 18 let v ŽJ, Franc Lotrič — 1919 plavž 28 in pol let v ŽJ, Viktor Nemeček — 1914 strojno vzdrževanje 20 let v ŽJ, Dušan Pristov — 1920 elektro jeklarna 26 let v ŽJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslužen pokoj.

UMRLI:

Anton Hribar — 1934 varnostna služba 20 in pol let v ŽJ.

Svojcem naše iskreno sožalje.

ODŠLI NA ODSLUŽENJE VOJAŠKEGA ROKA:

Stano Arhar — 1956 valjarna 2400, Janez Babič — 1953 strojno vzdrževanje, Mile Banjac — 1954 žičarna, Zdravko Bilbija — 1954 strojno vzdrževanje, Alaga Bjelopljac — 1956 transport, Sadik Gerzić — 1956 martinarna, Vasa Hribar — 1956 žebljarna, Branko Jeršin — 1954 strojno vzdrževanje, Svetko Karanović — 1955 valjarna Bela, Boris Koželj — 1956 transport, Ivan Lotrič — 1955 profilarna, Senad Lović — 1956 profilarna, Nezir Lugavič — 1954 valjarna Bela, Gojko Lukič — 1956 hladna valjarna, Darko Markizeti — 1956 vzdrževanje elektro naprav, Alojz Martelak — 1956 strojno vzdrževanje, Ljubivoj Mitrovič — 1956 vzdrževanje elektro naprav, Mensur Mujkanović — 1956 martinarna, Fadil Mujkič — 1955 transport, Anton Nerad — 1955 žičarna, Bora Panzalović — 1953 valjarna Bela, Rasim Pirič — 1956 žičarna, Jože Remar — 1956 transport, Jože Šranc — 1952 energetska gospodarstvo, Ahmed Telalović — 1949 vzdrževanje elektro naprav, Miran Učan — 1956 strojno vzdrževanje, Avgustin Zavec — 1956 strojno vzdrževanje, Franc Zima — 1956 RTA, Bojan Žust — 1956 vzdrževanje elektro naprav.

IZKLJUČENI SO BILI:

Fikret Ališić — 1947 šamotarna, Andro Babič — 1953 vzdrževanje elektro naprav, Šefko Badnjevič — 1956 valjarna Bela, Zdravko Barač — 1953 elektrodni obrat, Rasim Begić — 1956 žičarna, Dževad Begović — 1957 profilarna, Francka Bevc — 1954 profilarna, Trajan Danilov — 1946 martinarna, Ešef Dedič — 1955 plavž, Čamil Džerzić — 1955 martinarna, Enver Fetič — 1956 martinarna, Gorgiev Dimč — 1950 valjarna Bela, Novolija Isić — 1946 elektro jeklarna, Osminka Jelič — 1956 elektrodni obrat, Stanko Jordev — 1953 elektro jeklarna, Dragomir Jović — 1953 šamotarna, Sretko Kajganič — 1954 PIV energija, Radislav Kovačević — 1953 hladna valjarna, Kamče Manasiev — 1950 elektro jeklarna, Dušan Markelj — 1949 plavž, Stanko Mitev — 1954 šamotarna, Redžo Pračalič — 1953 livarna, Stanislav Robić — 1950 profile valjarne, Miran Rovin — 1957 elektrodni obrat, Zvonko Ružić 1950 strojne delavnice, Darinka Simijonova — 1951 DE DP, Branko Stevanec — 1953 elektro jeklarna, Boro Stojanović — 1952 strojno vzdrževanje, Džemil Tako — 1956 valjarna Bela, Rudi Zorko — 1954 žebljarna, Franc Žagar — 1943 elektrodni obrat.

25 LET SAMOUPRAVLJANJA

MAREC

Naslednjo sejo pravkar izvoljenega delavskega sveta Železarn je predsednik sklical 11. marca 1950, za dnevni red seje pa predlagal pregled sklepov prejšnje seje, skrb za delovnega človeka in razno.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da so večina izvršeni, le sklep, s katerim so se dogovorili, da bodo četrtletni plan izpolnili do 26. marca ne bo realiziran v vseh obratih zaradi objektivnih težav. Dopolnili so tudi sklep, s katerim so napovedali socialistično tekmovanje v okviru težke industrije v toliko, da to tekmovanje napovedujejo le v okviru črne metalurgije. V tej točki dnevnega reda so se pogovarjali o nekaterih težavah v obratih, o pomanjkanju sodelovanja med člani delavskega sveta in menili, da bi bilo treba v obratih kjer je samo po eden član delavskega sveta izvoliti še enega ali pa dva člana.

V drugi točki dnevnega reda, v kateri so razpravljali o skrbi za delovnega človeka, je bilo več poročevalcev in diskutantov. Govorili so o kritičnem stanju ekonomije, o nedograjenem pitališču, o okvarjenem traktorju in o tem da je treba vlačilec Železarn predelati tako, da bo lahko nadomestil pokvarjeni traktor in da je za delo v tem področju potrebno več delavcev. Nadalje so govorili o težkem stanju industrijskega magacina, ki je nastalo zaradi pomanjkanja delavcev, da je plan pijače (piva) za leto 1950 zelo nizek in predlagali, da naj se pijača daje vročim obratom na bone. Predlagali so tudi, da naj bi se obratom, ki jim to pripada kuhala topla črna kava. Govorili so o težavah s preskrbo kuriva in menili, da je treba organizirati prostovoljne brigade za sekanje drv in dnevni kop premoga.

V zadnji točki dnevnega reda so govorili o večji potrebi sodelovanja in aktivnejšega dela članov delavskega sveta Železarn zlasti v borbi zoper birokracijo in da bo v tem smislu potrebno odpraviti marsikatero nepotrebno poročilo in izpolnjevanje raznih obrazcev. Govorili so o večji borbi proti neproduktivnim uram in predčasnim zapuščanjem delovnih mest ter predlagali, da naj se za posamezne obrate uvedejo značke za spoznavanje. Razpravljali so tudi o sami organizaciji delavskega sveta Železarn ter o koordiniranem delu med delavskim svetom in upravo podjetja.

Sprejeli so te sklepe:

1. Garaži se posreduje nalog, da takoj pristopi k popravilu in predelavi vlačilca, ki bo nadomestil pokvarjeni traktor.
2. S prostovoljnimi delom je treba takoj izgraditi potreben vodovod ter tako zagotoviti pitališču ekonomije potrebno vodo.
3. Normativ za neindustrijske delavce naj se zviša.
4. Vsak član delavskega sveta železarn mora zasledovati izgube produkcijskih ur.
5. V obratih se uvedejo značke za spoznavanje.
6. Uprava podjetja naj pravilno razporedi kontigent piva.
7. Sindikalna organizacija naj takoj pristopi k organiziranju brigad za sekanje drv.

Ta seja je bila popoldan in je zaključena ob 18.40. uri
Milan Polak

Samoupravni organi v preteklem tednu

18. SEJA ODBORA ZA KADRE IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

Predsednik Jože Zupan je 4. marca sklical 18. sejo odbora za kadre in medsebojna razmerja v TOZD Valjarne. Za dnevni red je predlagal potrditev kadrovske spremembe.

Personalne delavke obratov TOZD Valjarne so predložile pismeni predlog kadrovske spremembe, in sicer: da se v valjarni bluming-štekel potrdi tri novospregate delavce na delovna mesta, v valjarni 2400 štiri in v valjarni profilov tri novospregate delavce na delovna mesta in v vodstvu TOZD Valjarne eno premostitev na drugo delovno mesto.

Odbor je sklenil, da je treba za vse predlagane razporeditve in premostitve izstaviti ustrezne odločbe.

Odbor je bil seznanjen, da je ŽIC opravil v mesecu januarju 1975 izpite v obratih, in sicer:

— adjustaža štekel Bela 6 izpitov na delovnem mestu;

— adjustaža bluming 20 izpitov na delovnem mestu;

— valjarna žice 3 izpite na delovnem mestu in 4 izpite o preverjanju znanja.

— v valjarni profilov 10 izpitov na delovnem mestu in v
— valjarni 2400 2 izpita na delovnem mestu.

Odbor je vzel na znanje, da je bilo v TOZD Valjarne v januarju sprejetih 15 delavcev, obračunanih pa devet delavcev. Seznanjeni pa so bili tudi z zapisnikom osnovne organizacije ZK adjustaže štekel Javornik, v katerem predlagajo več kandidatov na delovna mesta tistih tovarišev, ki odhajajo v pokop.

Odbor je predloge organizacije ZK sprejel kot utemeljene, vendar s pripombo, da kandidatov ne more potrditi OO ZK v obratu, pač pa mora to obravnavati in potrditi odbor za kadre in medsebojna razmerja TOZD Valjarne, ki je po statutu o samoupravnem sporazumu kot samoupravni organ pooblaščen, da odloča o namestitvah in premostitvah delavcev.
HZ

IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

O PROGRAMU DELA OBCINSKEGA ODBORA DELAVCEV SINDIKATA KOVINSKE INDUSTRIJE

Predsednik občinske konference sindikata delavcev kovinske industrije Franc Kobentar je za ponedeljek 17. marca sklical sejo na kateri bodo obravnavali predlog poslovnika. Komisiji bo posredovan tudi predlog za preimenovanje konference, ki bo odslej delovala kot občinski odbor sindikata delavcev kovinske industrije. Poleg tega bodo na seji izvolili nov izvršni odbor in dopolnili program za leto 1975.

Program občinskega odbora delavcev sindikata kovinske industrije je usklajen s sprejetimi sklepi osmega kongresa slovenskih sindikatov in sedmega kongresa zveze sindikatov Jugoslavije ter programa republiške sindikalne konference delavcev kovinske industrije. V programu so zelo obširno obravnavane naloge s področja samoupravljanja, kjer je še posebej poudarjeno, da je treba v prihodnje razvijati nove vsebine samoupravnih odnosov v TOZD in organizacijah združenega dela. Precej pozornosti bo treba posvetiti organom samoupravnih delavske kontrole ter uveljavljanju delegatskih odnosov v TOZD in OZD. V tem poglavju je rečeno, da sodi razvijanje delegatskih odnosov in skrb za delovanje delegacij med naloge osnovnih organizacij sindikata.

Program za leto 1975 omenja še nadaljni razvoj integracijskih procesov v občini ter samoupravnih odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih. Tu so še akcije sindikata pri uresničevanju samoupravnih sporazumov in osnovnih ciljev stabilizacije. Dovolj nalog, ki jih predvideva okvirni program je tudi na področju varstva pri delu, nagrajevanja, stanovanjske problematike, izobraževanja delavcev in stipendijske politike.

Program omenja vrsto nalog, kjer bo morala biti sindikalna organizacija prisotna. To še posebej velja za novatorstvo in racionalizatorstvo, informativno dejavnost, ker brez

dobrega informiranja proizvajalcev ni dobrega odločanja. Poleg tega so v programu še neštete naloge s področja kulturno prosvetne, športne in rekreacijske dejavnosti, ljudske obrambe in samozastite ter na področju sindikalne organiziranosti. Ob koncu programa, ki je zelo obširen je še poudarjeno, da bo občinski odbor sindikata delavcev kovinske industrije v naši občini aktiven tudi pri vseh akcijah ob praznovanju številnih jubilejev v letošnjem letu.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA

Predsednik tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Železarn, je za četrtek 13. marca sklical sejo izvršnega odbora. Na današnji seji bodo govorili o pripravah na letno konferenco tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Železarn, ki bo predvidoma v aprilu. Izvršni odbor bo vse nosilce nalog oziroma predsednike komisij zadolžil, da pravočasno pripravijo poročila o delovanju v pretekli mandati doli. Le tako bodo lahko gradivo v ustrezni obliki pravočasno izročili delegatom v osnovnih organizacijah sindikata, da bodo na sami konferenci lahko sodelovali v razpravi. Delegati, ki se bodo udeležili letne konference sindikata Železarn so bili že izvoljeni na občnih zbiorih osnovnih organizacij sindikata.

Na dnevnem redu je tudi razprava o predlogu, za podelitev zlatega znaka sindikatov Slovenije za leto 1975. V lanskem letu je zlati znak sindikatov Slovenije prejela naša sindikalna organizacija, med posamezniki pa Stane Torkar iz Železarn. Izvršni odbor sindikata Železarn bo nekaj predlogov za podelitev zlatega znaka sindikatov Slovenije za letošnje leto posredoval pristojnim organom.

SEJA KOMISIJE ZA REKREACIJO

V sredo 26. februarja je bila v sejni sobi delavskega doma pri Jelenu redna seja komisije za rekreacijo pri tovarniški konferenci osnovnih orga-

nizacij sindikata Železarn. Navzočim je bilo posredovano poročilo o tekmovalnih uspehih v preteklem letu. Prav tako so poslušali poročilo o udeležbi naših sodelavcev na mednarodnih tekmovanjih, potrdili pa so tudi finančno udeležbo za nastope, oziroma tekmovanja.

Komisija za rekreacijo je bila seznanjena s programom dejavnosti za leto 1975 in finančnim planom. Finančni plan je bil z nekaterimi pripombami tudi sprejet. Nekatera tekmovanja so v lanskem letu odpadla in bodo verjetno tudi v letošnjem letu. Zato komisija predlaga, naj bi neizkoriščena sredstva vložili v rezervni sklad in jih pozneje koristili za poživitev rekreativne dejavnosti ter za izpolnitev opreme ter rekvizitov v naših počitniških domovih.

Predlagano je bilo, naj bi v obeh počitniških domovih v vsaki izmeni zadolžili po enega udeleženca letovanja za rekreativno dejavnost, za njegovo prizadevnost naj bi ga tudi honorirali. Poleg tega je bil sprejet sklep, da je treba v naših počitniških domovih ugotoviti stanje opreme in rekvizitov ter proučiti možnosti za izboljšanje pogojev za rekreacijo.

V Železarni bodo prišli s tekmovanji v odbojki in namiznem tenisu. Tekmovanje naj bi bilo organizirano tako, da bo potekalo kontinuirno v spomladanskem in jesenskem delu. Vodje tekmovanj naj bi zaradi velike izgube prostega časa honorirali.

KONSTITUANTNA SEJA V STRUGARNI VALJEV

V petek, 21. februarja, je bila v strugarni valjev konstitutantna seja odbora osnovne organizacije sindikata. Na seji so razdelili dolžnosti novoizvoljenim članom odbora, ki ga bo v prihodnji mandatni dobi vodil Jože Beguš. Referent za kulturo in prosveto bo Martin Noč, za športno in rekreacijsko dejavnost Anton Tišov ter Jože Sebnjanč. Funkcijo referenta za oddihe in izlete bo v prihodnje opravljal Jože Grintov, referent za prošnje in pritožbe pa bo Miroslav Pivk.

Ob koncu seje je bil odbor seznanjen s finančnim poslovanjem. Tov. Tišov je posredoval informacijo o dveh ligah in sicer: odbojarski ter za namizni tenis, ki so jih ustanovili v obratu.

V FEBRUARJU ZA 0,65 ODSOTKA...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ure. Vrednostno da *a razlika približno 72 din višji osebni dohodek.

Najpomembnejši vplivi pa so naslednji:

povečanje obračunskih postavk	+ 8,00 %
porast nadurnega dela	+ 0,28 %
porast zaradi sobotnih dopustov	+ 3,36 %
manjše število plač. ur	- 9,35 %
zmanjšanje zaradi vpliva praznikov v jan.	- 1,64 %
razlika	+ 0,65 %

Med obrati je razumljivo razlika večja. Tako je 15 obratov doseglo višje, 14 pa nižje povprečje od januarskega s tem, da so maksimalne razlike v plus posledica sobotnih dopustov, v minus pa manjše število ur in slabši učinek.

Značilno za februar je tudi precejšnji padec števila ur bolovanja. To pa spremlja precej negativen pojav, ki se kaže v tem, da je bolovanje nad 30 dni »plačano« zelo skromno, kar dokazujejo sledeči podatki:

	januar			februar		
	ur	din	din/h	ur	din	din/h
bolov. do 30 dni	63.470	905.337	14.26	45.101	672.058	14.90
bolov. nad 30 dni	30.348	311.068	10.25	31.998	346.954	10.84
ostalo	—	100.954	—	—	91.079	—
SKUPAJ:	93.818	1.317.359	14.04	77.099	1.110.091	14.40

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNI

JEDRSKA PROIZVODNJA SUROVEGA JEKLA

3

TEHNIČNI PROBLEMI IN DANAŠNJA SITUACIJA

Možnost uporabe jedrske proizvodnje surovega jekla stoji in pade z znatnim dvigom obratovalne temperature reaktorja HTGR. To je treba dvigniti s sedanjih 760 stopinj Celzija na vsaj 870 stopinj Celzija. To zahteva določene spremembe konstrukcije reaktorja in s tem povezane precejšnje raziskave, predvsem glede ognjeodpornosti uporabljenih materialov. Ta raziskovalna dela bodo morali pričeti čim prej, če bodo želeli uporabiti HTGR reaktor že v prihodnjem desetletju kot energetski agregat za proizvodnjo surovega jekla. Stroški teh raziskav so predvideni v višini sedem milijonov dolarjev. AISI računa pri tem tudi na finančno sodelovanje vlade ZDA.

Tudi v Evropi in na Japonskem raziskujejo možnosti za uporabo jedrske energije v železarski industriji. Že leta 1973 so ustanovili European Nuclear Steelmaking Club (Evropski jedrski jeklarski klub) katerega naloga je izdelava zahodnoevropske strategije in izvajanje potrebnih raziskovalnih del na področju jedrskega jeklarstva. Člani tega kluba so vodilne železarske družbe Velike Britanije, Francije, Belgije, Nizozemske, Luksemburga, Zvezne republike Nemčije in Italije. Klub je tesno povezan z raziskovalno dejavnostjo visoko temperaturnih reaktorjev v Evropi. Znano je, da bo v prihodnjem letu pričel

obratovati v Zvezni republiki Nemčiji nov visoko temperaturni reaktor imenovan HHT. Njegova izhodna temperatura je 850 stopinj Celzija, kar je že zelo blizu zahtevani temperaturi 870 stopinj Celzija.

Japonski »Japan Iron and Steel Institute« (japonski institut za železo in jeklo), je pričel leta 1973 z obsežnim raziskovalnim programom. Njegov cilj je direktna redukcija železove rude z jedrske energije. Predvidevajo, da bodo v obdobju petih let porabili za ta projekt 25 milijonov dolarjev.

Najprej bodo raziskali materialno tehnične in jedrske pogoje za potek redukcije. Druga faza programa, ki bo stekla leta 1978, obsega projektiranje, gradnjo in obratovanje polindustrialne naprave. Ta bo uporabljala kot izvor toplotne energije HTGR reaktor s toplotno zmogljivostjo 50 MW. Reaktor bo zgrajen na Japonskem.

Iz vsega tega vidimo, da je že sedaj vloženi precej finančnih sredstev za projekte za proizvodnjo surovega jekla na osnovi jedrske energije. Ti napori bodo že v bližnji prihodnosti še bolj stopnjevani, saj jih k temu sili nezanesljiva energetska situacija v svetu. Zato lahko že v prihodnjem desetletju računamo na obratovanje prvih jedrskih jeklarn.

CLU POSTOPEK V KISI KOVEM KONVERTORJU

Nov postopek proizvodnje nerjavnega jekla v kisikovem konvertorju uporablja švedska železarska družba Uddeholm A. B. Posebno je primeren za proizvodnjo nerjavnega jekla

z zelo nizko vsebnostjo ogljika. Razvili sta ga francoski železarski družbi Creusot — Loire in Uddeholm A. B. Zato tudi ime postopku CLU.

V železarni Degfors, ki pripada švedski družbi, so do sedaj proizvedli v 70-tonskem CLU kisikovem konvertorju preko 35.000 ton nerjavnega jekla. Doslej so za njegovo izgradnjo oziroma razvoj porabili tri milijone dolarjev. Dosedanja obratovalna praksa kaže, da so proizvodni stroški nižji in sam postopek za 20 % hitrejši kot pri bolj znanem AOD postopku (ta uporablja za pihanje v kisikovem konvertorju mešanico argona in kisika ter služi tudi za proizvodnjo nerjavnega jekla).

Ena osnovnih prednosti CLU postopka je v uporabi cenejšega vložnega materiala (starega železa), ki ga najprej raztalijo v obločni električni peči. Nato prenesejo talino v konvertor, ki ima pihalice na dnu. Skozi pihalice pihajo mešanico kisika in vodne pare. Kisika je potrebno manj kot pri ostalih postopkih, medtem ko se vodna para razkroji v kisik in vodik.

Vodna para znižuje temperaturo celotnega postopka na 1650 do 1680 stopinj Celzija in s tem izboljša vzdržnost ognjestalne obzidave konvertorja. Nastali vodik pa prepreči večjo oksidacijo kroma, ki je v talini in se poveča njegov izpilen na približno 98 %. Ob koncu pihanja vodne pare dodajajo za nekaj minut še argon in dušik ter s tem znižajo vsebnost vodika v jeklu.

V eni izmed šarž je vsebovala talina po prelitju iz električne obločne peči v konvertor 1,54 % ogljika, medtem ko ga je bilo v končni analizi 0,042 %. Kroma je bilo ob raztalitvi 19,5 % in ob koncu postopka 18,5 %. Vsebnost žvepla se je med samim potekom procesa znižala z 0,019 na 0,008 %.

Dosedanji rezultati pri praktični uporabi tega postopka za proizvodnjo nizko-ogljiknega nerjavnega jekla so ugodni. Zato lahko pričakujemo, da se bo kmalu uveljavil tudi v širši jeklarski praksi.

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

BRIGADA JE TUDI ŠOLA SAMOUPRAVLJANJA

Pred nedavnim so pri predsedstvu občinske konference ZSMS Jesenice ustanovili komisijo za mladinske delovne akcije. Da bi zvedeli kaj več o delu in načrtih te komisije, smo za kratek razgovor zaprosili Zvoneta Obra, predsednika te komisije.

Kakšne naloge ste si pri vaši komisiji zadali ob ustanovitvi?

»Najpoglavnejša naloga, ki nas čaka v naslednjih mesecih, je ustanovitev jeseniške delovne brigade. Priprave so že v polnem teku in upam, da bo do 1. aprila, ko praznujemo dan brigadirjev, brigada dokončno formirana.«

Od kod je prišla pobuda za ustanovitev te komisije?

»Pred kratkim ustanovljeni center za mladinske delovne akcije pri republiški konferenci ZSMS je predlagal regionalnim in občinskim vodstvom mladih, da ustanovijo takšne komisije. S tem bo delo centra veliko lažje, saj bo tako vseskozi preko članov komisij v občinah v stiku z brigadirji oziroma s člani komisij, ki pripravljajo brigade.«

Najprej je bilo sklenjeno, da bo z Jesenic odšla na delovne akcije lastna brigada, potem pa je prišlo do nekaterih sprememb?

»Za spremembo so se odločili vodstva regionalnih organov ZSMS in sicer iz razloga, da bi se mladi iz regij v brigadah pomešali in bolje spoznali ter da bi krepili bratsko sodelovanje in enotnost med seboj. Sprememba je v tem, da bodo brigade sestavljene iz brigadirjev vseh gorenjskih občin.«

Kje bodo letos potekale delovne akcije?

»Republiške delovne akcije bodo letos v Halozah, v Brkinih, na Kozjanskem in v Suhi Krajini. Poleg teh bo tudi gorenjska regionalna delovna akcija in sicer v Dražgošah.«

Koliko mladih občanov naše občine se bo udeležilo teh akcij?

»Republiških akcij se bo po sedanjem programu udeležilo 41 mladih. Poleg tega je tudi predvideno, da se bo deset mladih iz naše občine udeležilo zvezne delovne akcije v Nisku. Koliko naših brigadirjev bo odšlo v Dražgoše, pa še ni določeno.«

Je med mladimi dovolj zanimanja za prostovoljno delo?

»Moram reči, da je zanimanje zelo veliko. Ker je sedaj največ prijavitelj mladih iz delovnih organizacij, smo nekoliko v skrbeh, da ne bi vsi dobili izredno plačanih dopustov. Delovne akcije namreč potekajo v poletnih mesecih, takrat pa v delovnih organizacijah najbolj manjka delavcev zaradi koriščenja rednih dopustov. Z dogovori bomo skušali odpraviti vse nevednosti, ki bodo nastale. Na srednjih šolah bomo skušali urediti tako, da se bo dijakom udeležba v delovni akciji štela kot obvezna počitniška praksa.«

Lani je bila na Jesenicah podolgem času organizirana lokalna mladinska delovna akcija na nasipu Železarne. Je tudi za letos predvidena kakšna akcija?

»V našem programu komisije smo zapisali, da moramo v letošnjem letu izpeljati vsaj eno lokalno delovno akcijo. Kje jo bomo pripravili, zaenkrat še nismo razmišljali. Povem naj le to, da lanskoletna akcija ni bila najboljše pripravljena, pa tudi udeležba ne moremo biti zadovoljni. Pri organiziranju letošnje akcije bo največjo skrb treba posvetiti pripravi.«

V brigadi imajo mladi poleg dela organizirane tudi razne dru-

ge aktivnosti. Kaj največ delajo v prostem času?

»Prostega časa praktično ni, kar pa ga le ostane, ga brigadirji izkoristijo za športna, kulturna in druga srečanja. Velik poudarek je v brigadi dan tudi izobraževanju mladih. Vrstijo se različna predavanja, razgovori in podobno. Vsak misli, da je v brigadi na dnevnem redu le kramp in lopata. Pa ni tako. Brigada je v

BRUCOVANJE IN ABSOLVENTSKI EKSURZIJI ŠTUDENTOV STROJNIŠTVA

Dne 21. februarja je bilo v festivalni dvorani v Ljubljani tradicionalno brucovanje strojnikov z elitnim plesom, ki se ga je poleg profesorjev in asistentov udeležilo tudi večje število gostov, pokroviteljev plesa, predstavnikov ZSMS in slovenskih rojakov iz Italije in Avstrije.

Po kratkem uvodnem ogrevanju, za katerega je poskrbel zabavno instrumentalni ansambel, je v imenu pokrovitelja EMA iz Celja spregovoril direktor in pozdravil vse navzoče v imenu delovnega kolektiva tovarne ter zaželel uspehov. V imenu fakultete za strojništvo je nato spregovoril dekan Janez Peklenik. Tudi njemu je uspelo s kratkim govorom segreti dlani navzočih. V imenu ZSMS je navzoče pozdravil še njen predstavnik Božo Zorko, ki je tudi poudaril pomembnost sodelovanja z našimi zamejskimi rojaki.

Po teh kratkih nagovorih, katere je povezoval avtor programa, ki je pozdravil vse navzoče tudi v imenu organizacijskega odbora, je stekla prireditev, brucovanje. Znova smo ugotovili, da nas neizkušena mladost nikakor ne bo mogla nadomestiti, da se obetajo fakulteti črni dnevi, ko odhaja najboljši kader, prihajajo pa neizkušeni začetniki. Nazadnje smo jih po mnogih »stemplih« le sprejeli v našo sredo. Brucem je v tolažbo spregovoril tudi prof. Kovačec, kot najstarejši član profesorkega zbora. Sledila pa je sproščena zabava ob prijetni glasbi. Vzdušje je bilo enkratno in tako se naslednje jutro kar nismo mogli raziti.

Organizacijskemu odboru in študentom je tako uspelo tudi letos organizirati že tradicionalno prireditev, ki pa ima še drug smoter. V kolikor uspe tudi finančno na ta način

marsičem odlična šola samoupravljanja. Tukaj brigadirji praktično vse sami delajo, seveda organizirano.«

Udeležil si se tudi seminarja za mladinske delovne akcije v Bohinju. Kaj ste na njem največ obravnavali?

»Največji poudarek je bil na pripravi in vodenju delovnih brigad, nagrajevanju brigadirjev na akcijah in podobno. Pregledali smo tudi dosedanje priprave pri ustanavljanju brigad v občinah ter se pomenili o nalogah, ki stojijo pred nami v letošnjem letu.«

J. R.

pridobimo sredstva, ki so nam potrebna za uspešno organizacijo končne strokovne ekskurzije.

Ce nam bo uspelo, bi letos radi izvedli nekaj sprememb v odnosu fakultete do organizacije te ekskurzije. Z nami tako že sodelujejo študentje, kolegi iz visokošolskega študija, zaključni letnik, v našem interesu pa je, da bi to strokovno ekskurzijo sprejela fakulteta v svoj učni program.

Nedvomno je, da je ugled jugoslovanske, zahodne in vzhodne industrije za zaključni letnik velikega pomena in je zaključek tega o čemer smo v srednji in na visoki šoli govorili in se učili vsa leta. Tako je organizacijski odbor tudi letos planiral te tri možne ekskurzije in jih v javni anketi predložil študentom zaključnih letnikov strojne fakultete. V njej se je velika večina odločila za dve varianti po Sovjetski zvezi in ZR Nemčiji.

Prav gotovo je (DAAD) Deutschen Akademischen Austauschdienst organizacija, ki povrne študentom vse stroške bivanja v ZRN in jim omogoči zelo strokovno ekskurzijo. To študente z manjšimi finančnimi sredstvi motivira za ogled te države. V tednu dni bi prepotovali velik del ZRN od tod pa bi nadaljevali pot na lastne stroške prek Češkoslovaške in Madžarske domov.

Precejšen del študentov se je odločil za nekoliko dražjo, a dobro organizirano ekskurzijo v SZ. Ta ekskurzija bo trajala 19 dni.

Organizacijski odbor se zahvaljuje železarni Jesenice za njeno finančno pomoč in jo vabi, da v bodoče enkrat prevzame pokroviteljstvo nad to prireditvijo.

Miha Skumavec

IZ ŽELEZARSKEGA IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA

ZA PRVAKA ŠOLE

V okviru šahovskega krožka na ŽIC poteka šahovski turnir. Pravico, da udeležbo na turnirju imajo vsi razredni prvaki v šahu. Igra se po izločilnem sistemu.

PROMETNI KROŽEK

Na železarskem izobraževalnem centru je prišel z delom prometni krožek. Prijavljenih je čez sto učencev, ki so razdeljeni v tri skupine.

Tečaj zajema vse cestno prometne predpise. Po končanem tečaju bo

testiranje. Nekaj učencev, ki bo teste najbolje opravilo, bo dobilo za nagrado dvajset brezplačnih ur vožnje pri AMD.

Ta tečaj poteka že vrsto let pod vodstvom predavatelja Iva Borštnika.

MLADINSKA DELOVNA BRIGADA

Za mladinsko delovno brigado je bilo tudi na ŽIC precejšnje zanimanje. Do sedaj se je že prijavilo trinajst učencev šol ŽIC. Pričakujejo pa, da se bodo prijavili še nekateri učenci.

J. Novak

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

52

Tito

Hrana je pogoj, da se preživimo

V mirnem času je klavna živina zagotovljena, preko kombinatov in zasebnih rejcev živine, ki so hkrati tudi »Gavriločevci« kooperanti. V normalnih pogojih zredijo »Gavriločevci« kooperanti več kot 150.000 prašičev na leto, kar je približno 50 % celotne proizvodnje. Ob teh podatkih menimo, da so v vojnem času nujno potrebne rezerve v »živi živini«. Ta naj bi bila razmeščena v hribovitih in planinskih krajih. Le tako bi zagotovili stalen dotok klavne živine v improvizirano predelovalno mesno industrijo.

V zvezi reprodukcijekega materiala, je tu pričakovati precejšnje težave. Del uvoženega materiala bi lahko nadomestili s proizvodi iz domačih tovarn.

Kaj pa strojni park, oprema za zakol ter viri pogonske energije? Večinoma je strojni park mesne industrije ogrožen, težko ga bo transportirati. Viri energije pa so ali električni oziroma pnevmatski, zato je bilo težko ali skoraj nemogoče delati izven tovarniških hal. Za takšno delo v vojnih razmerah bi morali razpolagati s praktičnimi in enostavnimi stroji manjših razsežnosti, kar pa pogojuje tudi manjšo zmogljivost. Podobno je tudi z opremo za zakol živine. To je oprema, ki se da zložiti in je ni težko prenašati.

Sestavljena je iz najnujnejših elementov kot so okvirji, kotli za goljenje prašičev, plinski smodilci za ščetine, mize za rezanje mesa, bazeni oziroma kotli za razsol itd. Taka in podobna oprema bi bila v vojnih razmerah neprecenljive vrednosti in bi prispevala ne le k higieni klanja in obdelavi mesa, temveč tudi k zmogljivosti, kar bi bilo v danem trenutku najpomembnejše.

PREHRANA V MESTIH

Dosedanje vojne izkušnje so pokazale, da so težave s prehrano prišle najbolj do izraza pri prehrani mestnega prebivalstva. V morebitni novi vojni bi bila prehrana še bolj zapletena. Za dobro organizirano prehrano v vojnih razmerah so nujno potrebne planske rešitve v zvezi s proizvodnjo, predelavo, uskladičenjem, varstvom in delitve živil.

Trgovina bo imela v vojni pomembno vlogo pri preskrbi prebivalstva. Poskrbeti bo treba za redno oskrbovanje s potujočimi prodajalnimi.

KDAJ UVESTI RACIONIRANO OSKRBO PREBIVALSTVA?

Temeljni pogoj za dobro in pravočasno prehrano prebivalstva v vojni je tudi racionirana oskrba z živilom. Ker gre za zelo občutljiv in zapleten proces, ki pri prebivalstvu lahko povzroči razna psihološka stanja, je zelo pomembno, kdaj bi morali izdati odlok o prehodu s proste na racionirano oskrbo oziroma, v katerem času bi bilo treba razdeliti artikole prebivalstvu.

Z ozirom na razpletenost bi bilo treba v občini pripraviti stvarne načrte, v katerih bi morali razčleniti načine za popis in delitev kart, ter delitev živil. Nekateri so mnenja, da bi morala odlok o uvedbi tovrstne oskrbe federacija. Zaradi občutljivosti pri oskrbi z glavnimi živilom v vojni in da bi se izognili morebitnim zlorabam ter nepotrebnemu pritisku — bi moral preteči čim krajši čas. Prehod iz proste na racionirano oskrbo bi morali rešiti v manj kakor 24 urah.

STALNE ZALOGE HRANE V GOSPODINJSTVIH

Prav na začetku morebitne vojne bi bili najtežji pogoji s preskrbo. V svojem gospodinjstvu pa si najosnovnejša sredstva za življenje lahko oskrbimo z ustrezno zalogo hrane, ki ima primerno kalorično in biološko vrednost. Takšne zaloge hrane v gospodinjstvu bi morale biti osnovni vir oskrbe prebivalstva v prvih dneh vojne, torej vse dotlej, dokler ne bi pričel delovati sistem racionirane oskrbe.

Zaloge v gospodinjstvu so torej neke vrste zavarovanje. Zavarovali smo se že proti vplomu, požaru, sklenili smo življenjsko zavarovanje z zalogami pa zanemarjamo.

Ustrezno, pravilno načrtovana zaloga bo za vsako družino varnostni dejavnik. Za vsak mesec sproti je potrebna osnovna zaloga hrane, sestavljajo naj jo — meso in mesni izdelki, mleko in mlečni izdelki, mast in olje, sladkor, žitarice in moka, zelenjava in sadje.

V primeru elementarnih nesreč ali vojne bi moralo imeti vsako gospodinjstvo enotensko zalogo suhe hrane. Tej zalogi bi morali dodati tudi živila za dietno prehrano dojenčkov, starih in bolnih ljudi. Pitno vodo nadomestimo s sadnimi sokovi ali mineralno vodo.

Ze na začetku meseca — seveda če je to mogoče — bi bilo treba kupiti predvsem obstojno blago za en mesec in sveže blago za en teden. Vsak naslednji teden bi bilo treba zalogo dopolnjevati s svežim mesom, sadjem in zelenjavo, medtem pa bi bilo treba mleko in kruh kupovati vsak dan.

Zalogo suhe in mobilne hrane bi bilo treba kupovati v treh obrokih, da bi enakomerno porazdelili stroške. Priporočljivo je v prvem tednu prvega meseca kupiti zaloge suhe hrane in osnovno

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja —

Ob petdesetletnici delavskih spopadov s fašistično Orjuno

Zapiski iz obdobja Neodvisne delavske partije Jugoslavije na Jesenicah

Spomini prve generacije jeseniških komunistov

42

Socialna zakonodaja v predaprilski Jugoslaviji je bila deloma rezultat uspehov delavskega razrednega boja (če ostanem samo v Sloveniji) že v avstroogrski monarhiji, saj nam je znano, da je na primer boj za osemurni delovni dan trajal vse od leta 1890 dalje, ko so prav s to delavsko zahtevo začeli prvič praznovati prvi maj kot delavski praznik, dosegli pa so jo — in to najprej samo kovinarji — šele 11. januarja 1919. Med dokumenti (Socialistično gibanje v Sloveniji 1869—1920) sem zasledil, da so o tem govorili socialistično organizirani delavci na zborovanjih, ki jih je Jugoslovanska socialna demokratična stranka prirejela 24. novembra 1918 ob italijanski okupaciji Primorja, Trsta in Istre. Takrat so poleg protesta proti nasilni odcepitvi dela slovenskega naroda delavci

zahtevali tudi to, naj bi novo nastala država Srbov, Hrvatov in Slovencev postala »socialna republika«, v kateri naj bi uresničili »odpravo vseh naslovov, redov in plemstva« in v kateri naj bi spoštovali svobodo tiska in združevanja itd. Prišlo pa so na teh shodih do izraza tudi gospodarske zahteve glede delavske varstvene zakonodaje in zahteve po delavski kontroli pri rudnikih, železnicah in industrijskih podjetjih... kot prvi korak socializacije produkcijskega organizma, kakor je pisalo 22. novembra 1918 v 268. številki socialnodemokratskega Naprepa.

Seveda je vse to ostalo samo pri besedah, ker bi za uresničitev takih zahtev morala slovenska socialna demokracija (in tudi druga) seči po sredstvih, s katerimi je zmagala v Rusiji oktobrska revolucija leto poprej. Leninova oktobrska revolucija v Rusiji je sicer povzročila močna revolucionarna vrenja že v zadnjem letu prve svetovne vojne ne samo v Nemčiji in Avstro-Ogrski, marveč tudi v antantnih državah. Svetovni kapital, povzročitelj prve svetovne vojne za novo imperialistično delitev sveta, se je mnogo bolj zavedal, da se je znašel pred požarom, ki je napovedal konec njegove vladavine nad človeštvom, kakor evropska socialna demokracija, ki je takoj po prvi svetovni vojni raje pomagala konsolidirati oblast imperialističnih sil, kakor da bi organizirala in združila povojno delavsko-kmečko revolucionarno vrenje in ga usmerila v osvoboditev delovnega ljudstva izpod kapitalizma in imperializma. Vpregla se je v zlato kočijo buržoazije in kapitalizma, kar je le-ta naglo izrazil pri utrjevanju svoje oblasti v Evropi — v državah zmagovalkah in v državah premagankah ter v novonastalih tvorbah versajske Evrope, kakor smo v tem sestavku

že spoznali. Vseeno pa je morala antanta, če je hotela, da bi jo socialna demokracija podprla pri utrjevanju njene oblasti v Evropi, popustiti in vsaj v ustanovah in na papirju izdelati novo socialno zakonodajo o zaščiti dela in delavstva, mnogo širšo, kakor je bila zakonodaja o varstvu dela in delavcev v času pred prvo svetovno vojno, izbojevana s kratkimi delavskimi mezdinimi boji v evropskih državah.

Novo socialno zakonodajo po prvi svetovni vojni naj bi izoblikovalo Društvo narodov. V njegovem okviru je bila ustanovljena Mednarodna organizacija dela — po svoji strukturi logična posledica političnih, socialnih in gospodarskih razmer po prvi svetovni vojni.

MEDNARODNI URAD DELA je ob svoji ustanovitvi leta 1919 združeval 45 držav-članic. Vlade razvitih kapitalističnih dežel so, kakor sem že dejal, v ustanovitvi te organizacije videle možnost utrditve svoje oblasti nad delavstvom, to pa so imele »uravnovesenje razmerja med delom in kapitalom«. Ta mednarodni forum je bil tripartiten: Mednarodni urad dela naj bi združeval 1. »predstavnik dela« ali »delojemalce«, če uporabim ta buržoazni izraz za mezdne delavce, 2. »predstavnik kapitala« ali z buržoaznim izrazom »delodajalce« in 3. vladne delegate držav-članic.

Predstavniki kapitala so se nadejali, da bodo na ta način, oziroma s to možnostjo, ki so jo dali delavcem s sodelovanjem v Mednarodnem uradu dela, razmere, oziroma nasprotja in zaplete med »delom in kapitalom« vsaj ublažili, če že ne povsem paralizirali vpliv, ki ga je imelo na delavstvo revolucionarno delavsko gibanje.

USTVARJALNA RAZPRAVA O KADROVSKI POLITIKI IN POTRJRJENA POLITIČNA IZHODIŠČA O BODOČI SAMOUPRAVNI ORGANIZIRANOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Joža Varl, Ivo Borštnik, Branko Stare, Stane Pulec, Franc Mlakar, Janez Tušar, Ivo Arzenšek, Ivan Tušar, Tone Varl in Peter Kunc. V svojih razpravah so v mnogih vidikih obravnavali kadrovske problematiko in naloge, ki nas v Železarni čakajo še na tem področju. V zaključni besedi k tej točki dnevnega reda je sekretar Erjavšek predlagal, da se predlog sklepov, ki jih je predložila komisija oziroma ob sklepu svojega referata Stane Rev. dopolnijo in razširijo z ugotovitvami in stališči iznešenimi v razpravi. V bistvu, je dejal sekretar, pri tem ne gre za neke nove sklepe in obveze, temveč za dopolnitev že sprejetih stališč in sklepov o kadrovske politiki v Železarni ter meril za izbiro kandidatov za vodstvena in vodilna mesta v Železarni, sprejetih v letih 1972 in 1973, z nekaterimi novimi spoznanji in dejstvi.

Na seji so zadovoljili tovarniški komite ŽK Železarne, da dopolnilne sklepe in stališča dokončno izoblikuje in pošlje vsem organizacijam ŽK v Železarni, kakor tudi ostalim družbenopolitičnim organizacijam in samoupravnim organom v temeljnih organizacijah združenega dela oziroma Železarni, ter pristojnim službam.

Predlog izhodišč za nadaljnjo akcijo in naloge Zveze komunistov pri uresničevanju ustavne zasnove samoupravnih odnosov v Železarni Jesenice, v luči ocene uresničevanja ustave, ki je bila opredeljena na tretji seji centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, je na seji podal sekretar Valentin Erjavšek. Ob tem je dejal, da so komunisti

v Železarni doslej že dvakrat ocenjevali napore v Železarni pri uresničevanju določil nove ustave, in sicer na šesti seji sveta ŽK Železarne, dne 9.9.1974 in na seminarju, dne 8. februarja letos. O izhodiščih, ki jih je predložil sekretar, so pred tem razpravljali na omenjenem seminarju in na seji tovarniškega komiteja, ki predlaga, da jih dokončno potrdi konferenca.

Na izhodišču, ki so bila izoblikovana v dovolj široki razpravi na seminarju in seji komiteja, ni bilo pripomb in jih je konferenca v celoti potrdila.

Ob sklepu devete seje tovarniške konference Zveze komunistov Železarne, je sekretar Erjavšek dejal, da je s tem uresničen drugi kratkoročni program dela komiteja oziroma konference ŽK. Konferenci je predlagal, da zadolži komite, da na osnovi nekaterih zamisli, ki jih je podal na seji, pripravi predlog programa dela za nadaljnje obdobje in hkrati pregleda uresničevanje že sprejetih sklepov. Glavni direktor Železarne Peter Kunc, ki je seji prisostvoval kot gost, je predlagal, da bi se v program še do konca tega meseca vključila razprava o gospodarski stabilizaciji oziroma o konkretnem programu varčevanja v temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti. Skupne službe oziroma Železarni kot celoti.

V eni prihodnjih števil Železarja bomo objavili sklepe o uresničevanju kadrovske politike v Železarni in izhodišča za nadaljnjo akcijo in naloge komunistov in organizacij ŽK pri uresničevanju ustavne zasnove samoupravnih odnosov v Železarni.

REFERAT NA 9. SEJI KONFERENCE ŽK ŽELEZARNE

URESNIČEVANJE KADROVSKE POLITIKE V ŽELEZARNI

Zveza komunistov v Železarni je v zadnjih letih posvečala pomembno pozornost kadrovske politiki in kadrovanju. Tako smo že pred 21. sejo predsedstva CK ZKJ, a še posebno pred VII. kongresom ZKS in kongresom ZKJ posvetili posebno pozornost kadrovske politiki in kadrovanju nasplo. Pomembna in še vedno zelo aktualna dokumenta, ki smo ju sprejeli pred kongresi v letu 1972 in 1973, sta: »Stališča in sklepi o kadrovske politiki Železarne« in »Merila za izbiro kandidatov za vodstvena in vodilna mesta v Železarni«.

Deseti kongres ZKJ in VII. kongres ZKS sta v svojih resolucijah pred člane in organizacije ŽK postavila, da kadrovska politika spada med izjemno pomembne idejno-politične naloge. O tem je govoril tovarniški komite na X. kongresu ZKJ, ko je v svojem referatu posebej poudaril, da je ŽK zlasti odgovorna za idejni in politični profil vodilnih ljudi v državnih in predstavniških organih, družbenopolitičnih organizacijah, v gospodarstvu, šolstvu, pravosodju, tisku in podobno. Dejaj, da morajo na vseh teh odgovornih mestih biti resnični borci za socializem in samoupravljanje, za krepitev bratstva in enotnosti ter enakopravnosti naših narodov in narodnosti, borci, ki jih cenimo zaradi njihovih delovnih sposobnosti, idejnih in človeških vrlin, doslednosti in osebne odgovornosti.

Dokumenti, katere je organizacija ŽK Železarne sprejela v letih 1972/73 in naloge kongresnih resolucij nas obvezujejo, da na tej konferenci analiziramo in politično ocenimo kako se uveljavlja v praksi dogovorjena samoupravna socialistična kadrovska politika v Železarni. Navedena obveza pa sovpada tudi z zaključki 12. seje predsedstva CK ZKS — o kadrovske politiki, ki obvezuje, da o njej razpravljamo, podamo oceno in poročilo do 15. marca 1975.

V mesecu januarju in prvi polovici februarja so vsi oddelki in osnovne organizacije Železarne razpravljali o kadrovske politiki. V razpravi je bil poudarek na merilih za izbiro kandidatov na vodilna in vodstvena delovna mesta v Železarni. Tako bi lahko navedene razprave, sklepe in predloge opredelili:

1. Vsi oddelki in osnovne organizacije ŽK Železarne so vnovič potrdile že sprejete merila za izbiro kandidatov na vodilna in vodstvena mesta v Železarni. Pri tem je potrebno poudariti, da je merila že spomladi leta 1974 sprejela tudi občinska konferenca ZKS in komuniste v OZD in TOZD obvezala, da le te uveljavimo in ukanonimo v samoupravnih aktih TOZD in OZD.

2. Nekateri oddelki ŽK menijo, da se morajo merila o moralno političnih kriterijih uveljaviti tudi pri neposrednih vodjih dela in delovodjih.

3. Več oddelkov meni, da je potrebno merila dosledno spoštovati pri kadrovanju v družbenopolitične in samoupravne organe.

4. Posebno kritično pozornost pa je potrebno posvetiti naslednjim izraženim mnenjem in stališčem:

— »Smatramo, da je zadnji čas, da sodelujemo tudi pri kadrovanju člani ŽK.«

— »Ne partijska, ne sindikalna organizacija nimata vpliva na kadrovanje; nasprotujemo dosedanjemu načinu kadrovanja, ko je zato vedelo le obratovodstvo in SEOP (obratovodja je član ŽK). Nadalje v istem zapisniku lahko preberemo: »Zaradi naše pasivnosti smo dajali oporo tehnokratskim silam, ki so nam odmikale soodločanje pri kadrovanju.«

— V naslednjem oddelku se člani ŽK zavzemajo, da se merila uveljavijo v praksi tako, »da bi pri nekaterih izenačenih pogojih kadrovanja imeli komunisti prednost, ne pa, da se člani ŽK celo onemogoča, da bi napredovali. Nadalje ocenjujejo vodstveni kader obrata kot »politično skrajno pasiven in v nekaterih primerih proti ŽK agresivno usmerjen, v čemer je čutil posledice nekdanjih konfliktnih situacij med vodstvom obrata in komunisti — predvsem tistimi, kateri so delali v družbenih organizacijah in samoupravljanju«. V nadaljevanju pa se komunisti na istem sestanku vprašujejo »ali bo ŽK zmogla organizirati učinkovito izvajanje take politike«.

— Še en primer, ko oddelki po našem mnenju ugotavljajo nasprotno: »Člani ŽK se z osnutkom predloga strinjajo in ugotavljajo, da v službah upoštevajo merila kadrovanja, ki so bila postavljena in da tu ni bilo grobega odstopanja.«

Citirana mnenja in ugotovitve navajamo z namenom, da bi o takšnih in podobnih stališčih ali gledanjih

spregovorila tudi današnja konferenca.

5. Posebno zavzeto in kritično sta med drugimi razpravljala o kadrovske politiki in kadrovanju oddelka ŽK prodaje-nabave in kadrovskega sektorja. Z veliko mero ostrine in realnosti ocenjujejo kadrovanje v Železarni, ugotavljata vrsto odstopanj od osnovnih kriterijev, ko se v vsakodnevni praksi ne spoštuje dovolj celovitosti kadrovske politike, t.j. moralno političnih in strokovnih norm. Odločno se zavzemajo za pomlajevanje ŽK, posebno z dobrimi strokovno perspektivnimi kadri, nadalje za poostreno politiko štipendiranja, predvsem v prid sposobne, prizadevne in napredno usmerjene mladine in mladih delavcev. Menimo in pričakujemo, pravijo, da bodo člani konference teh in drugih oddelkov obširneje iznesli sprejeta stališča oddelkov in osnovnih organizacij.

Se bi lahko navajali pripombe in stališča oddelkov in OOKŽ, vendar že kratak preizkus nekaterih teh razprav dokazuje, da je večina z veliko odgovornostjo obravnavala kadrovske politiko in kadrovanje v Železarni.

Organizacijsko-kadrovska komisija in komite ZKS Železarne sta na osnovi razprav v oddelkih in OOKŽ Železarne, kakor tudi resolucij kongresov in sej predsedstev ŽK o kadrovske politiki pripravila za konferenco naslednje poročilo:

Znano nam je, da tako kot mnoga druga družbena vprašanja, je bilo tudi vprašanje usmerjanja kadrovske politike v Železarni in v družbi nasplo, nekaj časa zanemarejeno v politični akciji ŽK. Zato v tem obdobju ni bil slučaj samo v Železarni, da smo kadrovske politiko pogostokrat podrejali tehnokratskim in drugim nesocialističnim silam. Takšna politika je najpogostejše zavita v »strokovnostjo« oz. v zahteve formalnih diplom, spričeval, z dolgotrajnimi strokovnimi izkušnjami, itd. Čeravno je ŽK v Železarni že pred 21. sejo predsedstva ŽKJ začela odprti in oster politični boj z liberalističnimi, tehnokratskimi in drugimi nesocialističnimi silami, vključno s pomembnimi kadrovskega sprejemami na vodilnih in drugih mestih, pa danes ne moremo in bi bilo nesamokritično trditi, da smo ta boj v Železarni dobojevali. Še vedno je bolj ali manj v kadrovske politiki prisotna privatizacija, nedemokracija, monopol, familijarnost, tehnokratizem, primitivizem in drugi pojavi. Pogosto so zastopljena zlasti razredna, t.j. moralno politična merila.

V borbi proti takim odstopanjem v kadrovske politiki je ŽK v Železarni po letu 1972 uspešno postavila osnovna načela in merila za samoupravno socialistično kadrovske politiko. Vendar smo pri tem premalo jasno oz. poudarjeno opredelili vlogo organizacij in članov ŽK ter drugih socialističnih sil pri tem. Zato je prav, da pri oceni stanja današnja konferenca prav vlogi ŽK pri izvajanju kadrovske politike nameni še posebno mesto in odgovornost.

Zveza komunistov v Železarni si je zlasti prizadevala za:

USPOSABLJANJE KADROV

Usposabljanje kadrov, to je delavcev in mladine, je bila posvečena posebna pozornost tako v pogledu pokrivanja kadrovskih deficitov kot dolgoročnih kadrovskih potreb. Prav ŽK se je vseskozi zavzemala za stališče, da so investicije v kadre sicer najbolj dolgoročne, pa tudi najbolj trdne. Lahko ocenjujemo, da je postala skrb za izobraževanje kadrov sestavni del dolžnosti in možnosti samoupravljalcev v TOZD in DS Skupne službe.

Takšna zavzetost se odraža v politiki štipendiranja, še posebno pa v uveljavitvi principa permanentnega izobraževanja. V ilustracijo navajamo gibanje rednih in izrednih študentov usmerjenega izobraževanja vseh stopenj v zadnjih petih letih:

	1970	1971	1972	1973	1974
Redni	307	298	326	367	418
Izred.	137	187	217	191	211
Skupaj	434	485	543	558	629

Iz pregleda je razviden še poseben porast izrednega šolanja mladih delavcev ob delu.

V raznih seminarjih in tečajih v Železarni ter izven se je dopolnilno usposabljal:

	1970	1971	1972	1973	1974
Delav.	2161	2527	3140	4080	4810

Že tretje leto štipendiramo mlade delavce — komuniste na enoletni srednji politični šoli (4 diplomanti, 4 zaključujejo v tem letu). Takšno usmeritev šolanja kadrov za samoupravne in družbenopolitične funkcije moramo tudi v bodoče zadržati. Seveda bi bilo pri tem prav, če te mlade komuniste bolj usmerjeno že takoj po šolanju vključimo v posamezne politične organe. Pri intenzivnem uveljavljanju samoupravne in marksističnega izobraževa-

nja v usmerjenih šolah ŽIC in pri izobraževanju ob delu ter usposabljanju kadrov v samoupravnih in političnih organih, čutimo pomanjkanje ustreznih pedagogov in politologov. Zato se bomo morali zavzemati in usmeriti mlade komuniste tudi na visoko politično šolo. V prehodnem obdobju pa moramo razširiti sedanji predavateljski kader iz vrst političnih delavcev, katerim je potrebno z dopolnilnimi seminarji njihove bogate politične in revolucionarne izkušnje izpopolniti.

Dosedanja zavzetost ŽK in drugih naprednih socialističnih sil v Železarni potrjuje načelo dolgoročnosti usposabljanja kadrov — še posebno mladine. Tudi sprejet sporazum o štipendijski politiki v občini zagotavlja nadaljevanje takšne usmeritve.

Komunisti v Železarni se bomo morali v prihodnje predvsem zavzemati:

1. Za praktično uveljavitev resolucij kongresov o vzgoji in izobraževanju, za reformiranje usmerjenega izobraževanja. Za usklajenost vzgojno izobraževalnih programov, ki bodo temeljili iz dela in izključno za delo. Omogočiti učencem, študentom in mladim delavcem, da se po vsaki zaključni fazi šolanja lahko vključijo v delo oz. da se jim ob delu ali drugem odnosu do združenega dela omogoča nadaljnje šolanje do najvišje stopnje šolanja. Zdrževanje in financiranje, predvsem usmerjenega šolstva, bo moralo temeljiti na zahtevah sodobne racionalne izobraževalne tehnologije, slošče na idejnih osnovah marksistične znanosti in revolucionarne prakse ŽKJ.

2. Štipendiranje mora temeljiti na osnovi kadrovske politike in na dolgoročnih razvojnih potrebah. S štipendiranjem moramo omogočiti vsej talentirani in prizadevni mladini in mladim delavcem nadaljevanje šolanja na vseh stopnjah usmerjenega izobraževanja. Sedanja in bodoča usmerjenost Železarne predvsem temelji na prizadevnih visoko usposobljenih kadrih vseh stopenj in smeri. V kriterije štipendiranja študentov in mladih delavcev uvedi tudi kriterij družbene aktivnosti.

3. Že močno razvijano permanentno izobraževanje ob delu za vse stopnje profilov je potrebno še nadalje dopolnjevati predvsem v smeri racionalnosti, kvalitete, s posluževanjem sodobnejših metodologij izobraževanja odraslih. Zahtevati in vključevati moramo kot sestavni in celovit del permanentnega izobraževanja družbeno in samoupravno izobraževanje vseh delavcev. Vsak pomemben seminar ali tečaj mora vsebovati samoupravno in družbeno izobraževanje.

4. Usposabljanje kadrov pomeni tudi usposabljanje samoupravljalcev in političnih delavcev. Resnična uveljavitev ustavnih pravic in dolžnosti delavcev — samoupravljalcev je v veliki odvisnosti od usposobljenosti in razgledanosti vsakega posameznika. Zato je potrebno, da se v Železarni uvede sistematično in permanentno izobraževanje za vse člane samoupravnih organov in delegacij ter družbeno političnih delavcev.

5. Za smotrno naložbo investicij v kadre je predpogo, da se odgovorni delavci — komunisti, predvsem v kadrovskega sektorju, v polni meri angažirajo za uvedbo dolgoročnega in operativnega planiranja kadrov. Planiranje mora postati sestavni in nedeljiv del planov dolgoročnega razvoja. Planiranje naj omogoči usmeritev in dopolnilno usposabljanje že obstoječih in bodočih kadrov, predvsem v razreševanju kadrovskih deficitov v posameznih dejavnostih Železarne. V kadrovskega sektorju naj se uvede služba za planiranje, spremljanje in usmerjanje kadrov.

BOJ ZA NADALJNJO DEMOKRATIZACIJO KADROVSKE POLITIKE

ŽK v Železarni se je že v preteklem obdobju izredno prizadevala v smeri razbijanja privatizacije in monopolov v kadrovske politiki v vseh sredinah in nivojih. Nova usta-

va je napravila temeljit preobrat s tem, ko daje osnovo za vključitev vseh delavcev pri snovanju in odločanju o kadrovske politiki in kadrovske politike. Demokratizacija kadrovske politike in kadrovanja je osnovni korak v borbi proti vsem socializmu tujim silam, ki žele pogosto pod raznimi izgovori prav v kadrovanje vnašati prozapadno miselnost, familijarnost, nedemokracijo, skratka odtujevanje kadrovske politike od temeljnih pravic in dolžnosti neposrednih samoupravljalcev.

Prizadevanje ŽK v Železarni in izven nje je v zadnjih letih več ali manj uveljavilo socialistična načela kadrovske politike. Njihovo uresničevanje pa je močno odvisno od aktivnosti ŽK in vseh socialističnih sil v obratu in TOZD. V občini in republiki smo sprejeli napreden družbeni dogovor o izvajanju kadrovske politike, ki vsebuje vse temeljne norme in zagotavlja resničnega uveljavljanja kompleksne kadrovske dejavnosti, t.j. od planiranja, šolanja kadrov, do konkretnih kriterijev kadrovanja. Žal se ta pomemben dokument uresničuje predvsem v odvisnosti posameznikov in njihovega prizadevanja za uveljavitev socialistične kadrovske politike. Mislimo, da je nujno, da se ŽK zavzeto trudi, da postane ta dokument resnično osnovni temelj, obveza in odgovornost za uresničitev dogovorjenega in sprejetega. Aktivirati se mora že izvoljeni odbor, ki je odgovoren, da uresničevanje dogovora zasleduje in ustrezno preko DS TOZD in OZD ukrepa.

Pozornost, ki jo je ŽK v zadnjih letih posvetila prav demokratizaciji kadrovske politike, se še posebno izraža v zadnjih volitvah samoupravnih organov, organov oziroma delegatov v skupščini družbenopolitičnih skupnosti in samoupravno interesnih skupnostih. Še posebno pa v vodstvu družbenopolitičnih organizacij. Za primerjavo navajamo, da imamo:

— v samoupravnih organih TOZD in OZD 599 delegatov, od tega 273 članov ŽK;
— v zboru ZD SOB Jesenice 59 delegatov, od tega 33 članov ŽK;
— v SIS 68 delegatov, od tega 34 članov ŽK;
— v KS in ostalih interesnih skupnostih 116 delegatov, od tega 64 članov ŽK.

Skupaj imajo med 842 izvoljenimi delegati 404 člani ŽK ali okroglo 48 odstotkov.

Teh podatkov ne navajamo zaradi nekega preštevanja moči ali vpliva ŽK. Široke razprave ob evidentiranju in izvolitvi delegatov so poleg visoke udeležbe na volitvah dokazale, da želi, izbira in voli neposredni samoupravljačec predvsem tiste politično osveščene in napredne kandidate, v katerih vidi, da so resnični borci za socialistično samoupravno družbo. V tem se tudi odraža demokratizacija kadrovske politike.

S tem pa ne trdimo, da smo že povsem izkoreninili privatizacijo in tehnokratska gledanja na področju kadrovske politike. Še vedno imamo pojave protekcionizma pri napredovanju, vztrajanja na delovnih mestih, kljub kritikam in nezadovoljstvu zaradi sklicevanja na »zasluge« preteklosti, formalizma in tehnokratizma pod firmo »znanosti in strokovnosti«, apolitičnih, protisamoupravnih ali protisocialističnih posameznikov, kot ugotavljajo posamezni oddelki ŽK, favoriziranja prozapadne usmerjenosti posameznih kadrov, itd. Pri tem ni ŽK imuna do takih pojavov, celo posamezni člani ŽK podzavestno ali zavestno podpirajo takšno gledanje. Ali je kadrovska politika resnično demokratična, ko mora vrsto napredovanj razreševati osnovna organizacija ŽK ali demonstrativni sestanki delovne skupine? V tem se sicer odraža zavestna sila ŽK in posameznih delovnih skupin, po drugi strani pa potrjuje predhodne trditve o še vedno prisotni privatizaciji v kadrovske politiki v posameznih obratih in TOZD.

(Nadaljevanje na 7. str.)

Sodelavka v elektrodnem obratu

marketing marketing

MARKETING trgovina na veliko in malo, zastopstva in konsignacije LJUBLJANA, Cankarjeva 7

Zastopamo naslednje delovne organizacije:

- PIK Sirmium »CORN PRODUCT« fabrika za prerađu kukuruza, Sremska Mitrovica,
- »UPI« export-import, Sarajevo,
- PK Beograd OOUR
- »GROCKA«, Grocka
- PIK Bečej, OOUR »FLORA« industrija konzervi, Bečej

Iz asortimenta vam nudimo kvalitetne kompote, džeme, konzervirano zelenjavo in sadje, sokove, corn flakes, corn clips in specialitete iz uvoza.

SE PRIPOROČAMO ZA NAKUP.

INVESTITORJEM SE PRIPOROČAJO:

- SGP GORENJC Radovljica
- SGP GRADITELJ Kamnik
- GP BOHINJ Bohinjska Bistrica
- SGP TRŽIČ Tržič

Glasilo HD Jesenice izhaja sicer kot priloga Železarja, vendar za njegovo vsebino odgovarja HD Jesenice in uredniški odbor: Emil Azman, kot odgovorni urednik in člani Franc Kobentar, Dušan Dragojevič, Franci Črv in Janko Rabič. Družbeni organ glasila JE-SE-NI-CE je upravni odbor HD Jesenice. Glasilo tehnično ureja Joža Varl.

SLOVENSKE
ŽELEZARNE

ŽELEZARNA JESENICE

Proizvaja:
debelo, srednjo in tanko pločevino
dinamo trakove
hladno valjane trakove
vlečeno, brušeno in luščeno jeklo
vlečeno žico
vlečeno žico-patentirano
pleteno patentirano žico za prednapeti beton
hladno oblikovane profile
cestne varnostne ograje
jeklene podboje za vrata
dodajni material za varjenje:

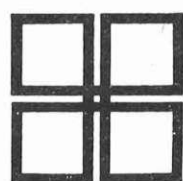
- oploščene nelegirane elektrode za obločno varjenje
- oploščene nizkolegirane elektrode za obločno varjenje
- oploščene visokolegirane elektrode za obločno varjenje
- oploščene elektrode za navarjanje
- oploščene posebne elektrode za obločno varjenje
- žice za plamensko varjenje
- žice za varjenje v zaščitnem plinu
- žice za avtomatsko obločno varjenje pod praškom
- praški za avtomatsko varjenje
- tehnični plin ARGON
- žičnike
- jekleni sekanec

TOSAMA

TOSAMA — tovarna sanitetnega materiala Domžale:

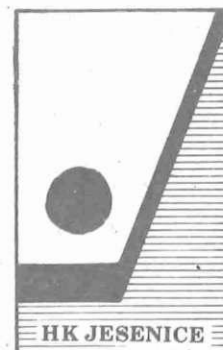
- priporoča izdelke za prvo pomoč:
- elastične ovojne
 - aluplast za opekline
 - sanitetne torbice in omarice
 - priročne apoteke za civilno zaščito
 - avtomobilске in motorske apoteke
 - obliže

induplati

Industrija platnenih izdelkov INDUPLATI JARŠE, je priznana po svojih kvalitetnih izdelkih:

- zavese, prti in garniture
- turistični šotori
- šotori za civilno zaščito
- zračne hale — primerne za skladišče in podobno
- tehnični izdelki

13. marca 1975

— IZDAJA HD JESENICE —

štev. 2/I

ZAKAJ NISMO DRŽAVNI PRVAKI

Lahko trdim, da smo državno prvenstvo izgubili predvsem zaradi dolgotrajne nenačrtosti. Vse preveč so bile misli osredotočene na uspehe moštva Jesenic — na zvezdice, zanemarjala pa se je vzgoja cicibanov, pionirjev, mladincev in moštva Kranjske gore. Prav tu je treba iskati slabosti, ki so v tej sezoni v mnogih oblikah privrele na dan tako močno, da smo jih le s težavami zajezili, nismo pa jih mogli odpraviti.

Navedel bi samo nekaj osnovnih vzrokov:

— Po sezoni 1973/74 je večina odbornikov 29-članskega odbora HD Jesenice prenehala sodelovati. Le nekaj jih je preko poletja v nemogočih pogojih vzdržalo do izrednega občnega zbora, ki je bil konec septembra.

— Igralci vseh moštev so namesto, da bi trdo trenirali in se pripravljali na novo sezono — životarili. Trenirali so le mladinci HK Jesenic, pa še ti treningi niso bili intenzivni.

— V zadnjih štirih letih smo imeli na Jesenicah tri trenerje prvega moštva Jesenic (Olimpija enega). Vsak trener ima svoj način dela, svoj pristop do hokejske igre, ki ga ne more posredovati igralcem v enem ali dveh letih, zato nastopajo tudi hibe, odločilne napake v sami igri.

— Jeseničani smo zlahka osvajali prvenstva, pri tem pa pozabljali, da v zadnjih hokejskih sezonah raste in nas dohaja Olimpija. Če imamo v našem delu preveliko lastnih slabosti, bi prav gotovo morali analizirati tudi slabosti nasprotnika. Kot vsa leta nazaj smo tudi v tej sezoni gradili igro na lastni moči, s katero smo se vedno radi postavljali, na igrišču pa smo vse prevečkrat razočarali sebe in naše zveste gledalce. Igro je mnogokrat treba graditi tudi na napakah nasprotnika. Tudi Olimpija ni brez njih, toda njihove napake nas niso zanimale. Obratno pa so Ljubljanci znali izkoristiti naše slabe strani, kar se je pokazalo tudi v zadnjem prvenstvenem srečanju.

V borbi za točke je tekma enaka bojni fronti, zato je treba nasprotno moštvo spoznati, ga oceniti in udariti tam, kjer je nasprotnik najbolj ranljiv.

— Nov odbor je igralcem s svojim delom povzročil nekaj »neveščnosti«. Nov način nagrajevanja, predvsem izplačila hranarin in premij temelji na plačilu po delu, to delo pa pomeni predanost klubu, prizadevnost, kvaliteta itd. Tudi nekaj drugih sprememb igralci niso ugodno sprejeli, kar je tudi razumljivo z ozirom na dolgoletno popuščanje upravnih odborov.

Ti novi odnosi in pa stare navade (nešportne) rušijo disciplino v klubu, le-to pa je nujno izboljšati ter se vtiriti v popolno športno življenje.

Sem spada tudi izvajanje trenerjevih navodil, tudi tu nismo bili zadovoljni.

Ne smemo pa mimo tega, da je nedisciplinla bekovskega para vnesla v moštvo vrzel, v že tako slabo igro naše obrambe.

Verjetno, da bi pomladitev prvega moštva, o kateri se veliko govori (leta naših igralcev zagotovo niso previsoka), ne dala zaželenih rezultatov, če bi bili vsi navedeni vzroki še vedno prisotni.

Ob nesistematični vzgoji mladih kadrov, brez poletnih treningov, ob stalni menjavi trenerjev, brez sistema in taktike igre, ne da bi sprejemali odločitve odbora z razumevanjem, s slabo disciplino in ne najboljšimi tovariškimi odnosi, bi bil ves trud zaman — jeseniški primat bi se za daljšo dobo prepustil boljšemu.

Navedel sem samo nekaj poglobitvinih vzrokov, zakaj letos nismo osvojili državnega prvenstva. Naša skupna naloga je, odpraviti napake. Pa ne samo to, gre pravzaprav za nekaj več. Ni vse osvojiti naslov najboljšega v državi. Zadovoljni bomo, če nam bo uspelo vzgojiti ne samo vrhunske športnike, ampak tudi ljudi, ki bodo potem, ko bodo hokejsko palico obesili na klin, sposobni tvorno delovati ne samo v športu, ampak tudi na drugih področjih družbenega dela. Seveda pa nas nova pota lahko veljajo še nekaj izgubljenih naslovov. Mladi v našem društvu veliko obetajo, tako da za lepšo prihodnost ob dobrem delu ni skrbi.

France Božič

VII. KONGRES ZKS O TELESNI KULTURI

»Zavzemamo se za uveljavljanje samoupravnih odnosov v telesni kulturi in za družbene razmere, ki bodo vsakemu človeku in občanu zagotavljale možnosti za redno sodelovanje v raznih oblikah telesne vzgoje, športa in športne rekreacije.

V skladu s tako naravnostjo se zavzemamo za celovito telesno kulturo, ki naj kot eden izmed odločilnih dejavnikov spremlja človeka na vsej njegovi življenjski poti, za telesno kulturo, ki ji tudi šport in vrhunski dosežki niso tuji, ampak so vrh množične in kakovostne dejavnosti. Pri tem pa se bomo člani zveze komunistov posebej prizadevali, da bi izkoreninili nesocialistične in nesamoupravne pojave in odnose v naši telesni kulturi in športu ter zagotovili možnosti za doseganje tudi najvišjih dosežkov v športu.

(VII. kongres ZKS, resolucija: Boj za uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih in političnih odnosov ter vloga in naloge ZK, točka 24.)

DRAGO ULAGA IN DRUGI O TRENINGIH

»V angleščini pomeni 'training' vzgojo, šolanje, pripravo; 'trainer' pomeni vzgojitelj, trener. V istem smislu rabimo oba pojma tudi v slovenščini.

Treniranje je stvar takih športnikov, ki že kaj znajo in zmorejo; tisti, ki se smučanja ali ravnjanja z žogo šele učijo, govorijo o vadbi ali urjenju. Treniranje je več kakor vadba. Atletski trener J. Waltzer celo piše, da se pravi trenirati »živeti za neko idejo«. Redna in načrtna vadba je le del treniranja, o tekmovalskem napredku pa odloča tudi proces počivanja, red, hrana in vse tisto, kar pojmujemo pod športnim režimom življenja.

Angleško pravilo 'treniraj moža, da bo znal sam trenirati', zahteva od tekmovalca, da se strokovno izobražuje, da si sam ukaže in prepoveduje, skratka, da se zmora marsičemu odreči. Gre torej za vadbeni in vzgojni proces, ki zahteva celega človeka. V fiziološkem oziru je treba doseči s treniranjem izboljšanje organov. »Učinek treniranja se izraža v kompleksnih prilagoditvah. Trenirana oseba se postopoma usposobi za opravljanje dela z večjo spretnostjo in z večjim učinkom« (S. R. Riedman).

I. M. Korjakovski razume pot treniranja tako organizacijo procesa telesne vzgoje, ki je najbolj učinkovita tako v pogledu obvladavanja športne tehnike kakor v pogledu vsestranskega telesnega razvoja in vzgoje močne volje, psihofizičnih in moralnih kvalitet in navajenosti, ki so neopogibno potrebne za delovno in obrambno dejavnost.

(Drago Uлага: Teorija telesne vzgoje in športnega treniranja)

Mladinsko moštvo Kranjske gore državni in pokalni prvaki 1974/75.

Pionirsko moštvo HK Kranjska gora — drugi na republiškem prvenstvu in drugi na državnem prvenstvu.

Mladinska reprezentanca SFRJ pred odhodom v Švico na turnir in evropsko mladinsko prvenstvo B skupine. V reprezentanci je tudi 10 mladih hokejistov z Jesenic.

NAJBOLJŠI MLADINCI

Mladinski moštvi Kranjske gore in Jesenic sta v letošnjem državnem prvenstvu dosegli zares izreden uspeh. Kranjskogorci so osvojili prvo mesto in naslov državnega prvaka, mladinci Jesenic pa so osvojili drugo mesto, čeprav je le malokdo to tudi pričakoval. To je še en dokaz več, da bodočnost jeseniškega hokeja ni tako črna, kot nekateri morda mislijo. Ob tem pa je seveda treba poudariti, da brez resnega, predvsem pa strokovnega dela v nadaljnjem razvoju teh mladih igralcev, ne bomo dobili kvalitetnih hokejistov.

Osnovo in to zelo dobro, za nadaljno kvalitetno krepitev jeseniškega hokeja imamo, toda hkrati moramo priznati, da pa imamo zelo malo dobrega strokovnega kadra. Minili so namreč časi, ko so jeseniški hokejisti imeli primat v državi, ko je prvo moštvo kar po vrsti premagovalo svoje nasprotnike z visokimi rezultati ter se takorekoč sprehajalo po državnih prvenstvih.

Stanje v jugoslovanskem hokeju se je bistveno spremenilo. Zelo načrtno so začeli delati zlasti pri Olimpiji, kjer so videli možnost napredka v vzgoji svojih kadrov s pomočjo tujih (čehoslovških) — kvalitetnih trenerjev. Prvi, zelo dobri rezultati so se v Ljubljani že pokazali. Na Jesenicah smo sicer dosegli dve prvi mesti v letošnjem mladinskem prvenstvu, z domačimi strokovnimi močmi, toda očitno je, da brez pomoči tujih, kvalitetnejših trenerjev ne bo šlo več naprej. Tako bi dvojno pridobili.

Mladinci Kranjske gore so dokazali svojo superiornost tudi v tekmovalstvu za jugoslovanski pokal. V polfinalu so dvakrat z rezultatom 7:2 in 16:2, premagali mladince Olimpije, ki so bili pravzaprav edina resnejša ovira Kranjskogorcem do osvojitve prvega mesta v tem tekmovalstvu. Nato pa so v finalu v dveh srečanjih premagali še mladince Medveščaka s 7:3 in 11:2 ter osvojili pokal.

Za bodočnost jeseniškega hokeja zares ni treba skrbeti, kajti perspektivnih mladih igralcev je precej, treba bo le še več strokovnega dela in vrhunski rezultati ne bodo izostali. Na večjo strokovnost opozarja tudi dejstvo, da so pionirji Olimpije, Medveščaka in Spartaka iz Šutovice — precej razočarali. Čeprav so osvojili drugo mesto, so jih sovratniki Olimpije, ki so osvojili prvo mesto, visoko premagali s 14:2 in dokazali, da so precej boljši. Res je sicer, da so pri sestavljanju obeh jeseniških pionirskih ekip za letošnjo sezono, pri HD Jesenicah napravili hudo napako. Kvalitetne igralce so sorazmerno enako razdelili v obe ekipi — Jesenice in Kranjska gora. Tako so dobili dve povprečni moštvi, ki nista bili kos boljšim ljubljancem.

PRAVILNIK PRIJATELJEV HOKEJ KLUBA JESENICE

Na osnovi členov 14. in 15. pravil hokejskega društva Jesenice je upravni odbor HD Jesenic na svoji 6. redni seji, dne 30. 1. 1975 sprejel

PRAVILNIK prijateljev hokej kluba Jesenice

I. SPLOŠNO

1. člen
V okviru hokejskega društva Jesenice so organizirani prijatelji hokej kluba Jesenice (v nadaljevanju PHKJ) z matičnim sedežem na Jesenicah.

2. člen
PHKJ se organizirajo po področjih, organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, naseljih ali na drugem področju in so sestavni del HD Jesenic.

Organizacija je možna preko poverjenih ali klubov PHKJ.

3. člen
Za organiziranje in delovanje PHKJ skrbi komisija PHKJ pri HD.

II. NALOGE IN NAČIN DELOVANJA PHKJ

4. člen
Naloge PHKJ so:
1. da materialno in moralno pomagajo HK Jesenice;
2. da skrbijo za popularizacijo hokeja na sploh, še posebej pa jeseniškega;
3. da širijo sodelovanje in prijateljske odnose med HK Jesenice in športnimi kolektivi na svojem področju;
4. da skrbijo za vzgojo članstva v duhu socialističnih načel.

5. člen
Naloge so dosežene:
1. z včlanjenjem vseh simpatizerjev in navijačev HK Jesenice
2. s plačevanjem članarine;
3. z zbiranjem materialnih sredstev in reklam;
4. s širjenjem propagandnega in reklamnega materiala HK Jesenice;
5. s sodelovanjem v informativnem listu HD Jesenice, kot tudi s sodelovanjem v drugih virih javnega obveščanja;
6. z organiziranjem ogleda tekem in prireditvev HK Jesenice ter z organiziranim navijanjem in preprečevanjem nekulturnih izgovorov med gledalci.

III. ČLANI PHKJ

6. člen
Član PHKJ lahko postane vsak, ki je državljani SFRJ ali tujec ob pogoju, da priznava in se strinja z določili tega pravilnika.

7. člen
Sprejem v članstvo se opravi s podpisom prijavnice, članske pravice pa si pridobi s plačilom članarine, ki jo mora plačevati vsako leto.
Višino članarine in ugodnosti za člane določi občni zbor HD Jesenice, po njegovi pooblastitvi pa upravni odbor HD Jesenice. Člani PHKJ lahko plačujejo tudi višjo članarino kot je določena.
Vsak član prejme ob včlanjenju člansko izkaznico in značko HK Jesenice.

8. člen
Pravice članov PHKJ so:
1. da aktivno sodelujejo v delu organizacije PHKJ;
2. da po delegatskem sistemu sodelujejo v delu HK in HD Jesenice;
3. da dajejo predloge ter pripombe in da izražajo svoja mnenja ter stališča do vseh vprašanih, ki zadevajo delo tako PHKJ, kot delo HK in HD Jesenice;
4. da nosijo znak HK Jesenice ali druge oznake, ki simbolizirajo športno dejavnost HK Jesenice;
5. da uživajo vse ugodnosti, ki so predvidene za člane PHKJ;
6. da sodelujejo v informativnem listu HD Jesenice.

9. člen
Dolžnosti članov PHKJ so:
1. da delujejo v smislu nalog PHKJ in nalog, ki jih določajo sklepi organov HK in HD Jesenice;
2. da redno plačujejo članarino;
3. da aktivno sodelujejo pri delu organizacije PHKJ;

4. da delujejo proti vsem nezdramim pojavom v športu, nepoštenosti, nedostojnemu obnašanju ter drugim pojavom, ki škodujejo socialistični družbi;
5. da v duhu socialističnih načel skrbijo za lastno vzgojo in vzgojo mladine, ki je včlanjena v PHKJ, HK Jesenice in HD Jesenice;
6. da pridobivajo nove člane.

10. člen
Članu preneha članstvo PHKJ, če sam izstopi, če dve leti ne plača članarine ali če je izključen.

O izključitvi člana PHKJ odloča na prvi stopnji disciplinska komisija HD Jesenice, če ni v pravilih kluba PHKJ določeno, da odloča organ kluba. Pritožbeni organ je upravni odbor HD Jesenice, če pravila kluba ne določajo drugače.

Razlog za izključitev je groba kršitev pravilnika PHKJ. Postopek za izključitev lahko sproži vsak član PHKJ in funkcionarji ali organi HD Jesenice.

IV. SODELOVANJE MED HD JESENICE IN PHKJ

11. člen
Za člane PHKJ skrbi komisija PHKJ pri HD Jesenice. Komisija sestavlja najmanj 5 članov, ki jih izvoli upravni odbor HD Jesenice. Delo komisije vodi predsednik komisije, ki mora biti imenovan izmed članov UO HD Jesenice.
Zadolžitve članov komisije se določijo ob konstituiranju komisije, glede na postavljene naloge in program dela. Komisija opravlja vse finančne in druge materialne posle v zvezi s PHKJ, v skladu z veljavnimi akti HD Jesenice.

12. člen
Naloge komisije PHKJ:
1. organizira poverjenstva PHKJ;
2. organizira klubse PHKJ;
3. vodi evidenco poverjenstev, klubov in članov;
4. vodi korespondenco s poverjenstvi in klubi;
5. skrbi za propagando v smislu pridobivanja novih članov;
6. opravlja posle, ki so pomembni tako za PHKJ kot za HK Jesenice in HD Jesenice;
7. za svoje delo odgovarja UO HD Jesenice.

V. ORGANIZIRANOST PHKJ

13. člen
Poverjenstva PHKJ
Za boljše povezanost članov PHKJ med seboj in z matično organizacijo po področjih, organizacijah združenega dela, krajev-

nih skupnosti, naseljih ali drugih organizacijah, se organizirajo poverjenstva PHKJ.

Delo vodi poverjenik, ki je pooblaščen od komisije PHKJ za naslednje naloge:

1. vključevanje novih članov
2. pobiranje članarine
3. povezava članstva z matično organizacijo na vseh področjih.

14. člen
Klubi PHKJ
Na določenem področju, v OZD, krajevnih skupnostih, naseljih ali kako drugače, se lahko organizirajo klubi PHKJ. Klub se lahko organizira, če ima najmanj 10 članov. Tako organiziran klub je sestavni del (član) HD Jesenice.

Članstvo v HD Jesenice si klub pridobi z dnem, ko je prijavljen pri HD Jesenice. Komisija PHKJ mora klubu izdati pismo potrdilo o prijavi v roku 15 dni od dneva, ko je klub prijavo poslal.

Klub mora k prijavi v članstvo priložiti:

1. prošnjo za vpis kluba v članstvo HD Jesenice;
2. spisek članov kluba z naslovi in rojstnimi podatki;
3. potrdilo o vplačani članarini za tekoče leto;
4. pravila kluba;
5. zapisnik z občnega zbora kluba, ki mora obsegati tudi del o konstituenti kluba.

15. člen
Vsak klub mora imeti svoja pravila, ki ne smejo biti v nasprotju s tem pravilnikom in ne s pravili HD Jesenice.

Pravila morajo določati: ime in sedež kluba, namen kluba in njegove naloge, način vstopanja v članstvo in prenehanje članstva, organe društva in njihovo sestavo, mandatno dobo in naloge teh organov ter druge zadeve, ki so pomembne za klub.

16. člen
Klub ima organe, ki vodijo, in sicer:

1. občni zbor
2. predsednika
3. druge organe, ki jih klub določi v svojih pravilih.

17. člen
Vsak klub ima pravico na vsakih 100 članov izvoliti enega delegata, ki sodeluje na občnem zboru HD Jesenice. Delegat mora imeti pooblastilo, da zastopa klub. Komisija PHKJ je dolžna o vsakem občnem zboru pravočasno in pismeno obvestiti vse klube PHKJ, da bi mogli poslati na občni zbor svojega delegata.
Delegati kluba imajo na občnem zboru vse pravice člana HD Jesenice.

18. člen
Klubi PHKJ imajo pravico pobirati večjo članarino, kot je določena za člane PHKJ. Razliko lahko porabijo za svojo dejavnost.

19. člen
Klub PHKJ lahko preneha delovati, če tako sklene občni zbor kluba, ali če tako sklene občni zbor HD Jesenice.
Klub PHKJ je lahko tudi izbrisan iz članstva HD Jesenice, če ne uresničuje ciljev in smotrov določenih s tem pravilnikom in če njegovo delovanje škodi interesom HD Jesenice in športne morale na sploh. O izbrisu odloči na predlog komisije PHKJ upravni odbor HD Jesenice. Zoper sklep o izbrisu je dopustna pritožba na občni zbor HD Jesenice.

20. člen
V kolikor klub želi imeti svoj lastni ziro račun in želi delovati samostojno (pravna oseba), se lahko pod pogoji, določenimi s tem pravilnikom, ki veljajo za ustanovitev kluba, v smislu zakona o društvih, organizira in registrira kot društvo.

VI. KONČNE DOLOČBE

21. člen
Ta pravilnik je pričel veljati z dnem, ko ga je sprejel UO HD Jesenice, uporablja pa se s 1. 1. 1975.

22. člen
Tolmačenje teh pravil lahko daje le UO HD Jesenice.

Jesenice, dne 30. 1. 1975

Predsednik HD Jesenice:
Franc BOŽIČ, l. r.

Navijači strojnih tovarn Trbovlje so izročili na zadnji tekmi za državno prvenstvo prvemu moštvi HK Jesenice šopek in sliko s podpismi preko 200 navijačev.

(Nadaljevanje s 5. strani)
hodnjega lista oglasili z nekaj vrsticami tudi mi, tekmo leta pa si bomo prišli ogledat eno vaših tekem na Jesenicah...

V vaši prihodnji številki lista JE-SE-NI-CE lahko omenite, da se je število mariborskih prijateljev HK Jesenice povečalo...

Veselili se bomo uspehov, ki jih bodo dosegli vaši hokejisti, srečni bomo, ko boste ponovno priborili primat...

STRANJE

Kljub neuspehu članskega moštva HD Jesenice v letošnji sezoni, imajo le-ti še vedno mnogo simpatizerjev in navijačev. Precej jih je tudi v Stranju pri Kamniku in okolici.

Poverjenica tovarišica Koritnikova skupaj s svojim možem, sta med najbolj zvestimi navijači Jesenic. Zbrala sta že prvih 17 članov, pričakujeta pa, da jih bo kmalu še precej več. Prijatelji v Stranah imajo tudi že svojo zastavo in so z njo pomagali spodbujati svoje moštvo na zadnjih tekmah. Pričakujemo tudi mi, da se bo še več prijateljev HK Jesenice priključilo sedanjim članom. Želimo jim mnogo uspehov pri delu.

VI NAM - MI VAM

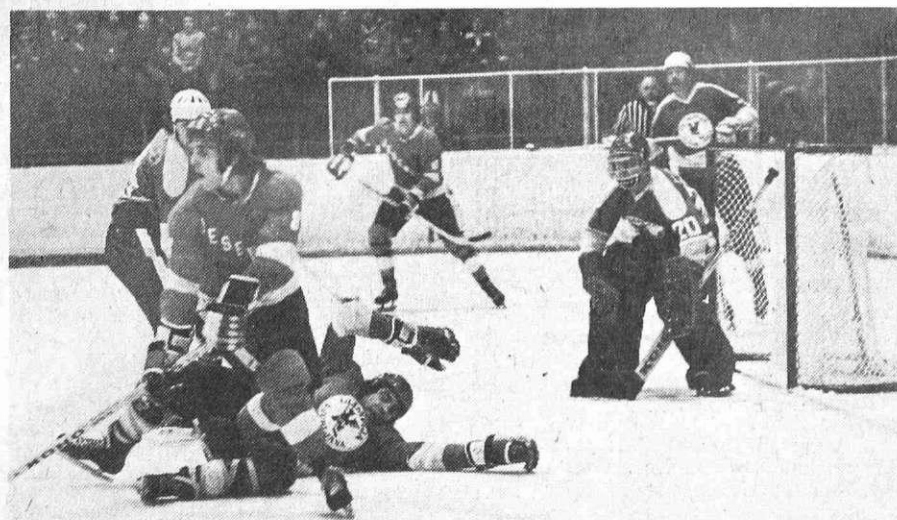
Iz Hrastja pri Kranju smo od Tine Rozmanove prejeli tole pismo
Spoštovani prijatelji!

V časopisu Delo sem prebrala novico, da je izšel nov prvi hokejski časopis. Novica me je zelo navdušila in bi ta časopis zelo rada prejela.

Sem zvest navijač Jesenic, prav tako kot vsa družina in še precej sovaščanov. Tekme, posebno Jesenice - Olimpija si ogledamo skoraj vse. Želim postati član prijateljev hokejskega kluba Jesenice in bi želela, da me o tem tudi kaj seznani in pošljete vsem vašim pristašem iz Hrastja vsaj en izvod tega glasila. Vsi vaščani želimo, da bi Jesenice ponovno postale državni prvak.

Prijateljski pozdrav!

Na žalost se želja vaščanov iz Hrastja, da bi njihovo moštvo postalo državni prvak, niso uresničile. Prepričani pa smo, da bodo ostali še naprej njihovi zvesti navijači in da se bodo še veselili njihovih zmag.

Pred golom Olimpije.

UPRAVI IN HOKEJISTOM JESENIC

Odločil sem se, da vam napišem skromno pismo, ker si ogledam skoraj vsako tekmo med vami in ljubljansko Olimpijo.

Zadnja tekma v Tivoliju me je zelo razočarala, ali toliko še ne, da bi zapustil tak klub kot je klub jeseniških železarjev, ki so toliko prispevali za razvoj hokeja v naši domovini - Jugoslaviji.

Želel bi le to, da bi v bodoče zaigrali res tako kot je treba, da bi si prišli še kakšno zvezdico na vaše rdeče zastavice, ki so že tako bogate. Želim tudi, da bi imeli več prijateljskih tekem Podmežakljo, kar moštvo zelo manjka. Moja želja je, da se vrne v matični klub tudi Gorazd Hiti. Najbolj bi bil pa zadovoljen, da bi sčasoma na Bledu ali mogoče v Kranjski gori zrastel še en tako močan hokejski kolektiv, kar bi prispevalo k nadaljni kvalitetni rasti našega hokeja.

Želim vam vse najboljše z željo, da navijači železarjev ne bi pozabili na rdeče zastave, ki so jih tako bogato kronali jeseniški hokejisti.

Lep pozdrav vsem vaš vedno zvesti navijač

J. Ž. Ljubljana

POŠTA

V zadnjih mesecih smo prejeli vrsto pisem od navijačev in simpatizerjev. Med drugimi so nam pisali: Brane Krmelj iz Rateč, Niko Smuk iz Kranjske gore, Miodrag Radojičić-Soka iz Trstenika, Duško Jovanović iz Niša, Stane Znidaršič iz Dobropolja, Milan Judež iz Doba, Tone Hafner iz Škofje Loke, Rado Kavčič iz

KAJ BOSTE LAHKO PREBRALI V TRETJI ŠTEVILKI

V naslednji, tretji številki glasila JE-SE-NI-CE, boste lahko prebrali zapazanja in pobude trenerja Borisa Afanasijeva iz Sovjetske zveze ob njegovem odhodu iz HD Jesenice. Podrobno vas bomo seznanili o delu moštva HK Jesenice in HK Kranjska gora v pretekli sezoni, o končnih lestvicah minulega državnega prvenstva, z različnimi statističnimi podatki in z drugimi zanimivostmi.

Idrije, Janez Maček iz Sevnice, Zoran Bogdanovič iz Kruševca in drugi.

Vsem se za pozdrave in najboljše želje lepo zahvaljujemo.

Martin Žerjav iz Koroške Bele je prvi navijač, ki je z bonom dvignil brezplačno vstopnico. Hokey gleda od leta 1968, ko je prišel iz Celja na Jesenice. Želi, da bi še vnaprej hokej napredoval in da bi bilo v reprezentanci čimveč Jeseničanov. Želi več tekem z inozemskimi klubi.

IZ PISARNE HD JESENICE

Članarino lahko plačate vsak torek od 16. do 18. ure v pisarni oziroma sejni sobi športnega društva Jesenice v športnem parku v Podmežaklji (na kegljišču).

Cene značk in nalepk hokej kluba Jesenice, ki jih lahko nabavite v pisarni HD Jesenice, so:
- značke 5,00 din,
- nalepke za bunde in avtomobile 8,00 din.

Cene za reklamne oglase v glasilu JE-SE-NI-CE, ki izhaja v 9.500 izvodih, so:

cela stran	8.000 din
pol strani	4.000 din
1/4 strani	2.000 din
1/8 strani	1.000 din
1/12 strani	500 din

NASLOV JE OSTAL V LJUBLJANI

Hokejisti prvega moštva Jesenic niso uspeli v letošnjem prvenstvu vrniti naslov državnega prvaka niti pokal Jugoslavije Podmežakljo. S porazom 1. februarja na tekmi z Olimpijo v hali Tivoli, so izgubili bitko v letošnjem državnem prvenstvu. Olimpija je bila v odločilnem derbiju boljša in zaslužno zmagala s 7:3. To je večina jeseniških igralcev tudi priznala po končanem srečanju. Zatorej čestitke igralcem Olimpije. Odločilni derbi pa bi se lahko povsem drugače zasukal, če bi večkratni prvaki po visokem vodstvu Olimpije v prvi tretjini s 4:1, izkoristili v drugih dvajsetih minutah veliko premoč in vsaj nekaj izmed številnih ugodnih priložnosti, da bi dosegli zadetek in zmanjšali visoko vodstvo nasprotnika.

V tekmovalstvu za jugoslovanski pokal je izgledalo, da imajo jeseniški hokejisti precej možnosti, da osvojijo prvo mesto. Na prvem finalnem srečanju na Jesenicah so premagali Olimpijo z rezultatom 4:3. Zmaga jeseniških hokejistov pa bi bila lahko glede na prikazano igro in premoč, precej izdatnejša. Toda v povratni tekmi je Olimpija v Ljubljani povsem zaslužno zmagala z rezultatom 5:3 in tako osvojila tudi drugi zveneči naslov v domačem tekmovalstvu - pokal Jugoslavije.

Poraz v odločilnem derbiju z Olimpijo, izgubljen letošnji prvenstvo Jugoslavije ter Jugoslovanski pokal ni prizadel jeseniških ljubiteljev hokeja tako, kot bi jih prizadel nekaj let nazaj. Jeseniški hokejisti so si začeli sekati vejo pod seboj že v poletnih pripravah o katerih je bilo že veliko napisanega, ki so bile zelo slabe in neresne. Igralci so se prepustili malodušju in stihiji, ko so jim za zeleno mizo odvzeli naslov lanskega prvaka in ga dodelili Olimpiji. K takemu stanju so pripomogle tudi neurejene razmere v vrstah starega upravnega odbora HD Jesenice.

Zamujenega se ni dalo nadomestiti. Ob začetku sezone je sicer izgledalo, da bodo z gostovanjem odlične sovjetske ekipe Dinamo iz Rige ter z nekaterimi srečanji v pokalu Karavank dobili nova krila. Toda nadaljevanje sezone je pokazalo, da moštvo, ki se v poletnih mesecih ne pripravlja tako kot bi se moralo, igra spremenljivo formo in srečo, v glavnem večkrat slabo kot dobro.

Poleg navedenih vzrokov za neuspeh jeseniških hokejistov v državnem prvenstvu, pa moramo omeniti še dva. Večkratni prvaki so letos imeli zelo malo možnosti, da bi se pomerili s kvalitetnimi tujimi moštv, da bi pridobili na kvaliteti in dvigu forme. Tako so bila za šestnajstkratne prvake najtežja srečanja v zadnjih nekaj mesecih ravno z direktnim nasprotnikom v borbi za prvaka, moštvom Olimpije, čeprav je znano, da se v obdobju z najhujšimi tekme ne da veliko narediti za dvig forme. Drugi vzrok pa so bila nekatere nesoglasja v samem moštvo. Dovolj je bilo prisostvovati treningu prvega moštva, kjer si bil lahko večkrat priča ne prav prijateljskemu razgovoru, užaljenosti tega ali onega, podcenjevalnih in dostikrat netovariških odnosov med igralci.

Z neizkoriščeno mrtvo sezono, s takimi odnosi in odnosom so si sami krojili svoj položaj v bojih za primat v jugoslovanskem hokeju. Kljub vsemu so nekajkrat v zadnjem času pokazali, da znajo igrati bolje kot letošnji prvaki, vendar pa so se istočasno izkazali, kot izredno neučinkovit kolektiv. Tako je bila bitka izgubljena morda že ob začetku sezone, ko so si ljubljanski kolegi ustvarili prednost, predno sta moštvi sploh začeli trenirati na ledu. Olimpija je zaslužno osvojila naslov najboljšega, kar je treba posebno poudariti in odkrito priznati.

Pravijo, da se na napakah učimo. Napak je bilo v letošnjem prvenstvu precej,

tako da bodo odgovorni potrebovali dosti časa, da jih analizirajo in izluščijo koristne zaključke.

Kljub vsemu temu na Jesenicah ne bi smeli gledati pesimistično v prihodnost jeseniškega hokeja. Po napovedih novega upravnega odbora HD Jesenice, se v naslednji sezoni obetajo novi premiki v Podmežaklji. Dela se na vključevanju novih strokovnih moči, obstajajo velike možnosti, da bo nov učitelj jeseniških hokejistov trener iz Brna Vlastimil Bubnik, nekoč največja zvezda čehoslovaškega hokeja, danes pa trener mladinskih in pionirskih moštva ZKL Brno.

Trener Trebušak bo odšel na nekajtedensko specializacijo na Čehoslovaško.

USPEH KRANJSKE GORE

Prvo moštvo Kranjske gore, ki je pravzaprav perspektivna ekipa Jesenic, je v letošnjem državnem prvenstvu doseglo zelo lep uspeh. V B skupini državnega prvenstva je osvojilo prvo mesto brez poraza, v zaključnem delu, kjer so se Kranjskogorci pomerili z moštvoma Slavije iz Vevč in Partizanom iz Beograda za uvrstitev od 4. do 6. mesta, pa so mladi hokejisti izgubili vsa srečanja in se uvrstili na šesto mesto.

Uvrstitev je vsekakor uspeh za mlado moštvo, ki ga v večini sestavljajo mladinci. Zlasti so bile njihove igre zelo dobre v tekmovalstvu v B skupini, kjer so za nasprotnike imeli prav tako perspektivna moštva (sestavljena iz mladih igralcev) Tivolija iz Ljubljane, Celja in Triglava iz Kranja.

Ce smo z igrami Kranjskogorcev s temi moštvi zadovoljni, pa s prikazanim hokejem proti Slaviji in Partizanu ne moremo biti zadovoljni. Res je, da so tako Vevčani kot Beograjčani izkušenejši od Kranjskogorcev, da so fizično močnejši in nasplošno boljši. Toda vrednost nekega moštva lahko ocenjujemo običajno takrat, ko igra proti boljšemu nasprotniku, to pa sta bila Slavija in Partizan. V teh dvobojih so Kranjskogorci pokazali, da se bodo morali še veliko naučiti, zlasti kar se tiče sistema igre, ozioroma kolektivnega hokeja.

Mladi rod jeseniških hokejistov - pri tem imamo v mislih mladinski moštvi Kranjske gore in Jesenic, ki sta osvojili prvo in drugo mesto v mladinskem prvenstvu Jugoslavije - obeta, da bo v nekaj letih z resnim delom uspešno zamenjal starejše, morda že utrjene igralce, ki bodo igrali še sezono ali dve. To so le nekatere ugotovitve, ki kažejo, da bodočnost jeseniškega hokeja niso le besede, niso upanje s katerim bi se na Jesenicah hoteli tolažiti ob trenutkih neuspehov, temveč dejstva. Seveda je za uresničitev teh napovedi potrebna maksimalna angažiranost, strokovnost in resnost tako hokejskih delavcev, kot tudi samih igralcev. Vse kaže, da za tiste, ki se ne bodo hoteli podrediti tem ciljem jeseniškega hokeja, ne bo več mesta v vrstah HD Jesenice. To pa je še posebej razveselljivo.

D.

Nihče ne more oporekati, da trener moštva Dušan Brun ni z igralci napravil korak naprej v njihovem razvoju. Žal pa lahko ugotovimo, da je v moštvo precej mladih hokejistov, ki niso pridobili vsega tistega, kar bi morali, da bi lahko v sedanjem moštvo Kranjske gore igrali kot že zreli igralci.

Večina mladih hokejistov je pokazala nepoznavanje nekaterih osnovnih elementov, zlasti pri podajanju in sprejemanju paka. Hitrost drsanja nekaterih igralcev ni najboljše, enkrat pa smo že ugotovili, da je največji problem Kranjske gore kolektivna igra.

Morda smo pri tej oceni preveč kritični, kajti to so še mladi igralci, ki lahko hitro odpravijo te pomanjkljivosti. Temu je namenjena kritika napak, ki so očitne. Moštvo Kranjske gore mora skrbeti za dotok mladih igralcev v prvo moštvo Jesenic, le-ti pa morajo obvladati osnove hokejske igre.

Zaradi tega bo prihod novega trenerja Vlastimila Bubnika lahko veliko pripomogel tudi pri napredku mladih igralcev. Sodelovanje med trenerjema Brunom in Bubnikom bo vsekakor v prid uspešne mladitve prvega moštva Jesenic.

D.

S tekme Jesenice: Medveščak - branilec Jug v borbi za ploščico.

ROMAN PRISTOV: »VEČ PRIJATELJSTVA MED IGRALCI«

Priznam, da o njem do nedavnega nisem veliko slišal. Ko sva tako sedela in prepletala misli, sem vse bolj imel občutek, da je drugačen od ostalih jeseniških hokejistov. Prva ugotovitev je bila prav gotovo, ta, da mu slava jeseniškega hokeja ni stopila v glavo. V pogovoru je bolj redkobeseden, tako da se ti zdi, da o hokeju govori kot o drugih rečeh, recimo, ko sreča prijatelja in mu reče, da je včeraj gledal dober film.

Beseda teče o Romanu PRISTOVU, 20-letnem rezervnem igralcu prvega moštva jeseniških hokejistov. Doma je na Jesenicah v Kurji vasi, tam kjer je tekla zibelka največjih mojstrov hokeja pri nas, pa tudi mnogih drugih vrhunskih jugoslovanskih športnikov.

»Nisem še dopolnil deset let, ko me je že vabila ledena ploskev v Podmežakliji. S prijatelji smo hodili gledat tekme, kjer so tedanji hokejisti navduševali staro in mlado. Sklenil sem, da tudi sam poizkusim. Pred približno devetimi leti sem se vpisal v hokejsko šolo na Jesenicah. Prvi koraki s palico in gumijasto ploščico so bili sicer negotovi, vendar me je ledena ploskev privlačevala kot magnet, tako, da sem si kar naprej ponavljal: moram vztrajati.«

Roman je prve hokejske tekme odigral v pionirskem moštvu in sicer leta 1969 v njem je igral približno tri leta, potem pa je nadaljeval v mladinskem moštvu. V letošnji sezoni je bil izbran za rezervnega igralca prvega moštva. Za mladega in obetajočega igralca je to vsekakor lepo priznanje.

Roman, kaj je pravzaprav tisto, kar mlade navdušuje pri hokeju?

»Zato, ker je to hitra in dinamična igra. Tako recimo nekateri ljubijo hitre avtomobile, jaz pa recimo hitrost na ledeni ploskvi. Razen tega je seveda hokej na Jesenicah šport številka ena in prav zato ima med mladimi toliko privržencev.«

Nastope svojih soigralcev sedaj še velikokrat spremljaš le s klopi. Kakšni so recimo tvoji občutki takrat, ko jim gre posebno slabo?

»Takrat si predvsem želim, da ne postanejo nervozni in raztreseni, kar pomeni zeleno luč za nasprotnika. Močan psihičen pritisk največkrat uniči hokejiste. Začnejo se med seboj prerekati in obtoževati, kar je potem povod za še slabšo igro. Kadar se sporečejo sem nemočen.«

Pretepi med igralci so na ledeni ploskvi zelo pogost pojav. Lepa beseda v takšnih trenutkih izgubi vrednost in glavno vlogo odigra trda pest.

»Pretepi med igralci največkrat nastanejo zaradi psihičnega pritiska na človeka. Izgubi razsodnost in udari. Čeprav je marsikomu že čez trenutek žal za to. Tudi sam pridem v takšno situacijo, ko ti »zavre v glavi«, vendar napnem vse sile, da se obvladam. Pretepe obsojam in mislim, da kdor se pretepa ne more biti športnik.«

Ko je Roman postal član prvega moštva je imel precej treme. Ker je preje igral pri mladincih, še ni bil vajen trde igre v članskem moštvu.

»V začetku sem včasih naredil kakšno napako, kar pa je razumljivo, saj sem do takrat igro članov lahko le gledal. No, sedaj je že bolje, z igralci se kar dobro razumem, pa tudi pomagajo mi, če je potrebno.«

Zakaj jeseniški hokej stagnira?

»Nastopila je kriza, ki smo jo, sicer potihem, pričakovali. Preje smo razna obtoževanja le prikrivali, sedaj pa počasi prihajajo na dan. Odnosi med igralci, tukaj mislim na neresnost in nedisciplino, so največ pripomogli, da smo se znašli v takšnem položaju. Na Jesenicah je dovolj mladih igralcev. Z načrtnim delom, predvsem pa pomladitvijo članskega moštva, bo moč nadoknaditi zamujeno. Moja osebna želja pri tem je, da igralci postanejo med seboj večji prijatelji, saj bo to zelo veliko pripomoglo k boljšim uspehom.«

O osebnih načrtih je Roman še posebno redkobeseden. Takole pravi:

»Dokler bom dobro igral in bodo z mojo igro zadovoljni, bom igral na Jesenicah. Za naprej še nisem razmišljal. Morda bom prevzel delo z mlajšimi ali pa...«

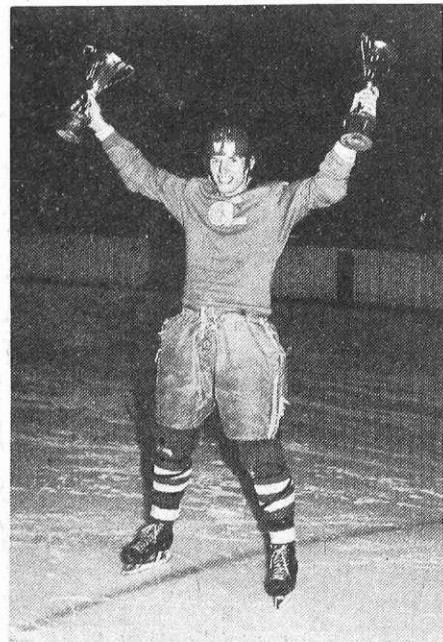
Takšen je torej Roman Pristov. Povem naj še, da je po poklicu metalurški tehnik in da v prostem času, ki ga zaradi treningov ni veliko, rad zaide v kino, najraje pa doma posluša glasbo.

J. R.

MLADINSKO MOŠTVO KRANJSKE GORE

Trenerja Dušan Brun in Stanko Eržen, tehnični vodja Zoran Rozman.

Cveto Pretnar, vratar, 27. 1. 1957, učenec, član mladinske reprezentance; Zmago Žagar, vratar, 13. 3. 1958, učenec; Vojko Berlišk, branilec, 10. 3. 1956, učenec, član mladinske rep.; Joža Novak, branilec, 25. 8. 1959, učenec; Janez Terseglav, branilec, 15. 4. 1958, učenec, član mladinske rep.; Bojan Brun, napadalec, 1. 1. 1957, učenec, član mladinske reprezentance; Peter Klemenc, napadalec, 18. 6. 1956, učenec, član mladinske rep.; Milan Kern, napadalec, 1. 3. 1956, električar, član mladinske rep.; Joža Šlibar, napadalec, 18. 3. 1957, učenec, član mladinske reprezentance; Janez Fartek, napadalec, 27. 9. 1957, učenec, član mladinske rep.; Drago Horvat, napadalec, 9. 8. 1958, učenec, član mladinske rep.; Matjaž Pestotnik, napadalec, 23. 7. 1959, učenec; Ferid Crnović, napadalec, 12. 6. 1959, učenec; Miha Horvat, napadalec, 14. 2. 1960, učenec; Drago Minarec, branilec, 24. 2. 1960, učenec; Milan Knežević, branilec, 17. 9. 1960, učenec; Boris Stros, napadalec, 15. 2. 1960, učenec; Rudi Ključanin, branilec, 31. 1. 1959, učenec; Petar Popović, branilec, 25. 2. 1960, učenec.

Kapetan mladinskega moštva HK Kranjska gora Bojan Brun s pokali za državno in pokalno prvenstvo 1974/75.

KOŠIRJEV BODICEK

Zaradi neuspehov v državnem in pokalnem prvenstvu sem bil sam tako naboden, da ne morem nobenega »nabost«.

Če pa kdo ne verjame, naj me pride pogledat, videl bo, da nimam več okroglega obraza, ampak dolgega kot kumara, ker se mi je podaljševal iz tekme v tekmo.

Lep pozdrav, France Košir

4

Iz klubov in poverjeništev prijateljev HK Jesenice — Iz klubov in poverjeništev

USTANOVljen JE NOV KLUB PRIJATELJEV HD JESENICE DOMŽALE - MENGEŠ

Že vrsto let je v Domžalah, Mengšu in okoliških krajih veliko vnetih navijačev hokejskega kluba Jesenice. Stalno se spremljali uspehe in neuspehe svojega moštva, vedno so bili prisotni na tekmah in ga spodbujali.

Ko je uprava HD Jesenice v letošnjem letu pričela z novo akcijo včlanjanja prijateljev HK Jesenice, so se simpatizerji in navijači iz Domžal in okolice takoj navdušili in sklenili postati člani prijateljev HK Jesenice. Med najbolj aktivnimi je bil

Aleksander Klinar, rojen Jeseničan. Ta je s skupino najbolj zvestih navijačev pripravil ustanovni občni zbor kluba prijateljev HK Jesenice Domžale — Mengeš.

Cetrtega februarja letos so se prijatelji HK Jesenice zbrali v Mengšu v gostišču Trdinova klet, kjer bo tudi v bodoče klub deloval. Preko 60 prisotnih je v svoji sredi pozdravilo predsednika HD Jesenice Franceta Božiča, predsednika komisije prijateljev HK Jesenice Emila Azmana in še posebej igralce Boga Jana, Edija Hafnerja in Francija Zbontarja.

Dnevni red občnega zbora je obsegal razvitje klubske zastave, podelitev izkaznic za člane in izvolitev predsednika kluba. Tako je ob tej priliki 47 članov prejelo izkaznice, istočasno pa se jih je precej vpisalo na novo. Njihov novi predsednik je postal Janez Mohorič, pozabili pa tudi niso na določitev zastavonoš in drugih.

V razgovoru, ki je sledil formalnemu delu, so prisotni zvedeli mnoge stvari o delu uprave HD Jesenice, njihovih ciljih pri delu. Predsednik France Božič je posebej poudaril, da je cilj uprave predvsem vzgoja igralcev v športnem duhu od najmlajših do najstarejših. Ni pa cilj osvojitve državnega prvenstva za vsako ceno, temveč samo v športnih borbah z lastnimi kadri, z disciplino, tovarištvom, borbostjo in pripadnostjo svojemu klubu. V tem pogledu bo treba še mnogo naporov predvsem pri starejših igralcih. Prisotni članom je Emil Azman razložil naloge prijateljev HK Jesenice ter pravice in dolžnosti članov kot jih določa pravilnik.

Zelo pestra so bila tudi vprašanja posameznih članov kluba predstavnikom Jesenice. Tako so se zanimali za odnose HK Jesenice s HK Olimpijo, s Hokejsko zvezo Slovenije in Jugoslavije in na odnose med samimi igralci. Precej vprašanj se je nanašalo na vzroke za slabe igre moštva Jesenic v letošnjem državnem prvenstvu, na obnašanje posameznih igralcev itd. Posebno spodbudna je splošna ugotovitev, da so prijatelji HK Jesenice iz Domžal in okolice znali športno prenesti poraze svojega moštva, seveda pa želijo, da bi napak, ki so letos povzročile izgubo državnega prvenstva, v prihodnje ne bilo.

Se in še so bila postavljena vprašanja in nanje so tako igralci kot funkcionarji HD Jesenice poskušali najbolje odgovarjati. Tako smo dobili nov klub, ki ima trenutno že preko 100 članov. Aktivnost, zanimanje in podpora HK Jesenice zagotavljajo, da bo klub dobro deloval v smislu nalog in ciljev, ki so pred njega postavljeni. Želimo jim dobrega dela in mnogo uspehov, hkrati pa naj bodo kot primer in spodbuda tudi ostalim zvestim navijačem in simpatizerjem širom po Sloveniji, da gredo po njihovi poti.

ANICA POPIŠA:

»V listu si želim več branja o življenjskih naših hokejistov, poleg tega pa tudi bolj obširno poročanje s hokejskih tekem.«

SKUPINA GASILCEV POKLICNE GASILSKE IN REŠEVALNE ČETE ŽELEZARNE:

»Jesenice, kjer je hokej doma, smo takšen list potrebovali. Vsebinske prve številke se nam zdi v redu, za naprej pa predlagamo, da bi več pisali o zgodovini hokeja pri nas.«

RUDI MAKRA:

»Želim, da se v časopisu čimbolj odkrito piše, kaj se dogaja s hokejem na Jesenicah, kje so vzroki za obstojno obnašanje posameznih hokejistov, za neuspehe itd. Poleg tega pa bi bilo tudi zanimivo branje o nekdanjih stebrih jeseniškega hokeja.«

TATJANA KOŠIR:

»Prva številka lista JE-SE-NI-CE mi je všeč. Morda bi kazalo v prihodnje več pozornosti nameniti kritičnim člankom o tem zakaj naš hokej stagnira, kje so vzroki za neuspehe.«

SILVO JEKLER:

»Prvo številko sem z zanimanjem prebral in zdi se mi v redu. Če bi se vsebinska lista razširila, bi bilo dobro, da bi majhen kotiček v listu namenili tudi zanimivostim iz drugih jeseniških športov.«

JOŽE VIDMAR:

»Vesel sem, da smo na Jesenicah dobili takšen list, ki bo prinašal novice iz hokejskega življenja. Snovi za pisanje je prav gotovo dovolj, tako, da bodo tudi naslednje številke pestre.«

MARJAN MEGLIČ:

»Vsebinska je v redu, želim pa, da bi več pisali o zgodovini hokeja na Jesenicah, saj bo to brez dvoma pritegnilo bralce.«

Tako, mislimo, da je led prebit. Vsakega novega predloga, pobude, ideje, pa seveda tudi kritike smo veseli, saj bomo le s pomočjo bralcev naredili časopis še bolj pester in zanimiv. Na tem mestu se vsem, ki so sodelovali v anketi, najlepše zahvaljujemo.

J. R.

MARIBOR

Že v prvi številki našega lista smo napisali, da smo v Mariboru dobili prve člane prijateljev HK Jesenice. Danes vam predstavljamo člane iz orodjarne mariborske livarne. Livarji so že nekaj časa naši zvesti simpatizerji, saj so se ob lanskih nepravilnostih, ko se je za zeleno mizo odločalo o državnem prvak, med prvimi javno oglašili in obsojali tako početje.

Namesto običajne predstavitve, objavljamo del pisem, ki nam ga je v imenu livarjev poslal poverjenik Lado Pšunder:

»Z veseljem smo prebrali vsebinsko vašega lista JE-SE-NI-CE, kjer sta nam še najbolj znana Jože Anderle (s televizije) in pa seveda »stara sablja« — trobentar Franci Košir. Če dovolite, bi se v kakšni izdaji pri-

(Nadaljevanje na 6. strani)

PREDSTAVLJAMO VAM

PRVO MOŠTVO KRANJSKE GORE

Trener: Dušan Brun, tehnični vodja: Mitja Pestotnik

Igralci: Matjaž Krmelj, vratar, rojen 8. I. 1952, po poklicu delavec, bil član mladinske reprezentance, Cveto Pretnar, vratar, 27. I. 1957, učenec, član mladinske reprezentance, Joža Češnjak, vratar, 25. 11. 1954, valjavec; Joža Medved, branilec, 7. 4.

1954, del. bil član mladinske reprezentance; Vojko Berlišk, branilec, 10. 3. 1956, učenec, član ml. reprezentance, Joža Šivic, branilec, 22. 11. 1955, mizar, bil član ml. rep.; Milan Šebjanič, branilec, 28. 9. 1951, delavec; Bojan Klinar, branilec, 26. 3. 1954, kuhar; Janez Terseglav, branilec, 15. 4. 1958, učenec, član ml. rep.; Slavko Mavčec, branilec, 8. 7. 1953, delavec; Stefan Češnjak, napadalec, 27. 10. 1953, zidar, bil član mlad. rep.; Vinko Kunšič, napadalec, 11. 11. 1951, delavec; Uroš Pavlič, napadalec, 9. 2. 1954, skladiščnik, bil član mlad. rep.; Drago Hiti, napadalec, 28. 11. 1952, klepar, bil član mlad. rep.; Peter Klemenc, napadalec, 18. 6. 1956, učenec, član mlad. rep.; Bojan Brun, napadalec, 1. 1. 1957, učenec, član mlad. rep.; Drago Razingar, napadalec, 20. 12. 1954, delavec, bil član mlad. rep.; Milan Kern, napadalec, 1. 3. 1956, električar, član mlad. rep.; Janez Fartek, napadalec, 27. 9. 1957, učenec, član mlad. rep.; Joža Šlibar, napadalec, 18. 3. 1957, učenec, član mlad. rep.; Drago Horvat, napadalec, 9. 8. 1958, učenec, član mlad. reprezentance.

5

UREŠNIČEVANJE KADROVSKE POLITIKE V ŽELEZARNI

(Nadaljevanje s 6. str.)

Navedenega ne gre posploševati, ker bi s tem nehoti negirali vsebinsko moč neposrednih samoupravljalcev in po njih izvoljenih organov. Iz koreninistične pojave v kadrovanju je možno le v še večjem zavzemanju ZK za popolno uveljavitev novih družbenoekonomskih odnosov delavca v TOZD. Še posebej to velja v sedanjem času, ko se aktivno prizadevamo za snovanje novih TOZD.

Seveda pri tem pa oportunitizem, lagodnost ali nedejavnost v ZK ne bo razrešila že uvodoma nakazanih skrajnosti, s katerimi se srečujemo v posameznih TOZD oziroma obratih. Kadrovska politika ni samo stvar in obveza kadrovskega sektorja ali kadrovikov TOZD. Če bi bila, bi se iz ene privatizacije sprevrgli v drugo. ZK se s polno in posebno poudarjeno odgovornostjo mora zavzemati za demokratizacijo kadrovanja. Pri tem pa še posebno za moralno politično, strokovno in druge človeške norme, ki so prisotne za delavski razred, za socializmu predane samoupravljalce.

O poglobljanju demokratizacije kadrovske politike govori tudi 129. člen ustave SRS. Le-ta določa sodelovanje sindikatov in predstavnikov družbenopolitičnih skupnosti pri volitvah individualnih poslovnih organov. Zato pričakujemo, da bomo kmalu prišli do ustreznega zakona, ki bo reguliral kadrovanje raznih individualnih poslovnih organov. Navedeno še posebno velja za razna poslovna združenja in podobno. Pri tem ZK ne misli jemati iniciative, opozoriti pa mora na to, da se posamezniki samovoljno obnašajo, kar nujno vodi v subjektivizem, nenačelnost — od tod dalje pa ni več daleč do raznih grup in klanov. V komiteju ZK mislimo, da bi tudi kadrovska politika morala postati predmet obravnav v samoupravnih delavski kontroli. To pa zato, kar privatizirano in druge slabosti, ki se pri tem pojavljajo v kadrovski politiki, pomenijo enako kot oblast nad ljudmi, ki deli pravico in se lasti krojiti usodo kateremkoli delavcu, ne glede na njegovo kvaliteto. ZK ima zato izjemno odgovorno dolžnost za uveljavljanje socialistične kadrovske politike v Železarni v vseh njenih obratih, sektorjih in odelkih, skratka v vseh TOZD.

BOJ ZA CELOVITOST KADROVSKE POLITIKE

Menimo, da že sprejeta načela in kriteriji celovite kadrovske politike, predvsem pa moralno političnih kriterijev, ni potrebno niti menjati niti dopolnjevati. Zadnji sestanki organizacije ZK so le-te ponovno potrdili. Danes gre za več. Dogovoriti se moramo kako le-te uveljaviti v vsakodnevni praksi. Pri tem nastopa vrsta vprašanj, katere bomo morali s pametno presojo rešiti. Naj navedemo le nekatere:

1. Uveljavitev celovitosti kadrovskih meril je v posameznih obratih, sektorjih in TOZD odvisna od moči političnih sil in odstranitve oportunitizma ter zlaganega malomeščanskega sloga v odelkih ZK (nikomur se zameriti). Vse to samo podpira ljudi — posameznike, ki so s svojimi postopki v nasprotju z današnjo stvarnostjo in hotenjem delovnih ljudi. (Vodstvo obrata je politično skrajno pasivno in v nekaterih primerih celo agresivno usmerjeno proti ZK, kar je posledica konfliktnih situacij s komunisti — družbenimi delavci, čuti se tudi favoriziranje apolitičnih ljudi — nekomunistov. Ob tem oddelek ZK ugotavlja, da pri njih ni grobega kršenja kadrovske politike — čeprav se posamezni člani obračajo na občinski komitej za razreševanje funkcij, ker se čutijo osebno zastavljene).

V kvalifikacijski strukturi je razmerje članov ZK naslednje:

Kvalifikacija	skupaj delavcev	od tega čl. ZK	%
U-5	271	92	33,9
U-4	222	57	25,7
U-3	395	44	11,1
U-2	168	13	7,7
D-5	219	78	35,6
D-4	1389	165	11,9
D-3	2442	204	7,5
D-2	864	23	2,6
D-1	213	3	1,4
Skupaj	6183	679	10,9

Najvišji % članov ZK imamo med delovodji (D-5), visokimi vodilnimi kadri (U-5) in višjim kadrom (U-4). Najnižji je pri kvalificiranih delavcih, administraciji ter med snažilkami in čuvaji (D-1).

Glede na dejansko šolsko izobrazbo imamo:

	do 8. r. os. št.	poklic. št.	mojst. in sv. št.	viš. št.	visoka št.
Vsi	3845	1536	607	82	113
Čl. ZK	321	170	134	25	29
%	8,35	11,07	22,10	30,50	25,66

Čeprav je % članov ZK s srednjo, višjo in visoko izobrazbo relativno visok, bo potrebno predvsem mlajšim socializmu predanim in aktivnim kadrom posvetiti posebno pozornost zaradi dolgoročnega kadrovanja in jih poleg ostalih delavcev smeje sprejemati v ZK.

Razmerje med delavci in uslužbenci je:

— delavci vsi 5127 od tega čl. ZK 473 ali 9,25 %
— uslužbenci vsi 1056 od tega čl. ZK 206 ali 19,50 %
— oz. od skupno 679 članov ZK je 69,67 % delavcev in 30,33 % uslužbencev.

Če bi gledali samo strukturo člani ZK delavci — uslužbenci, lahko govorimo o delavski večini. Glede na zaposlenostno strukturo in članstvo ZK pa je neposrednih delavcev odločno premalo v ZK.

Samo teh nekaj evidenčnih podatkov pa še ne kaže prave slike o razporeditvi političnih sil v Železarni. Iz podrobnih obdelav je razvidno:

— da imamo celotna obratovodstva brez članov ZK (obratovodja, asistent, tehnolog) kot so obrati: elektrojeklarna, žičarna, vrtni podboji, RTA (od vseh 6 U-5 delavcev niti eden ni član ZK), strugarna valjev,

— da imamo v novem obratu vrtnih podbojev samo enega člana ZK oz. v nekaterih kot so: elektrojeklarna, RTA, strugarna valjev in drugi izredno malo število članov ZK glede na stalež vseh zaposlenih.

Vse to in še drugo zahteva od vseh odelkov in organizacij podrobnejšo oceno o stanju političnih sil posameznega obrata, službe, itd.

Uveljavitev socialistične kadrovske politike zahteva mobilizacijo vseh socialističnih sil in jačanje ter širjenje ZK na vseh toriščih našega dela. Še posebno to velja, ko stoji ZK Železarni pred ustanavljanjem novih TOZD, ko bomo morali gledati tudi skozi prizmo politične usmeritve vplivnih poedincev.

2. Morda ni odveč, če ob tej priliki opozorimo tudi na eno izmed slabosti, ki jo v razpravah in tudi v zadnjih zapisnikih nekajkrat srečamo. Ta se izraža v ozkem in togem pojmovanju moralno političnih kvalitet ali pa vezanja teh kvalitet na formalno članstvo v ZK. (npr. zahtevamo, da je član ZK ali da odloča odelček ZK itd.)

Dopuščati tako poenostavljanje, nas lahko kaj kmalu privede, da se v ZK vrinejo razni karieriisti in malomeščani, ki bi želeli s partijsko knjižico prikazati svoje »politične kvalitete«. Odločno se moramo v vseh odelkih in osnovnih organizacijah upreti sprejemanju v članstvo ljudi, ki nimajo pogojev in idejno jasne politične dejavnosti.

3. Naša politična strategija v kadrovski politiki mora presojati tudi druga pomembna delovna mesta. Iz stališč nekaterih odelkov je razvidno, da so prav to strategijo svojih razpravah imeli pred očmi. Tako na primer zahtevamo, da se celovitost kadrovskih norm upošteva tudi pri neposrednih vodjih dela — delovodjih, ki lahko pomembno vplivajo na svojo delovno skupino. Dalje zahtevamo, da se npr. za kadrovsko službo, center za informiranje, SEOP — sistemi in organizacija dela, itd. posveča izrazita pozornost pri kadrovanju in to ne samo za vodstvena in vodilna delovna mesta, temveč tudi za sestav referentov, strokovnih sodelavcev, itd. Prav v teh sferah, kjer se strokovno kreira organizacija in razvoj, se večkrat vnašajo razni nam tuji sistemi pod firmo »znanost«, ki pa niso sprejemljivi. Na to smo še posebno želeli opozoriti tiste odelčke ZK, ki so — razvidno iz zapisnikov — sami s seboj zadovoljni, ko menijo, da pri njih ni posebnih problemov ali odstopanj. Vprašanje je ali so nekritični, ali pa morda takim »znanostim in filozofijam« sami, ne da bi se zavedali, podreajo. Vsako popuščanje in podcenjevanje ali površno in premalo pretehtano obravnavanje idejnih in samoupravnih upravljalških kvalitet pri kadrovanju in ocenjevanju kadrov na vodstvenih in vodilnih mestih, nas lahko zavede v težke konfliktna stanja, ki bodo prej ko ne staro tehnokratsko in privatizersko kadrovanje ponovno želeli obnoviti.

BOJ ZA SAMOUPRAVNO SOCIALISTIČNO KADROVSKO POLITIKO JE BOJ ZA REVOLUCIONARNO IN POMLAJENO ZK V ŽELEZARNI

Če smo pri kadrovanju na odgovorna delovna mesta, v samoupravne organe itd. premagali stereotipno načelo »dolgoletnih izkušenj« in smelo na mnoga odgovorna mesta kadrovali mlade strokovne delavce, pa žal tega ne moremo trditi za ZK. Pri sprejemanju v ZK izgleda, da mladim delavcem, tehnikom, inženirjem ne zaupamo in čakamo, da jih bo nekdo izoblikoval v komuniste. V ZK Železarni pa se starimo in izgublamo revolucionarno ostrino, ki bi v sedanjem času bila hudo potrebna.

Naj to ostro oceno podkrepimo z nekaterimi podatki:

1. Iz gibanja članstva v letu 1973 in 1974 je razvidno:

— da smo sprejeli v ZK 72 novih članov,

— da je bilo upokojenih 29 članov,

— da je izstopilo ali bilo izključenih in črtanih iz evidence ZK 12 članov,

— da je umrlo 8 članov,

— prišlo iz drugih organizacij 22 članov,

— odšlo v druge organizacije 31 članov.

Če upoštevamo samo prve tri podatke, vidimo, da smo od 72 novosprejetih članov izgubili v Železarni 49 članov oz. v zadnjih dveh letih smo organizacijo številčno povečali za 23 članov.

2. Drugi podatek nam potrjuje staranje članstva ZK v Železarni in kadrovske potenciale, kjer je naše torišče dela.

— Povprečna starost zaposlenih je 36 let.

— Povprečna starost članov ZK je 42 let.

— V Železarni imamo do 30 let starih kar 2182 delavcev ali 25,3 % od katerih je v ZK 85 delavcev ali na celotno članstvo ZK le 12,51 % oz. na skupen stalež mladih delavcev le 3,9 %.

— V Železarni je 1317 delavskih, od katerih je v ZK 73 ali 5,54 % (moških 12,45 %).

In še bi lahko naštevali nekatere primerjave, ki uvodne trditve potrjujejo. KPJ in potem ZKJ se je v vsej svoji revolucionarni zgodovini vedno in nenehno borila za mlado generacijo. Mladina je vedno in v vseh časih vnašala v partijo svoj mladosten in revolucionaren polet. Prav ta revolucionaren polet pa je še kako potreben danes, po 30 letih zmage nad fašizmom, tudi naši ZK v Železarni. V borbi za resnične samoupravne odnose, za nove kadre, ki se bodo aktivno borili za izgradnjo samoupravne socialistične družbe, je še kako pomembno pridobivanje mladine. Vsa dolgoročnost planiranja kadrov, vsa moralno politična merila, ki jih sprejemamo v kadrovski politiki, bodo neučinkovita, če v ZK Železarni ne bomo zlomili naš oportunitizem do sprejemanja in pridobivanja mladine. Kakor smelo uporabljamo in šolamo učence, študente in mlade delavce, tako smemo se moramo posvetiti tem generacijam in jih sprejemati v ZK. Odgovornost za to pade pred slehernega komunisto, še posebno pa pred komuniste, ki delajo v ZSMS in komuniste učitelje ZIC. S pomlajevanjem ZK v Železarni pa moramo istočasno napovedati oster boj proti vsem nedelavnim, samozadovoljnim članom, ki se zaradi lastne lagodnosti ne vključujejo v aktivni razvoj in delo.

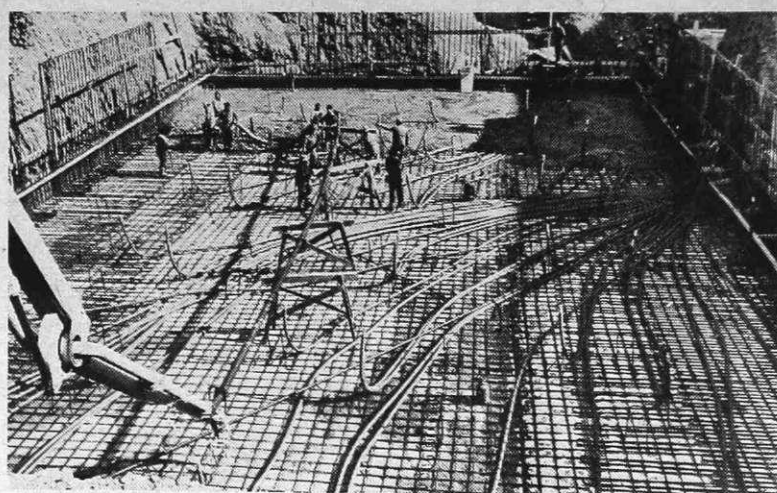
V INOVACIJSKI PROCES VLOŽENA SREDSTVA SE NAJHITREJE VRAČAJO

Nadaljevanje s 1. strani

družbe. Z veliko truda se zopet zgradi nekaj, kar se z nepremišljenim dejanjem enostavno razde.

Tega članka ne pišem kar tako, ampak zaradi resnih poskusov, da bi se ta že vrsto let priznan način financiranja, vezan na aktivnost naših članov, ukinit. Sicer zaenkrat še lahko zaupamo resnosti pristojnih družbenih in samoupravnih organov, da bodo podobne namere preprečene. Resnica je namreč, da ima od takega načina financiranja Železarna v celoti pomembne koristi in prihranke.

Zato mislim, da bi v bodoče ne prišlo do neljubih in neplodnih razprav, če bi predlogi samoupravnih sporazumov preje prišli v javno razpravo na SDS, na katere apeliramo, da zastopajo stališče, ki daje novatorjem vso možno moralno in materialno podporo. Žalostno pa je že dejstvo, ki večino članov UO DIATI močno razburja, da se o tem toliko razpravlja. Novatorji bi namreč radi ustvarjali in se posvečali organizacijsko — strokovnim vprašanjem, ne pa izgovarali za svoj obstoj kot organizacija. Poskušam pa objektivno oceniti še drugo stran medalje in se zadržati ob misli, ki se bolj površne-

Betoniranje temeljev za zvonaste peči v novi hladni valjarni

BOLJŠE ZDRAVSTVENE USLUGE, MANJ DENARJA

Občinska zdravstvena skupnost je imela prejšnji teden razširjeno posvetovanje na katerem so se dotaknili nekaterih pomembnih vprašanj in perečih problemov. Takoj lahko ugotovimo, da je bila skoraj triurna razprava zelo plodna, saj so se zdravstveni delavci in tudi ostali lotevali problemov strokovno in iskreno, tako da so ob koncu precej lahko prišli do enotnih zaključkov.

Med drugim je beseda tekla o izboljšanju zdravstvenih uslug, o regulaciji dela posebnih zdravniških komisij, o izboljšanju in razvijanju specialističnih dejavnosti ter o izboljšanju odnosov med zavarovancem in zdravstvenim delavcem.

Precej govora je bilo tudi o zmanjšanju čakalne dobe pacienta, o sodobnem opremljanju ambulant, o večji veljavi splošnih zdravnikov in o vrnitvi ugleda jeseniški splošni bolnici, kot hladni tuš pa je na vse to delovala ugotovitev, da za dograditev prve faze prizidka splošne bolnice na Jesenicah manjka 15.000.000 dinarjev.

Kot smo že napisali, je bila razprava izredno plodna in iskrena, zato ni nič čudnega, da je po končanem posvetovanju predsednik skupščine Jože Frece dejal, da ni pričakoval takšnega uspeha, saj se je bal, da bodo na površje prišli različni interesi, razhajajoča se mnenja, kar se je že večkrat zgodilo. Kljub vsemu pa pri obravnavanih izboljšavah, glede opravljanja in posodabljanja zdravstvenih služb v jeseniški občini, ob natančnejšem pregledu predloga programov dela samoupravne interesne skupnosti za zdravstvo, nekaj vseeno bode v oči. Poleg že omenjenih nalog in izboljšav je v programu zapisano: »Naloga programa je ohraniti in v okviru razpoložljivih sredstev izboljšati že doseženi nivo zdravstvenega varstva v letu 1974«. In če sedaj pogledamo financiranje je v programu zapisano: »Za formiranje dohodkov in za pokrivanje izdatkov bo potrebno obremenitev bruto osebnega dohodka po stopnji 7,81 na predvideno maso bruto osebnih dohodkov in prispevna stopnja iz dohodka v višini 2,00. Skupaj naj bi znašala stopnja za zdravstveno varstvo v letu 1975 — 9,81, kar je za 0,07 odstotkov manj, kot je bilo v letu 1974. Torej, če bi sedaj uporabili tisto narodno: »za manj denarja manj muzike«, bi bilo logično, da so zgoraj omenjeni predlogi le predlogi in nič drugega.

Toda na posvetovanju je bilo očitno, da se predstavniki zdravstvenih delavcev in ustanov zavedajo resnega položaja, hkrati pa so z nadvse resnim in enotnim nastopom dokazali, da so pripravljeni, kljub ne tako rožnatemu položaju, poskusiti marsikaj, da bi zdravstvene usluge postale boljše, hitreje in učinkovitejše.

Zdravstvena skupnost je lansko leto zaključila s primanjkljajem, ki je znašal kar 984.574 dinarjev. Primanjkljaj je nastal zaradi specifičnosti jeseniške občine. Gre namreč za podatek, da je v naši občini precej več potrošnikov — zavarovancev, kot ustvarjalcev. Na eni strani je več kot 52 odstotkov, ki le trošijo sredstva namenjena za zdravstvo, na drugi strani pa je manj kot 48 odstotkov tistih, ki ustvarjajo dohodek in hkrati prispevajo sredstva za zdravstveno varstvo. Ravno zaradi tega je prišlo do takega neskladja in primanjkljaja.

Kot najresnejši problem v občini pa je vsekakor pomanjkanje prostora. Izmed nekaterih najhujših primerov naj omenimo le podatek, da se dispanzer za borce, ki ga udeleženci NOB obiskujejo enkrat na teden, mora vsakokrat seliti drugam. To je neprimerno in mučno tako za zavarovanca, kot tudi za samo zdravstveno osebje. Pri omejenih prostorskih stiski, pa je pereč problem nastal pri gradnji polikliničnega centra na Jesenicah. Prizidek splošne bolnice Jesenice, kjer bodo urejene specialistične ambulate, sicer napreduje, vendar nas zaskrbi podatek, da za dograditev prve faze manjka kar okrog 15 milijonov dinarjev. Če upoštevamo, da predvideva investicijski sklad za Gorenjsko le 13 milijonov dinarjev za celotno regijo, potem je jasno, da položaj res ni rožnat, kaj šele, če bi upoštevali tudi stroške dograditve še druge in tretje faze prizidka jeseniške bolnice.

Navzoči na tem posvetovanju so se dogovorili, da bodo skušali v okviru gorenjske regije, pri razdeljevanju investicijskih sredstev za letošnje leto, doseči prioriteto glede razširitve jeseniške bolnišnice. Ugotovili so tudi to, da se v radovljiški občini premalo zavzemajo za to akcijo, kot da jim splošna bolnica Jesenice ne pomeni nič, čeprav je nudila, nudi in bo nudila usluge precejšnjemu številu občanov radovljske občine.

Ob sklepu naj omenimo tudi to, da je bilo eno bistvenih vprašanj na posvetu, glede izboljšanja zdravstvenih uslug, poživitev koordinacijskega odbora, čigar delo, kot so ugotovili, popolnoma »miruje«. Ena prvih nalog tega odbora bo, da določi kaj se želi doseči glede specialističnih služb na Jesenicah, na relaciji zdravstveni dom — splošna bolnica Jesenice.

Naj zaključimo z besedami, ki jih je izrekel po posvetovanju predsednik Jože Frece: »Bolnika zavarovanca bodo morali vsi zdravstveni organi, zdravstvene ustanove in vsi zdravstveni delavci obravnavati kot človeka v družinskem in občinskem okolju in ne le kot objekt v ordinaciji ali v bolnici«.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Spomini na našo revolucionarno preteklost

Ivan Jan

10

MRTVI NE LAŽEJO

(odlomki iz knjige)

Če so ga sami odkrili, se ji lahko izmuzne tudi ta prilika. Tega ne bo dovolila, kajti zdaj ni imela nobene potrebe več, da bi Nemce čakala ali tako, kakor ji je napovedal Filip. Njegova usoda jo je stregla. Zdal jo bo Filipu šlo za nohte, se prav gotovo ne bo pomišljal spraviti jo v novo grdobijo. Le kako so mu prišli na sled?

Prej ali slej mora partizanom vse povedati.

Samo tu je rešitev, oprati mora sebe. Pa vendar se je počutila, kakor bi ji Alešev oporok iztrgal iz rok nevaren tekmeč.

Pomirjala pa jo je partizanska uvidevnost.

Se vedno me imajo za člana družine, je pomislila. Če bi me zdaj zgrabili Nemci, jim ne bi povedala niti besedice. Vse muke bi prenesla.

V sebi je začutila moč in pripravljenost na vse. Kakor da se je nekaj takega moralo zgoditi in da brez tega ni mogla najti spoznanja. Vse se je zrušilo, ona pa je zajemala moč prav iz tega. Kako čudno!

Golobu je udano, vendar s posebnim poudarkom, ki ga je razumela samo ona, tiho rekla:

— Če je tako, potem pohitite! Zame ni treba skrbeti. A vseeno, hvala za skrb!

Golob ji je dal roko, kar je bilo nekaj izjemnega. Ni ji izrekel samo sožalja, tudi poslavljaj se je.

— Hude ure doživljam, je rekel, — a ne pozabi, da Aleševa junaštvo odtehta vse! Tudi druge je prizadelo. Na svidenje! Pri tem je z glavo pokazal proti gozdom in se izgubil med drevmi.

Martini se je vrtelo od vsega, vendar je prišla domov, nekoliko drugačnejša, potolažena. Se vedno je videla rdeči letak z Aleševim in s Petrovim imenom. Otrok nikoli ne bo poznal očeta!

Kako, le kako so ga odkrili?

Samota jo je spet premagala in razorožila. Samo toliko moči je še zmogla, da se je oblekla v črno in se potem prepustila mislim na Aleša, na njegov sproščeni smeh in zaupanje v lepo življenje. Preklinjala je gestapovskega odličnika, zmerjala pokvarjenega brata in objokovala svojo sramoto, svojo krivdo in slepoto...

Nikamor ni šla. Bila je brez moči. Edina tolažba ji je bila, da so našli izdajalca, da se bo po vse razčistilo.

Vendar se je v njeno slabotno telo zadržala nemirna vest. Aleš je kar naprej terjal povračilo. Kakor da ga sliši, kako jo preganja! Pa ni imela niti toliko moči, da bi mu kaj rekla, da bi mu vsaj pritrjevala ali ugovarjala, zdaj je imel Aleš prav.

Zadremala je kar oblečena.

Zbudili so jo kamioni! Zmešana, kakor da še vedno sanja, je skočila k oknu. Iz kamionov so naglo skakali Nemci in se potem razpršili po vasi ter trkali na vrata. Ljudje po

večini še niso ustali, kajti bilo je še zelo zgodaj. Zdal se je spomnila vsega. Kako prav je imel Golob, ko je odšel! Nje ne bodo iskali.

In tudi če bi jo, kaj more!

Vseh, ki so jih iskali, niso dobili. Izginili so kakor Golob. Pobrali so le počasneže, omahljivce in take, ki so vedno dvomili o vsem. To noč se je spet več ljudi moralo odločiti, kakor se je pač kdo mogel. Nekateri so še vedno upali na srečna naključja, drugi so bili preslabotni, da bi pustili majhne otroke! Zdal so jih morali...

Petrova Angela se je na prigovarjanje partizanov prejšnji dan umaknila. Rozi pa je bilo kar prav, da je mož odšel. Ob njem je imela preveč slabo vest. Kadarkoli ga je videla, kako tuhta, kako je v skrbeh, ji je bilo nerodno. Ni bila rada sama z otroki, vendar se ji je zdelo bolj znošno, da ni bil več doma.

Martina je kljub nemiru v vasi še vedno kakor omotična in brez volje čakala, kdaj bo potrkalo tudi pri njej.

Nemci, ki so naglo opravili svoje delo in odpeljali dva kamiona mož, žena in otrok, so jo tudi zdaj pustili v miru.

Kaj nisem vredna niti toliko, da bi se me spomnili gestapovci! se je čutila skoraj ponižana. Mar ni tudi ona sodila med tiste, ki bi se morali priključiti partizanom, ali pa da bi jo zgrabili policisti?

Čutila se je nekako prevarano. Begalo jo je, ker ni vedela, ali jo cenijo ali jo pa imajo za ničvrednico.

Z grozo je potem spoznala, da bo ta njena čudna svoboda spet bodla v oči vso okolico. Partizani so vendar vedeli, kako vneto je sodelovala z njimi. Zato je tudi prišel Golob. Saj ji je dal roko. Aleševa aretacija in zdaj smrt je ne bi smela tako potreti. In Filip še manj.

Dotlej je vojna pregneta ljudi že tako, da so tudi manj pripravljeni bili vajeni smrti!

Ne zato, ker ljudje niso bili več občutljivi, temveč zaradi hudih bolečin, in solze so se posušile, še preden so privrele na dan.

To je bil vendar Alešev glas, se je zgrozila, ko se je skušala iztrgati očitkom, ki so se oglašali tako močno, da se je vanjo zadržala prav vsaka posameznost.

Na dnu zavesti je neprenehoma kljuvalo:

Če je Filip izdajal, bo tudi zdaj! Spregovoril bo tudi o tebi!

Oglašal se je strah. Vendar je bilo to v njej še vse prešibko, da bi storila, kar je hotela že davno.

In še nekaj jo je vznemirjalo:

Nemci so prišli po ljudi kmalu po Filipovi aretaciji. Odpeljali so same partizanske ljudi. Kako se je moglo tako hitro zgoditi? Je pa morda le še kdo, ki pomaga Filipu?

Martino je tako ugibanje zbegalo še bolj. Filip ni mogel več poročati

gestapu. Nje nihče ničesar ne upraša. O kakem tretjem ji ni nič znano. Kako to, da zdaj nikomur več ni potrebna.

Aleš mrtev!

Peter mrtev!

In še toliko drugih...

Partizani so pomagali prizadetim in ogroženim ljudem v dolini, da so se umaknili. Ali k njim ali kam drugam.

Jesenovi fantje so se pod utisom komaj ubitih talcev lotili zaslisevanja. Od umazanca bodo skušali zvedeti čimveč.

Jesen je strmo gledal Filipa, ki je ugibal, če partizani res vedo vse, kar je počel? Saj to ni bilo mogoče. A kako so ga potem sploh prijeli? Ni jih imel preveč za bistré, zato bo tajil in jim do zadnjega tvežil. Vendar se je bal. Skrbel ga je tudi denar, ki ga je toliko vzel s seboj. Hotel je plačati mizarju.

Vsi so zrlí vanj in ga ubijali s pogledi. Jesen je spet zahteval:

— Po vrsti! Kaj si delal v zapori?

Od nekdaj se je tedaj prikazal še Gorski. Filipu je zdaj odleglo. Kmalu bi se izdal. A Gorski je bled in zaskrbljen sedel na štor. Vsi so bili ob Filipu vznemirjeni in napeti.

— Saj pravim, da sem bil zaprt samo lani, ko so nas spustili. To je znano! Navzočnost Gorskega mu je počasi vračala zaupanje.

— Ne to. Govori o zadnjem obisku, ko si bil obvezan in si govoril s Petrom!

Ob tako natančni obveščenosti je spremenil barvo in se rahlo stresel. Nič ni pomagalo, da si je že med potjo dopovedoval, kako se mora krotiti, lagati in biti pripravljen na različna vprašanja. Nazadnje se mu je posrečilo, da se je spet zbral, a že nakoliko prepozno. Zatrmoglavil je:

— Če je o meni kdo kaj takega rekel, si je izmislil!

Jesen je namignil stražarju in dodal:

— Ne bomo govorili v prazno. To

boš lahko enkrat ponovil!

Izza drevja se je počasi približevala potrta Petrova žena. Hodila je kakor živa obsodba.

Vsi so tiho spremljali vsak njen korak. Filipa pa je v grlu stisnilo, kot bi ga nekaj hotelo zadušiti. Tudi premakniti se ni mogel.

Ustavila se je pred njim. Tedaj se ji je iztrgal divji krik, v katerem je bilo zajeto vse njeno trpljenje. Nič ni spregovorila, le močno je še enkrat zajela zrak in nato pljunila v prepaden Filipov obraz. Potem je sedla in si zakrila obraz z rokami, nasklonjenimi na kolena. Filip je še vedno molčal. Angela ga je zmedla. Zmanjkalo mu je časa in zbranosti.

Ob pogledu na Angelo tudi Jesen ni mogel takoj spregovoriti, potem pa se je zbral in ponovil vprašanje:

— Si vedel za njen obisk, še preden si obvezan in krvav govoril s Petrom? Si ga nagovarjal k popuščanju?

V Filipu se je vse zamajalo. V kleščah obveščevalcev in prestrašen od nenadnega suma, da se ga hoče Werne znebiti, ni mogel nikamor več. Če je tako, kaj, kaj?

Brat pa je lezel na tla. Padel je na bok in brčal, hropeč od bolečine.

— Poldé! je stala nad njim. Marija! Marija!

— Cunjo! je hropeč. Mokro!

— Kaj? je odskočila. Ja, ja! Marija pomagaj! Mama! Mamica!

Ateeé! je klicala.

Potopila je v škaf materino ruto in stekla k bratu. Ta pa se je začel preobračati na vse strani.

— Na, na Polde! mu je ponujala. O Marija! Ali še vidiš! O Marija! je gledala prste oblite s krvjo. Sveta, sveta Marija!

Spustila je ruto na tla in stekla na prag.

Mam... mma! je prelamljala glas v dež. Ma... ma! je posejala z jokom na vse strani. O mama! Ateeé!

III

Na noč je dež prenehal. Megle so se vrtinčile v vetru. Sem pa tja je pomolel z neba šop zvezd, mokrih in svetlikajočih se kot krizan-teme.

Debevc, ki se je tudi izmaknil oddaji in preživel dan z litrko slivovke in opuščeni vojaških hlevih, se je okoli devete spustil na stezo, ki je tekla ob narasli Raduhliji.

Uro hodá še! je pomislil in odvrnil v Raduhljo prazno steklenico.

Tla so bila razmočena in so se pod vsakim korakom razlezla. Od vej je kapljalo. V šumu borovcev, macesnov in smrek pa je zaslutil, da so blizu vetrovi in da bo še noč razgnalo megle z neba.

Prijemati ga je začela tudi skrb, kako je bilo doma. Žena, je odriaval skrb, se jim ni dala. Z njo se ne da, ne zlepa ne zgrda!

Ko mu je padel prvi sin, ga je gledala kot Turka. Še bolj, ko so se hoteli polakomniti mlajšega. No, pa so ga vendar vzeli.

Niti starejšega niti mlajšega ni več.

Vse je šlo! se je ustavil. Zdal sva midva na vrsti.

Samo noge, noge, je mislil na bolečino, ki se mu je z vsakim dnem bolj ogašala. Ta ga bo odnesla. Ta ga bo odnesla. In glas ima, ko da se je šele včeraj omožila. Ja, jezik pa jesih ne premineta!

No ja, je pletel misel, bomo pa šli po teh grebah. Po dva in dva. Stara Božička bo požebala, mlada pojokala. Matic in Jernej mi bosta trugo zbila, Krašovec me bo pa požegnal. Pa bo mir.

Čez leta ali kaj bo pa še njo vzelo. Tako da narazen ne bosta nikoli. Skup jih bomo dali, bodo rekli Zagorjani, in bosta skup. In tam bo tiho. Miši ne bo slišati. Jezik bo lepo za zobmi. Skrbi nobene. Se za nazaj se bo odpočil.

Pa če bo žena prva?

Če bo pa ona, bo treba misliti. To pa ni kar tako. Ja, lep pogreb, rože, maše. Križ se bo začel potlej. Kdo bo molzel, pral, kuhal? Nič,

PAVLE ZIDAR

SVETI
PAVEL

37

Reza, ljuba! Če ne bi umrla, bi ti lepo vodila vso to reč naprej, tako pa Reza, kaj naj naredim drugega, ko da se še enkrat oženim. Moram, ja. Za oslarije sem prestar, zaradi tega si ne beli glave, treba pa je prijeti cunjo in lonec. Tega pa ne znam. Lonce, srp in škaf ne smejo čakati.

O, če bi se zgodilo tako, bi bilo že treba misliti!

Zašel je navkreber. Mokre veje so štrlele na pot in ga škropile. Iz vinogradov je zavelo. Zajel je vonj gnilih kolov in zemlje. Skozi tančino megle, ki jih je raztegoval veter, so mižikali bleščeči cvetovi zvezd.

Bog vedi, kaj je bilo doma!

Stopil je hitreje. Še ta hrib in po vrhu četrte ure, pa bo doma. Zarosilo se mu je čelo. Srajca se ga je prijemala in zadila je po znoju. Porinil si je klobuk na teme in v razgreto čelo mu je dahnila hladna sapa.

— Zmeraj isti breg! je hropeč vanj z mislimi in težkimi čevlji. Tudi za centimeter se ni znižal, odkar hodi po njem. Le s čim bi ga vraga zbil do tal.

Obstal je. Lovil je zrak in se odkril. Znojne kaplje so otrpnile v mrazečem hladu. Pod njim se je zgrezala dolina. Vseh megle še ni razgnalo. Nad Raduhljo so še ležale, tudi pri hlevih so bile še. O, megle ne mine s prvo sapo!

OB 30 — LETNICI BOMBARDIRANJA JESENIC

JOŽE VIDIC

Narodnoosvobodilna vojska Jugoslavije je prvi dve letali dobila maja 1942, ko sta se Franjo Kluz in Rudi Čajavec kot pilota z ustaškimi letali spustila na osvobodeno ozemlje in potem s temi letali opravila prva bombardiranja in obstreljevanja sovražnih kolon. Leta 1944 so Anglo-Amerikanci odstopili našim letalcem nekaj letal vrste »spitfajer« in »hariken«, letališče pa je bilo na otoku Visu. Tem letalcem in letalom so pravi Titovci.

Letala narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije so se na Gorenjskem prvič pojavila 17. februarja 1945, ko sta dve letali obstreljevali železniško postajo v Škofji Loki.

Dva dni pozneje so naši letalci v Naklem uničili lokomotivo potniškega vlaka. Čez dva dni, to je bilo v sredo, 21. februarja 1945, so naša letala bombardirala železniško postajo v Kranju in pri tem poškodovala postajno poslopje ter uničila dve lokomotivi. Istega dne so spet bombardirali železniško postajo v Naklem, pri čemer je nekaj ljudi izgubilo življenje, poškodovana pa je bila tudi Marinškova hiša.

Na četrtek, 1. marca 1945, pa je skupina trinajstih zavezniških štirimotornih bombnikov v dveh valih (naletih) bombardirala Jesenice. Prvi val letal je priletel okrog enajstih dopoldne, drugi pa okrog dveh popoldne. Največ bomb je padlo okrog železniške postaje in to na prostoru od današnje gimnazije do stavbe občinskega sodišča in carinarnice. Močno so bile poškodovane ali porušene naslednje stavbe: gostilna Peklár, dve železniški stanovanjski zgradbi, hotel Paar, Stanovnikova hiša, v kateri je bil sedež gestapa, hotel Triglav, stavba fotografa Pavlina, hiša in gospodarsko poslopje Janeza Vovka, gostilna pri Tršanu in kavarna Čop. Vsi ti objekti so bili tako hudo poškodovani ali celo popolnoma razrušeni, da jih po vojni niso več obnovili.

Težko so bile poškodovane Dolinarjeva hiša (takratna carinarnica), hotel Korotan (takratni hotel Novak), Mesarjeva, Bernikova in Klabusova stavba. Vse te stavbe so pozneje popravili.

Bombe so padale na železniško omrežje, po pobočju Mirce, na Razgledno pot, na Paarov travnik in na naselje Žerjavec, ob poti, ki vodi v Planino pod Golico.

Tik pred bombardiranjem je prispel na Jesenice zadnji transport internirancev za Mauthausen. Med njimi je bil tudi Stanko Noč s Koroške Bele. Stanko je bil partizan. Nemci so ga januarja 1945 zajeli v Plavškem rovtu nad Jesenicami, z njim pa še skupino borcev. O letalskem napadu je povedal tole:

»1. marca 1945 so nas Nemci potisnili v Lescach na vlak za Mauthausen. V vagonu nas je bilo kakih 30 zapornikov. Vlak je prisopihal na Jesenice, ko so sirene pravkar oznanjale alarm. Bilo je okrog 11. ure dopoldne. Pri prvem preplahu so vlak umaknili do Hrušice, potem pa so ga spet vrnili na postajo. Ko so zavezniški začeli bombardirati mesto, smo bili zaprti v vagonu, ki je stal nasproti jeseniški pošte. Deset metrov od našega vagona so bombe do tal porušile pošto, vsi tiri so bili uničeni. Stražarja vagona je ubila bomba. Na naš vagon je priletela valika skala. Vagon se je tresel od silnih eksplozij, ki so odmevale okrog nas. Daleč naokrog je bilo vse uničeno, le naš vagon je stal sredi postaje. Na vagonu je bila sicer luknja, toda premajhna, da bi lahko splezali ven. Če bi med bombardiranjem skušali pobegniti, ne bi prišli daleč, ker bi nas ubile zavezniške bombe.«

Letalci so imeli nalogo bombardirati železniško postajo in okolico, ne pa tudi Železarne, zato nobena bomba ni padla na

tovarno. Po nemških poročilih, ki jih je objavil časopis gorenjskega domobranstva Gorenjec, je bilo zaradi bombardiranja 107 mrtvih, 60 težko in 90 lažje ranjenih.

Največ Nemcev je bilo ubitih v hotelu Triglav. Tam so se na kosilu zbrali voditelji nacional-socialistične stranke iz gorenjskega območja. Verjetno so bili na sestanku na Bledu. Med ubitimi je bilo več nemških oficirjev in policistov, sicer pa so Nemci o njihovih imenih in funkcijah molčali. Kako pomembni nemški veljaki so izgubili življenja, lahko sklepamo le po tem, da so se pogreba v Kranju, ubitih Nemcev na Jesenicah, udeležili najvišji funkcionarji s Koroške in Gorenjske, med njimi gauleiter dr. Rainer, general SS Rösener, nosilec viteškega križa general poročnik Noeldichen in drugi funkcionarji. Dr. Rainer je na grob položil Hitlerjev venec.

Žal so bili med žrtvami tudi domačini, katere so pokopali na Jesenicah 6. marca. Natančno število ubitih Jesenčanov ni znano. O tem žal še nihče na Jesenicah ni zbral podatkov, čeprav so tudi to vojne žrtve, katerih se moramo spomniti. Treba je vedeti, da so zavezniška letala morala bombardirati tudi od Nemcev zasedena francoska, italijanska, nizozemska in druga mesta, če so hoteli streti in pregnati nemško vojsko. Med in kmalu po zavezniški invaziji v Francijo junija 1944, so morali zavezniški nekatera močno utrjena francoska mesta in vasi skoraj do tal porušiti, če so hoteli napredovati. Na desetine tisočev Francozov je bilo pri tem ubitih. Podobno je bilo z italijanskimi mesti. Zato po tridesetih letih ne moremo objektivno bombardiranja, čeprav smo dolžni, da se poklonimo spominu nedolžnih žrtev vojne, med katerimi so bili tudi sodelavci osvobodilne fronte. Le sreči gre pripisati, da nobena bomba ni padla na transport internirancev, ki je med bombardiranjem stal na železniški postaji.

Letala jugoslovanske armade so do konca vojne še dvakrat bombardirala Jesenice, in sicer 24. aprila 1945 so odvrгла šest in naslednjega dne še osem bomb na mesto, obenem pa so obstreljevala železniško postajo. Ni znano, če so bile tudi pri teh dveh bombardiranjih žrtve.

Menim, da je tridesetletnica čas, da natančno ugotovimo število žrtev bombardiranja Jesenic. To delo bi lahko opravil zgodovinski oddelk pri tehničnem muzeju Železarne. Prosimo bralce, da na naslov Železarne Jesenice — uredništvo Železarja pošljejo imena ubitih sorodnikov in znancev, starost in poklic ter dopolnilo glede porušeni in poškodovanih stavb.

DRUŽBENI PLAN V GOSPODARSTVU OBČINE RADOVLJICA 1975

Na podlagi prvotnih ocen delovnih organizacij je gospodarstvo radovljiške občine v letu 1974 doseglo 34 % višji družbeni proizvod kot v letu 1973. Osební dohodki so narasli za 27 % pri 3 % povečanem številu zaposlenih.

Lani so se v gospodarstvu znatno povečale pogodbenne obveznosti in obveznosti po zakonu, kljub temu pa je bila podjetniška akumulacija večja za 33, dohodek za sklade pa za 37 %. Družbeni proizvod je najbolj porasel v industriji — za 44 %, gozdarstvu za 41 in v gradbeništvu za 39 %, kar je posledica povečanega obsega poslovanja in nenehnega naraščanja cen. Skromnejši porast družbenega proizvoda so zaznamovali v kmetijstvu, trgovini in v družbeni obrti. Zaradi izredno slabe lanske turistične sezone pa je stanje v gostinstvu občine skoraj kritično. Ta panoga je povečala družbeni proizvod le za ptihih 6 %.

Število zaposlenih je najbolj naraslo v gradbeništvu — za 12 %. Nadporečni porast pa so zabeležili tudi v industriji, hkrati pa padec števila zaposlenih v gozdarstvu, komunalni in družbeni obrti.

Iz analize podatkov o rasti družbenega proizvoda v letu 1974 je razvidno, da so dosegli največji napredek v kovinski, lesni, živilski in športni industriji. Nekoliko nižji porast pa izkazuje v tekstilni in najnižji, zaradi izrednega povišanja cen surovin, v kemični industriji.

Nazvalic nizki akumulativnosti predhodnega leta so skladi najbolj porasli v kovinski industriji. Močno se je povečala akumulativnost tudi v lesni in živilski industriji, v kemični je ostala na isti ravni kot 1973, bistveni padec pa beležijo v elektro in tekstilni industriji.

Produktivnost na zaposlenega v občini Radovljica na področju gospodarstva je bila v primerjavi z letom 1973 lani večja za 31 %. Prednjačijo živilska industrija z indeksom 156, gozdarstvo s 155 in kovinska industrija z indeksom 154. Zaradi objektivnih vzrokov izkazuje najnižjo produktivnost gostinstvo in turizem, kjer so lani zabeležili indeks 106.

Lanskoletna vrednost investicijskih vlaganj v občini je znašala 208.795.000 din. Največ sredstev so vložili v industrijske objekte — 62,72 %, v gozdarstvo 18,51 %, v gostinstvo 6,13, trgovino 6,10, v gradbeništvo 3,48 %, v komunalno 2,11 in v družbeno obrt 0,37 %.

V skladu s politiko nadaljnjega družbenoekonomskega razvoja občine v 1975. letu in s težnjami po večji ustalosti gospodarskih gibanj ter izboljšavi notranjih razmerij v OZD, se v družbenem planu za to leto predvideva, da se bo celotni dohodek povečal za 24 %, družbeni proizvod za 23 %, dohodek za delitev pa bo večji za 21 %.

Na podlagi ocen delovnih organizacij se bodo zakonske obveznosti letos povečale za 35, pogodbenne pa kar za 42 %. Sredstva za bruto OD bodo večja za 21 % upoštevajoč pri tem tudi 4 % več zaposlenih kot lani. Poslovni skladi bodo večji za 42, skladi skupne porabe 41 in rezervni skladi za 47 %.

Ti podatki kažejo, da radovljiško gospodarstvo načrtuje v 1975. letu precej nižjo stopnjo rasti, kot je bila dosežena lani in kot je bila načrtovana z republiško resolucijo in z občinskimi razvojnimi smernicami. Predvideva se le večja rast zaposlenosti in dokaj skromna akumulacija.

Vsa področja, razen gostinstva in družbene obrti, planirajo nižjo rast družbenega proizvoda kot leta 1974. Najbolj opazno je zmanjšanje gospodarske rasti v gozdarstvu, ki je že lani imelo velike presežke zalog, zdaj pa ga omejuje letni načrt poseka lesa. Na največ novozaposlenih računajo v gradbeništvu, na zmanjšanje pa v gozdarstvu in gostinstvu.

Dokaj optimistične so napovedi za rast družbenega proizvoda v 1975. letu v kovinski, elektro, tekstilni in športni industriji, skromnejše pa v kemični in lesni, zlasti pa v živilski industriji. Nad poprečjem 23 %, kolikor je planirano v občini, predvidevajo porast družbenega proizvoda od 64 organizacij združenega dela kar v šestnajstih OZD. Največ — 96 %, predvidevajo v opekarni Dvorska vas, v komunalno gradbenem podjetju Grad Bled 48, prav toliko v Verigi Lesce, v Iskri TIO Lesce 41, v Suknu Zapuže in v Vezeninah na Bledu pa 40 %. Zmanjšanje planirajo v KZK TOZD kooperacija Radovljica za 7 in zavod za gojitev divjadi Triglav Bled za 11 %.

Nad petodstotno povečanje števila zaposlenih predvidevajo v Gorenjki in Verigi Lesce, v Almiri in Vezeninah, zmanjšanje pa v GG Bled, ZP hoteli Toplice, Kompas in Viator na Bledu, TOZD hoteli Bohinj in v UKO Kropa.

— za 36. komunalno gradbenem podjetju Grad Bled za 33, v Kovinobrti Bohinj za 30, v Verigi Lesce za 26, v Plamenu Kropa za 25, v Almiri Radovljica 24, v GG Bled in v komunalnem podjetju Radovljica za 23 %.

Po družbenem planu za 1975. leto bo podjetniška akumulacija v industriji najbolj porasla v Elanu Begunje za 182, v Iskri TIO Lesce za 178, Iskri Otoče za 78, v Vezeninah Bled 51, v Plamenu Kropa 50, v Verigi Lesce pa za 48 %. Zmanjšala pa se bo edino v LIP Bled za 7 odstotkov.

Gospodarstvo radovljiške občine v svojih družbenih planih napoveduje za letos okoli 36 % povečanje investicijskih vlaganj, kar bo znašalo okoli 285 milijonov din. Daleč največ, kar za 39,74 % vseh investicijskih sredstev, je predvideno za gostinstvo in turizem, medtem ko bo za vse panoge industrije ta delež za 34,70 višji od lanskoletnega. Očiten razkorak v razmerjih med industrijo in gostinstvom v 1975. letu kaže podatek, da je bil 1973. leta delež investicij za industrijo še 63 %, za gostinstvo pa le 6,13 %. Tako nagel porast investicij v gostinstvo je treba letos pripisati predvsem začetku gradnje novega hotela Park na Bledu, gradbenim delom, ki bi se pričela na opuščnem hotelu Evropa na Bledu ter znatnem povečanju prostorskih

RAŠIRJENA ŽALNA SEJA OK ZKS JESENICE OB SMRTI VELJKA VLAHOVIČA

V počastitev spomina revolucionarja in komunista Veljka Vlahoviča, se je 10. marca sestal komite občinske konference ZKS Jesenice na razširjeni žalni seji. Poleg članov komiteja so se seje udeležili še predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Jesenice.

Najprej so z enominutnim molkom počastili spomin na revolucionarja in doslednega borca za socializem. V nadaljevanju se je sekretarka Marija Zupančič-Vičar, orisala življenjsko pot in lik tovariša Veljka Vlahoviča.

zmogljivosti nekaterih drugih hotelov na Bledu, v Bohinju in v Podvinu.

Za preusmeritev kmetijstva predvidevajo okoli 9 milijonov din vrednosti investicij. Od teh bo 5 milijonov namenjenih za dograditev obratov, nabavo strojev, plemenske živine in investicijska dela v kmečkem turizmu v katerega naj bi se letos nanovo vključilo okoli 30 kmetij v občini.

V gozdarstvu je predvideno 38.668.000 din investicij. GG Bled bo med drugim asfaltiralo 25 km gozdnih cest na območju jeseniške in radovljiške občine, zgradilo obrat družbene prehrane v Bohinju in centralno mehanizirano skladišče ter nabavilo več nove opreme.

Investicije v gradbeništvo bodo večje za 2,24 %. Predvsem gre za financiranje nove opreme, SGP Gorenje Radovljica pa bo odprlo novo gramoznico.

Letos bodo po planu povečana za 34 % tudi investicijska sredstva v trgovini. Murka Lesce bo gradila nove skladiščne prostore, Špecerija Bled obnovila Market v Gorjah, ljubljanske mlekarne poslovne prostore v Bohinju. Živila Kranj pa bo pričela s pripravami za gradnjo potrošniškega centra v Kropi.

Zaradi očitne stagnacije v družbeni obrti se za leto 1975 predvideva, da bodo investicijska vlaganja bistveno večja kot doslej in naj bi znašala 3.830.000 din. Večina obrtnih podjetij bo nabavila novo strojno opremo in obnovila svoje obratne prostore. Vsa pozornost pa bo tokrat posvečena boljši organizaciji, delitvi dela in že začetki akcij za integracijo obrtnih podjetij ter povezovanju z industrijo.

JR

Na koncu so sprejeli tudi sklep, da se pošlje predsedstvu CK ZKJ sožalno pismo.

Člani komiteja občinske konference ZKS Jesenice smo na žalni seji, dne 10. 3. 1975 skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Jesenice počastili spomin velikega revolucionarja Veljka Vlahoviča.

Prisotni izrekamo ob njegovi prezgodnji smrti globoko sožalje predsedstvu CK ZKJ in obenem prosimo, da izraze globoke žalosti posredujejo tudi družini pokojnega Veljka Vlahoviča.

LETA 1977 DOVOLJ PITNE VODE

Zaradi predvidenega pomanjkanja pitne vode v prihodnosti in ker v bližini Jesenic ni dovolj takih izvirov, ki bi dajali zadostne količine vode, sega gradnja vodovoda, ki bo z dobro pitno vodo preskrboval velik del naše občine, še v leto 1959. Takrat so namreč pričeli z deli na zajetjih pod Peričnikom. Zaradi pomanjkanja denarja pa so morali gradnjo vodovoda večkrat prekiniti. Dela bolj napredujejo od leta 1973 dalje, končali pa naj bi jih v letu 1977. Predvideno je, da bi v primeru potrebe iz teh zajetij, ki so na dolžini 150 metrov nad desnim obrežjem Bistrice in z zmogljivostjo 100–120 litrov na sekundo, napajali tudi Mojstrano in Hrušico.

Od Mojstrane do Koroške Bele in Dobrave imamo sedaj 20 zajetij, ki v sušnem času dajejo okrog 60 litrov vode na sekundo, kar bi bilo danes brez tistega, kar je bilo že zgrajenega na zajetju Peričnika, veliko premalo za oskrbo Jesenic. To bi bili lahko v preteklem sušnem obdobju hudo občutili. V Plavški rovt je bilo treba pripeljati vodo celo s cisterno, pri čemer so se zelo izkazali poklicni gasilci Železarne.

Ves projekt gradnje je razdeljen na pet etap in sicer: Peričnik—Mlake, Mlake—Pejce, Pejce—Špornov rezervoar nad progo, Špornov rezervoar—Koroška Bela in Špornov rezervoar—Dobrava. Zdaj gredo proti koncu dela druge etape. Z ozirom na teren — strmine in kamni — sta bili to najbrž od vseh najtežji etapi. Dolžina obeh je 13.400 metrov, dolžina tretje pa bo 4.890 metrov. Projekt te etape pa bo treba prilagoditi urbanističnemu programu zazidave Jesenic, saj izvira še iz leta 1967.

Gradnja je doslej veljala deset milijonov, za drugo etapo bodo porabili približno še milijon dinarjev, za tretjo etapo pa pet milijonov dinarjev. Če bo zmanjkovalo denarja, bodo gradili po podjetapah.

Vodovod Jesenice, ki vodi vsa dela, bi rad z glavnim cevovodom čimprej prišel do železniške postaje, odnosno Ukove, saj bi s tem zagotovili nemoteno preskrbo predela Jesenic južno od železniške proge, vključno s predelovalnimi obrati Železarne, ki so se doslej napajali iz vodnjaka pri ledarni in je bila oskrba z vodo zelo slaba, ker so bili ob vsakem izpadu električnega toka ali okvare črpalke brez vode. Tudi kvaliteta vode ni bila najboljša, saj so jo morali obvezno stalno klorirati.

Dosedanji tempo gradnje bi radi obdržali še vnaprej, saj je treba poskrbeti za zadostne količine vode za Koroško Belo, ki nenehno raste, predvsem pa zaradi nove hladne valjarne. Zaradi nezadostnih izvirov se je kritičnost preskrbe z vodo letos že pokazala.

Poleg problematične oskrbe s pitno vodo za Jesenice, je problem oskrbe z zdravno pitno vodo tudi v Ratečah, kjer zmogljivost sedanjih zajetij ne zadostuje, v Podkorenju, kjer voda je, vendar ni kvalitetna ter na področju Smokuča in Rodin, kjer bo zaradi številnih novogradenj treba pridobiti dodatne vire vode.

Zanimivo je, da je Vodovod pri dosednji gradnji naletel na polno razumevanje vseh lastnikov zemljišč in gozdnega gospodarstva Bled.

Novice iz radovljiške občine

Praznik žena 8. marec so v radovljiški občini počastili s številnimi prireditvami v delovnih kolektivih in organizacijah v KS. V vseh podjetjih, ustanovah in šolah so se zvrstile interne svečanosti, obdaritve in pogostitve žena, ponekod pa so bile proslave namenjene tudi širši javnosti. V Almiri so že 6. marca imeli svečanost na kateri so odprli razstavo plastik pisatelja Toneta Svetine. V petek 7. marca je KUD Bled pripravilo razstavo članov jeseniškega Dolika v avli tamkajšnje osnovne šole. Na sam praznik so bile večje proslave v kinodvorani v Radovljici, ki jo je pripravila sindikalna konferenca Verige iz Lesce, zvečer pa je KK SZDL Bled priredila proslavo v festivalni dvorani, medtem ko je bila v Kropi revija železarskih pevskih zborov povezana tudi s proslavo 80-letnice Plamena. V Podnartu je DPD Svoboda priredila kulturno prireditev v nedeljo, 9. marca, ko je bilo organizirano tudi strelsko tekmovanje žensk.

Komisija za družbeno planiranje in razvoj pri izvršnem svetu občinske skupščine je na drugi seji v sredo, 12. 3. obravnavala potek izpolnjevanja sprejetega terminskega plana za izdelavo srednjeročnih načrtov v gospodarstvu in družbenih dejavnostih. Določili so naloge komisije za marec in razpravljaljo tudi o družbenem planu občine za 1975. leto.

Na 23. seji izvršnega sveta obč. skupščine, 6. marca so obravnavali 13. točk dnevnega reda. Med drugim so preučili predloge družbenega dogovora o oblikovanju sredstev za skupno in splošno porabo in o sredstvih za delo občinske uprave v letu 1975. Obravnavali so več premoženjsko pravnih in urbanističnih zadev, predloge o novih stanarinah, o opravljanju poslov v zvezi s štipendiranjem komunalnega zavoda za zaposlovanje Kranj in o dopolnitvah odloka o komunalnih taksah.

Spričo vsebolj nasprotujočih stališč in nenehnih polemik okoli gradnje novega Park hotela na Bledu, ki so zajela domala vso Slovenijo, bo v četrtek, 13. 3. v Radovljici ekipa RTV Ljubljana pripravila razgovor s predstavniki vseh prizadetih strani, ki bodo povedali svoja mnenja in utemeljitve stališč za javnost.

Prešnji teden so delavci jeseniškega Kovinarja začeli s polaganjem cevi za osrednjo kanalizacijsko omrežje v Radovljici. Zahvaljujoč prizadevnosti delavcev, dobri organizaciji in dejstvu, da delo poteka cele dneve, vključno s soboto, bo to opravljeno že ta teden.

V petek, 14. 3. bo v Radovljici sestanek sekretarjev vseh osnovnih organizacij ZK v občini. Razpravljaljo bodo o metodah političnega dela in idejnem usposabljanju članstva ter se dogovorili o organizacijskih nalogah v letošnjem letu.

Tudi ta teden se vrstijo seje sindikalnih odborov posameznih dejavnosti na katerih sprejemajo dopolnitve poslovnika, delovni program in pretresajo poročila o pravkar končanih zborskih osnovnih organizacij sindikatov. V ponedeljek je bila seja občinskega odbora sindikata delavcev lesno predelovalne industrije, v torek delavcev tekstilne in usnjarske industrije, v sredo delavcev trgovine in kmetijstva in živilske industrije. Jutri, v petek, 14. 3. bo še seja odbora delavcev gostinstva in turizma.

Na torkovi seji komisije za šport in rekreacijo pri občinskem svetu zveze sindikatov so kritično ocenili lanskoletne športne in rekreacijske dejavnosti v delovnih kolektivih. Ugotovili so, da ni bila dosežena zadovoljiva izbira panog v tekmovanjih, hkrati pa tudi ne zadostno število udeležencev. Ob sprejetju letošnjega programa sindikalnih športnih iger so se zavzeli za spremenjen sistem tekmovanja zlasti v zimskem delu iger, kjer je bilo največ pomanjkljivosti.

V petek, 7. marca je bila ustanovna seja nove krajevne konference SZDL Radovljica, ki šteje 61 delegatov. V živahni razpravi so pozitivno ocenili dosedanje delo in predlagali več pomembnih napotkov za prihodnjo programsko usmeritev KK SZDL. Izvolili so 15-članski izvršni odbor v katerem so predsednik konference Jošt Rolc, podpredsednik Alojz Špiler, tajnik Stanko Adam, blagajnik Janez Goričnik ter predsedniki petih koordinacijskih odborov in dveh sekcij. Za občinsko konferenco so izvolili 3 delegate, potrdili pa so še predlog, da se letos podeli pet priznanj OF najzaslužnejšim sktivistom.

Predsednik občinske skupščine Pernuš je v torek, 11. 3. povabil na skupni posvet o povezovanju trgovine s proizvodnjo predstavnike vseh trgovskih podjetij v občini, Elite Bled, Knjigovznesnik Radovljica, KZ Bled, KGZ Srednja vas v Bohinju in vseh vodstev občinskih družbenopolitičnih organizacij. O konkretnih ukrepih bodo sklepali, ko se bodo o stališčih s posveta izjasnili tudi delovni kolektivi iz omenjenih organizacij in podjetij.

Na 10. seji predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov so ugodno ocenili dejavnost pravne posvetovalnice, ki jo je na splošno zadovoljstvo delavcev uspešno vodil pravnik Janez Konc iz GG Bled. Kljub temu pa so pripomnili, da se še precej prizadejati ne poslužuje pravnih nasvetov in pravic. Zato bodo sindikati bolj podrobno seznanili vse delavce z možnostmi ter o delu te institucije objavili informacijo v občinskem sindikalnem biltenu.

Prejšnji teden so vse delegacije za SIS v TOZD in KS obravnavale občinsko bilanco za 1974. leto in jo tudi potrdile. Soglašale so, da se ugotovljeni presežki, ki so se stekli na žiro računih vseh SIS v višini 2.080.000 din, vrnejo gospodarstvu. Odločno so zavrnile predlog, da se letošnja prispevna stopnja za kulturo zmanjša od lanskih 0,57 na 0,37. Vztrajali so na zahtevi, da mora kulturna skupnost v 1975. letu dobiti v globalu najmanj toliko sredstev kot lani.

Po sklepu obč. odbora ZRVS je bila v sodelovanju z obč. konferenco ZSM prejšnji četrtek, 6. 3. v Radovljici ustanovna seja aktivna mladih rezervnih starejših. Beseda je tekla o nalogah aktivna v usposabljanju članov ZRVS ter o neposrednem vključevanju mladih starejših v priprave in v organizaciji SLO v občini.

V sredo, 12. 3. je bila razširjena seja obč. odbora Rdečega križa. Govorili so o prilagajanju organizacij RK ustavnim spremembam in potrdili statutarji ni sklep o bodoči organiziranosti. Razen tega so na seji sprejeli program in razpored sklica občinskih zborov osnovnih organizacij RK in program dela za 1975. leto. Na seji so najzaslužnejšim aktivistom RK podelili priznanja ob 30-letnici RK Slovenije in 100-letnici RK Jugoslavije.

Izvršni odbor ZKPO Radovljica je na seji 6. 3. analiziral poročilo o amaterski kulturni dejavnosti v 1974. letu, sprejel merila za dodeljevanje dotacij društvom, nato pa še delovni program ZKPO za 1975. leto. Ugotovili so, da bo zaradi izredno slabih finančnih obetov ta program občutno okrnjen. Največ pozornosti bodo letos posvetili čimbolj množičnim prireditvam ob proslavah 30-letnice osvoboditve.

Pred kratkim je bila v hotelu Toplice na Bledu posebna slovesnost na kateri je ob navzočnosti članov kolektiva in gostov, predsednik jugoslovanske kuharske organizacije Anton Strajner izročil glavnemu kuharju hotela Toplice Janezu Senčku najvišje priznanje. Prislužil si ga je na letošnjem mednarodnem tekmovanju 500 kuharjev v Pragi.

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Pearl S. BUCK: Njegov vsakdanji kruh. Založba Obzorja 1974.

Dela ameriške pisateljice — Nobe-love nagajene pričajo, da realizem v vseh svojih odtenkih le še ni mrtev oziroma zastarel. V času, ko se nam zdijo romani velikih francoskih in angleških, pa tudi ruskih realistov vsaj malce zaprašena, če že ne dolgočasna (čeprav smo jih pred desetletji prebirali z zanosom in občudovanjem), nas njena pripovedna umetnost še vedno priteza z močjo, ki je dana le redkim pisateljem. Najbrž predvsem takim, ki v naš doživljajski svet prinašajo — kakor pomladanski veter — nekaj novega in svežega. Ob nespremenjenem temeljnem odnosu do sveta, do človeka in do družbe naj bi tisto novo bila neka nova snov. Res nam je Pearl Buckova v svojih kitajskih romanih odkrivala nova področja. Vendar so tudi njeni ameriški romani skoraj vsi po vrsti uspešnice. Za ene in za druge je značilno, da po njih segajo v enaki meri preprosti in literarno izobraženi bralci. Kaj naj bi bilo novega in svežega v knjigi kot je tale **Njegov vsakdanji kruh**?

Za snov niti ne bi mogli reči, da je ne vem kako nova. Gre za zakon med preprostim kmečkim dekletom in med slikarjem, ki je zapustil svoje bogate starše in se, kot bi se temu lahko reklo, priženil na kmetijo. Vendar to ne drži povsem. Junak se kmečkega dela niti ne pritakne, prav tako mu ni mar odločanje o gospodarskih, družinskih in drugih zadevah, — na drugi strani pa ima tudi s slikarjo čedalje manj uspeha. Ta junak ima torej v življenju približno to vlogo, kot jo ima — oziroma jo je vsaj do pred kratkim imela — v povprečnem ameriškem zakonu ženska: da je temu življenju bolj v okras, da predstavlja predvsem kulturni in luksuzni pol življenja.

Lahko bi rekli, da gre za ponesrečeni zakon med človekoma, ki nikakor nista za skupaj. (Dejansko tako tudi sodijo farmerji — sosedje glavne junakinje, na drugi strani pa tudi starši glavnega junaka.) Vendar pisateljčin pogled na življenje ni konvencionalen, niti ne bi mogli reči, da se romantično upira konvencionalnosti v tem smislu, da bi naredila iz glavnih junakov nekakšne žrtve okolja. Njena varianta ni brez neke modrosti, ki se je je verjetno navela na Vzhodu: ne govori ne o propadu ne o zavoženosti, pač pa ugotavlja, da sta ta dva človeka vseeno za skupaj, da se ljubita in da je njun zakon smiseln v nekem višjem pomenu. Življenje se dopolnjuje in bogati na nek skrivnosten način. Čeprav ima velik smisel za stvarno, praktično plat (ameriškega) življenja, ki ga po vsem videzu popisuje z veliko zvestobo, pa je P. Buckova v osnovnem

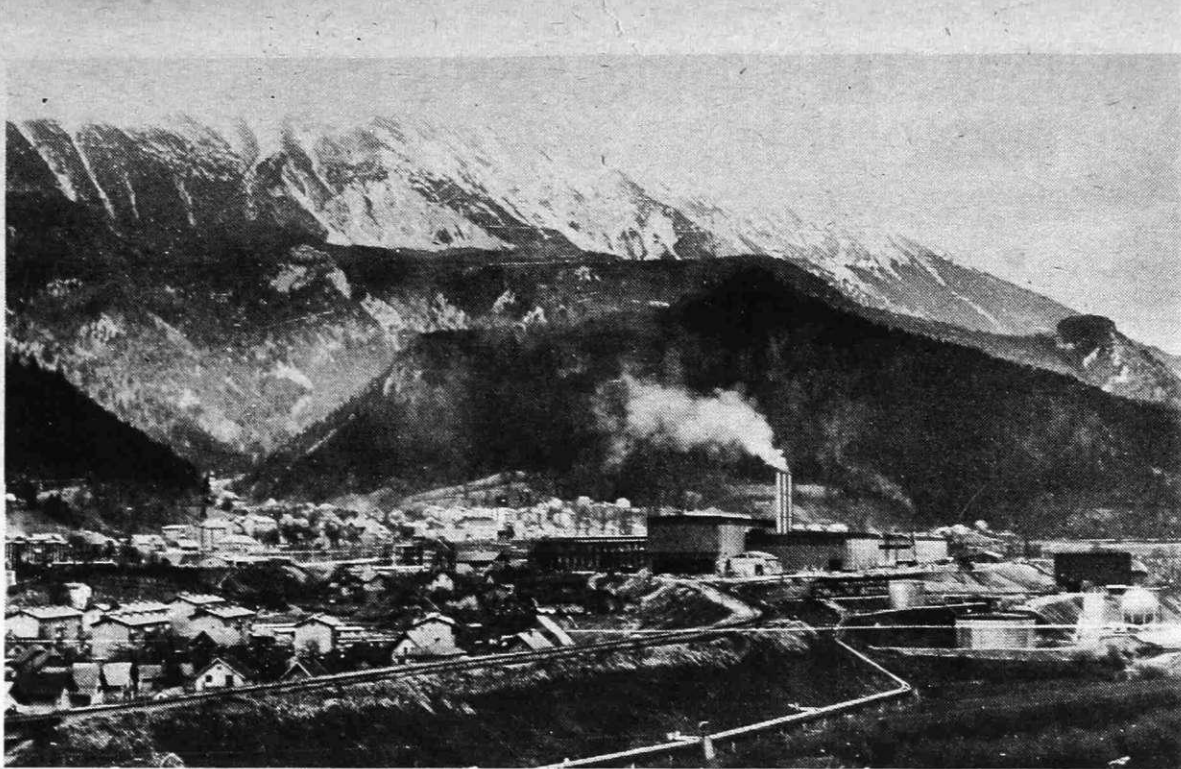
vrednotenju življenja izrazito azijska, ne-ameriška, življenja nikoli ne ocenjuje z vidika racionalnosti in aktivizma.

Karel Josef BENEŠ: Ugrabljen življenje. Založba Obzorja 1974.

Veliki narodi se bolj malo menijo za književnost majhnih in manj razvitih. V njihovih dosežkih vidijo pogosto — po pravici ali ne — le blede odseve svojih lastnih dosežkov. Res je, da mali narodi pogosto hodijo po stopinjah velikih in priznanih, in to ne samo, na kulturnem področju. Zato pogosto bolj cenimo prevode iz francoske, angleške in ameriške književnosti od prevodov iz književnosti manjših, nam bolj sorodnih narodov. Mogoče je v tem tudi precej snobizma: kakor da bi se nam zdelo zamalo, da bi se česa učili od »starejšega brata«. (Vsak konzument knjige se tako ali drugače vedno želi učiti in se ob tem v nekem smislu dvigniti nad svoj sedanj nivo. Tudi bralci pogrešne »šund« literature niso brez tega osnovnega motiva, zato se tudi tako želijo enačiti z lažnimi junaki, ki so skoraj vedno predstavniki imenitnejših družbenih slojev.)

Tako vrednotenje manjših književnosti je pogosto brez prave osnove. Vzemimo na primer češko književnost. Ta nikakor ni obremenjena s kompleksom večine mlajših in obrobni književnosti, v katerih prevladujejo na eni strani zgodovinska, na drugi pa domačijska in folklorno obarvana dela. Čehi so pač »star« narod z razvito literaturo, z razmeroma številnim bralskim občinstvom. V takih okoliščinah je razumljivo, da imajo poleg vrhunskih dosežkov možnosti za razvoj tudi lažje popularne zvrsti, kot je družabni in svetovljanski roman, detektivke, znanstvena fantastika in podobno.

Tudi dela K. J. Beneša prejkone sodijo v tako zvrst. Se zlasti **Ugrabljen življenje**. Osnovni zaplet tega romana je takšen, da že zaradi svoje nenavadnosti zbujajo določene dvome o pisateljevi resnobi. (Gre za sestre-dvojčici, od katerih ena umre, druga pa naj bi zavzela njeno mesto v življenju.) Zgodba je bila vsekakor za sodobnega bralca karseda privlačna. S tem mislimo na bralca iz časa pred zadnjo vojno, ko je roman nastajal. Kako ga bo pa sprejel današnji bralec? V knjigi je tudi govor o znanstveni odpravi na severni tečaj. Danes, ko se nam komaj še zdi vredno spomniti odprav na Luno, ki so tudi že za nami, se nam to morda ne zdi več tako »atraktivno« oziroma »senzacionalno«. Na drugi strani pa utegne biti tema o zamenjavi dveh oseb — in za to v romanu predvsem gre — zanimiva tudi še danes in jutri.

Valjarne Bela z delom nove hladne valjarne, v ozadju Koroška Bela

DOLIK V ZADNJIH LETIH POPREČNO 27 RAZSTAV LETNO

Ne samo v zadnjih treh letih, temveč permanentno zadnjih 15 let, organizirajo Dolikovci — domači likovniki pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, preko 20 likovnih razstav letno, tako so ugotovili na nedavnem delovnem sestanku, ko so pregledali delo v zadnjih treh letih.

V zadnjih treh letih je bilo na Jesenicah skupaj 50 likovnih razstav, od tega so se Dolikovci s svojimi kolektivnimi razstavami predstavili desetkrat. Poleg njih so se v tem času petnajstkrat predstavili s kolektivnimi slikarskimi razstavami tudi drugi organizirani slikarski kolektivi in sicer 13 iz Slovenije po eden pa iz SR Hrvatske in SR Srbije. Razen tega je v zadnjih treh letih razstavljalo tudi dvajset likovnikov — amaterjev in pet poklicnih slikarjev.

Jeseniški slikarji so v letih 1972 do vključno 1974 32 krat razstavljali izven Jesenic in sicer štirinajstkrat kolektivno, sedemkrat po dva ali trije slikarji — Dolikovci skupaj in enajstkrat posamezni člani DOLIK.

Pregled razstavljalcev na Jesenicah kaže, da se v razstavno-programski zasnovi Dolikovci držijo dogovora, da prvenstveno nudijo razstavne možnosti organiziranim likovnim skupinam in kvalitetnim posameznim slikarjem amaterjem. Le-te uvrščajo v svoj program na priporočilo likovnih kritikov ali predhodne konzultacije z njimi. S tem želijo obdržati ustrezno kvaliteto raven razstavljenih likovnih del v njihovih razstavnih prostorih. Zgodbi pa se, da pri kolektivnih slikarskih razstavah gostujočih organiziranih likovnih skupin padejo s celoto pod poprečno raven, čeprav morda posamezniki nadpoprečno izstopajo. To pa iz razloga, ker povsod ne naredijo ustreznega kvalitetnega izbora, kar je v praksi jeseniškega DOLIKA že več kot petnajst let, kadar se kolektivno predstavljajo na Jesenicah ali izven Jesenic.

Taka programska usmerjenost je glede na to, da na Jesenicah deluje že 29 let organizirana likovna skupina, ki je tudi najstarejša v Sloveniji, povsem opravičljiva. S tem pa se seveda nemalokrat povezujejo tudi prostorske možnosti, ki so za kolektivne razstave preskromne, ne da bi posebej opisovali splošno neustreznost prostorov, tako glede na izgled kot na samo lokacijo.

V času od 1972 do vključno 1974, se je enajstih slikarskih kolonij, od tega ena na Koroškem v Avstriji, udeležilo 35 članov DOLIK. Seveda so posamezniki sodelovali tudi v treh ali več kolonijah, ker so dobili od organizatorjev osebna vabila. To dokazuje, da Dolikovci poskušajo stopati v korak s slovensko slikarsko tvornostjo, saj je večina slikarskih kolonij takih, v katerih sodelujejo tako poklicni kot amaterski slikarji. Pri tem velja pripomniti, da Dolikovci v glavnem za udeležbo v kolonijah koristijo svoje redne letne dopuste. V lanskem letu se je prvič dogodilo, da je v te namene Železarna odobrila 15 dni plačanih dopustov in GP Sava Jesenice osem dni.

Že skoraj mesec dni pri Doliku deluje likovni krožek dve uri tedensko, ki ga vodi akademski slikar Roman Savinšek. V krožek je vključenih 17 oseb in sicer devet delavcev Železarne, pet dijakov srednjih šol, dva študenta višje šole in en učenec iz osnovne šole. Namen delovanja krožka je, da se DOLIK postopno obnavlja oziroma skrbi, da se zagotovi kontinuirano delovanje likovne skupine tudi v prihodnje.

Če k vsemu temu dodamo, da vse likovne razstave na Jesenicah odpirajo s krajšimi kulturnimi programi,

da vse razstave Dolikovci sami postavljajo in podirajo, da se redno tedensko sestajajo, da se udeležujejo otvoritev razstav na Jesenicah in svojih izven Jesenic, da skrbijo za celotno programsko politiko, reklamo, prevoze slik in drugo, je to neprecenljivo delo, ki ga opravljajo, poleg svoje primarne naloge, da se likovno izpopolnjujejo in likovno ustvarjajo.

V obravnavanih treh letih so za to dejavnost od Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice in nekaterih izrednih subvencij, prejeli poprečno 1.000,00 dinarjev na razstavo. V tej vsoti je bila še pred letom dni zajeta najemnina za razstavne prostore, kar sedaj ni več, razen tega pa se s tem pokrivajo stroški prevozov slik in prevozi članov na otvoritve razstav izven Jesenic, tiskanje razstavnega lista, dežurstvo na razstavi, vabila in reklama ter nekateri drugi operativni stroški. Če ob tem upoštevamo, da je bil povprečen obisk rednih obiskovalcev v zadnjih letih na razstavo okroglo 500 oseb, plus včasih bolj, včasih manj organizirani šolski obiski, je nedvomno ta družbeni denar bogato naložen. Se po-

sebnost, ker se ob vsem tem razvija tudi bogata in v mnogih primerih tudi kvalitetna likovna ustvarjalnost, ki pa ni dovolj stimulirana. Slikarji namreč za udeležbo na razstavah s svojimi likovnimi deli ne prejemajo nikake stimulacije, med tem ko odkupa slik ni vredno omenjati, čeprav poleg svoje ustvarjalnosti in časa, morajo v slike vložiti precej svojega denarja (platna, barve, okvirji).

O vsem tem je bilo govora na delovnem sestanku Dolikovcev. Kakor rdeča nit pa se je skozi vse razprave vlekel vprašanje ustreznosti razstavnih prostorov na Jesenicah. Skoraj nerazumljivo je, da v manjših krajih kot so Jesenice ter z mnogo krajšo razstavno in slikarsko tradicijo, v zadnjih letih izredno hitro z urejanjem in odpiranjem novih ali adaptiranih razstavnih prostorov, medtem, ko na Jesenicah, verjetno razen Dolikovcev in fotografamaterjev, nihče ne misli na to. Na sestanku so omenjali tudi priprave za praznovanje 30-letnice DOLIKA, ki bo februarja prihodnjega leta.

Kritično so spregovorili tudi o svojem lastnem delu in likovnem ustvarjanju, o nujnosti nadaljnega likovnega izpopolnjevanja in o drugem. Dogovorili so se, da bodo do konca marca izvedli redni občni zbor ter na njem sprejeli svoj pravičnik in program dela.

ROJSTVO SREČANJ ŽELEZARJEV PEVCEV

Čez dober mesec bo jeseniški moški zbor Jeklar praznoval desetletnico ustanovitve. Z dvesto nastopi se je predstavil v mnogih krajih bližnje in daljne domovine, zadnjo spoboto pa je prvič pel v Kropi. Ko smo pred kratkim zvedeli za smrt njegovega agilnega dirigenta Polde- ta Ulage, smo se zbal, da jeklarjev ne bo na revijo zborov delovnih organizacij Slovenskih železarjev.

Ta revija je bila v načrtih že pred letom dni, do njene uresničitve pa je prišlo zdaj, ko tovarna Plamen praznuje 80-letnico. S tem, da je bila prirejena za 8. marec, so zbori hkrati kulturno praznovali praznik žena, tokrat je bil njihov nastop namenjen zlasti v Plamenu zaposlenim ženskam. Dva od povabljenih pevskih ansamblov, okteta z Raven in Prevalj, sta udeležbo žal odpovedala, tako da so nastopili trije zbori, poleg jeseniškega še Stane Žagar iz Kroke in Vres iz Prevalj.

Jeseniški zbor je svoj spored začel s pesmijo svojega bivšega učitelja Domovina, potem pa je pel umetne in narodne pesmi A. Foersterja, U. Vrabca, F. Venturinja, E. Adamiča in Jurija Gregorca. Kot vedno se je tudi tokrat izkazal solist Jaka Jeraša. Prav je, da zbor želi pritegniti redke mlajše pevce, ki bodo prepričani, da bi se zbor sčasoma znašel pred vprašanjem, kako naprej: nehati ali začeti znova? Ob mislih na odnos med kulturo in delavskim razredom upamo, da bo pomladitev zbora kmalu prinesla še trdnješe in lepše pevške dosežke. S pomočjo že izkušenih pevcev bi mladi lahko in morali pomagati.

Med nastopajočimi zbori je bil kroparski z 20 pevci najmanjši (druga dva imata po 40 pevcev), po letih delovanja pa najstarejši. Zato ima za seboj več nastopov, snemanj,

gostovanj, tekmovalj itd. Pogovor po reviji je pokazal, da so pri njem še posebno izrazite težave z obiskom vaj, saj delo v izmenah, službena potovanja, razne obveznosti v prostem času, bolezn, pa tudi večkrat neprestano nastopanje onemogočajo, da bi se zbor na dobro obiskovanih vajah mirno izpopolnjeval, bogatil spored in načrtneje sestavljal koledar nastopov. To bi kaj dobro vplivalo na razpoloženje pevcev, kar ni brez pomena, saj so mnogokrat kot gasilci ko »zatuli sirena«, je treba pustiti svoje opravke in se podrediti skupnim zahtevam skupine, ki mora v javnosti vedno dostojno nastopati, ne glede na to, kakšne so trenutne razmere v zboru in na to, da javnost tega prizadevanja ne priznava dovolj.

Na sobotni reviji je kroparski zbor izvajal skladbe S. Premrla, V. Vodopivca, E. Gašperšiča, Z. Švikaršiča, A. Foersterja in D. Bučarja.

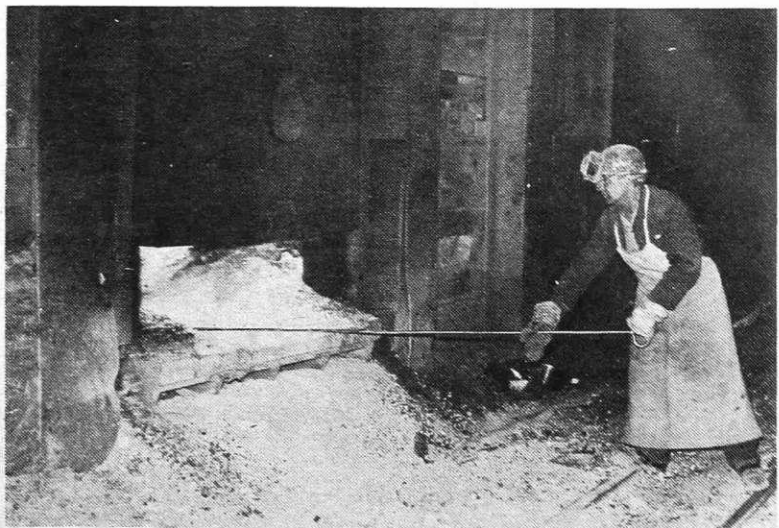
Posebno lepo doživetje pa je na reviji predstavljala nastop štiri leta starega zbora Vres iz Prevalj. Pevci, med njimi precej mladih, so z lepimi glasovi, discipliniranim in pozornim spremljanjem dirigenta omogočili, da je zbor ob odličnem vodstvu dosegel mnoge kvalitete zborovskega petja. Zato je že lahko segel po težjih skladbah, pri vsaki pa je bilo čutiti izvirno izdelano oblikovno interpretacijo, čisto intonacijo, zelo lep in izenačen zvok. Letos se je prvič prijavil na radijsko tekmovalje in lahko smo prepričani, da se bo odlično odrezal. V Kropi je pel pesmi: P. Liparja, U. Kreka, O. Deva, P. Kernjaka in M. Tomca.

Revija, ki sta jo s Cankarjevimi črticami povezovala B. Mrak in F. Černe, je nova in uspešna povezava podjetij v skupnosti Slovenskih železarjev. Upamo, da bo postala tradicionalna in sicer izmenoma v posameznih železarskih središčih.

FILMSKI IN FOTO AMATERJI ZA 30 — LETNICO OSVOBODITVE

V počastitev 30-letnice osvoboditve in desetletnice začetka filmske dejavnosti v jeseniški občini (19. aprila 1965), filmska skupina Odeon pripravlja VIII. mednarodni filmski festival, ki bo na Jesenicah od 18. do 20. aprila. Na festivalu bodo predvajani amaterski filmi domačih, italijanskih in avstrijskih avtorjev. Vsekakor bo to tudi lep in pomemben prispevek k programu praznovanja meseca mladosti, ki ga pripravlja občinska konferenca ZSM občine Jesenice v počastitev rojstnega dne republike, maršala Tita.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Martinar v boju za čim večjo proizvodnjo

JESENIŠKI PLANINCI SO POLAGALI SVOJ OBRAČUN

V soboto, 1. marca je imelo planinsko društvo Jesenice svoj redni občni zbor. Ob zelo dobri udeležbi je občni zbor otvoril predsednik društva Janez Košnik in pozdravil vse goste, med drugimi tudi zastopnika planinske zveze Slovenije tov. Strojina, predsednik občinskega zbora ZZZB NOV Jesenice Franca Slovenka-Konobla, zastopnike okoliških planinskih društev in druge.

Po izvolitvi organov občnega zbora, je predsednik in izbrani poročilci obrazložili delo društva v pretečenem obdobju. Opozoril je na množičnost planinstva v naših gorah, ki se vedno narašča in kar je še najbolj razveseljivo – v gore hodi vedno več mladih. Vsem članom je objasnili težave, ki jih mora uprava reševati pri urejanju gospodarstva. Danes je zelo težko gospodariti s planinskimi postojankami, ker ni vedno dovolj dobrega kadra in pride vse breme vedno na najbolj pridne. Tudi samostojni planinski postojanki ni urejen, ker jih nekateri obravnavajo tako kot gostilne v nižinah, ne računajo pa s tem, da je treba vsi pokrivali hrano znositi na ramah in ob vsakem vremenu. Še in še je težav pri gospodarstvu, ker je potrebno z malo denarja mnogo narediti.

Planinsko društvo ima naslednje postojanke: Erjavčeva koča in Tičarjev dom na Vrščici, od katerih je Erjavčeva koča odprta vse leto. V preteklem obdobju je bila obnovljena koča v Trenti ob izviru Soče, s katero pa so še vedno težave glede kritine. Delno je oskrbovano zavetišče pod Špičko, ki pa je zaradi zelo velikega števila obiskovalcev že premajhno in bo treba misliti na razširitev ali na novo postojanko.

Alpinistični odsek ima v oskrbi tudi številne biveke, ki so precej obiskani. Ker je v zadnjem času delo mladinskega odseka zelo oživelo, je dobil mladinski odsek v oskrbo Lipovčeva koča v Martuljku in kočico na Voglu, gorska reševalna služba pa ima dom na Španovem vrhu. Sedaj poteka pogovori o obnovi planinske postojanke na Golici, za katero se pripravljajo načrti in bi stala tam, kjer je bila prej spodnja koča.

Klub težavam pa je društvo uspešno izpolnilo svoj finančni načrt in ga tudi preseči. Predlagano je bilo, da se dohodek deli na odseke in to alpinističnemu odseku in mladinskemu odseku ter za investicije in vzdrževanje. Predlog je bil sprejet.

Društvo je imelo tudi v pretečenem obdobju več izletov in predavanj. Precej članstva se je udeležilo srečanja z zamejskimi Slovenci-planinci, ki je bilo v izvedbi slovenskega planinskega društva Celovec na Bleščeči planini, stoletnice planinske zveze Hrvatske in Jugoslavije na Platu, planinske odprave v pogorje Durmitorja v Črni gori, pohoda na Stol in drugje. Mnogo planincev dela slovensko planinsko transverzalo od Maribora do Ankara, nekaj pa tudi »pot prijateljsva«, v kateri mora vsak udeleženec obvezno obiskati deset vrhov pri nas in prav toliko v Italiji in Avstriji. To pot je do sedaj prehodil Janez Krušič, ki je tudi druge navdušil zanj in je že prejel priznanje od PZS.

Ančka Stojan je poročala o zelo uspešnem delu mladinskega odseka. Letos je zelo lepo uspel občni zbor mladih planincev, katerega se je udeležilo okrog sto mladincev. Izvedli so 24 izletov, na katerih je sodelovalo čez 600 mladih. Udeležili so se tudi baklade na Jesenicah za dan mladosti, akcije »očistimo okolje«, pohoda ob žici okupirane Ljubljane in drugega.

V okviru mladinskega odseka so organizirani krožki na gimnaziji, v šoli medicinskih sester, v snovnih šolah Tone Čufar in Prežihov Voranc ter na ŽIC. S člani so se udeležili v večjem številu tudi zimskega pohoda v Dražgošah.

Zahvalila se je vsem mentorjem za pomoč, posebno pa vodnikom Jaku Čopu in Dolfiju Kramarju. Za pridno hojo na izlete je bilo podeljeno pionirjem 11 bronastih in pet srebrnih značk pionir-planincev.

O varstvu narave in onesnaževanju okolja je govoril vodja gorske straže Anton Gluhar. V zelo lepih besedah je orisal lepote naših gor, ki so posute z edinstveno floro, istovrstno pa opozoril vse planince na vse škodljive vplive, ki kvarijo naravo. Pozval je vse planince naj bodo budni pri čuvanju naših lepot in naj opozarjajo vsakogar, ki ne bi imel kulturnega odnosa do tega. Poudaril je, da nismo sami, da so za nami še rodovi, ki bi radi gledali enake lepote, kot jih lahko gledamo danes mi.

Načelnik alpinističnega odseka je povedal, da so tudi oni že imeli svoj redni občni zbor in da so pomnožili svoje vrste s štirimi novimi člani. V tem času so se vzpeli na mnoge vrhove in preplezali mnogo smeri v naših Alpah. Imeli so tudi štiričlansko odpravo v Čeških Tatrah. V njihovih vrstah so sedaj mladi ljudje, ki so polni načrtov za bodoče vzpone in ki so bodoči kadri za gorsko reševalno službo.

Jože Makovec, načelnik gorske reševalne službe je v svojem poročilu

dejal, da je zelo vesel, ker kljub vse večjemu obisku v planinah, neresne sorazmerno temu ne naraščajo. Izvedli so vse redne tečaje in sodelovali na vseh večjih – masovnih obiskih naših gor, kot je pohod na Stol ali organizacija pohoda slovenskih železarjev na Triglav. Uspešni so bili reševalci z lavinskimi psi. Vse navzoče je opozoril na nevarnosti v gorah.

Po končanih poročilih se je predsednik Košnik zahvalil vsem članom, posebno pa dosedanjim članom odbora za sodelovanje. Spomnil se je tudi vseh umrlih članov planinskega društva, posebno pa tistih, ki so sodelovali v odborih.

V nadaljevanju je razprava nakazala potrebo po čimprejšnji izgradnji koče na Golici, o čemer je bil izglasovan tudi ustrezen sklep. Vsi navzoči so soglašali s tem, da je treba delo z mladino nadaljevati in mlade vzgajati v prave ljubitelje gor.

Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen Janez Košnik, ki se je v imenu novoizvoljenih članov zahvalil za zaupanje ter povedal, da bo vložil vse svoje sile za izvedbo načrtov, ki jih je sprejela skupščina.

Za dolgoletno delo v planinskem društvu je na občnem zboru Tine Rezar prejel bronasti znak PZS.

Po končanem občnem zboru je bila planinska zabava, v veselju in pravem tovariškem razpoloženju.

Stojan Vladimir

Šah

ZAKLJUČNI DEL TEKMOVANJ V REPUBLIŠKI LIGI

Potem, ko je bilo zaključeno tekmovalništvo v obeh republiških ligah (zahodni in vzhodni), so se ekipe razdelile po skupinah. Prvi dve ekipe v obeh republiških ligah v prvo (od 1. do 4. mesta), drugi dve v drugo skupino (od 5. do 8. mesta) itd.

V drugi skupini nastopa tudi najboljša jeseniška ekipa, ki je v zahodni ligi osvojila tretje mesto. Poleg Jesenic nastopajo še Kočevje, Izbira Ptuj in Slovenj Gradec.

V nedeljo, 9. marca, se je z drugim kolo tekmovalništva začelo. Po 1. kolu (po dveh igrah, ki so jih ekipe odigrale še v ligi) je bil vrstni red naslednji: 5. Kočevje, 6. Izbira Ptuj 5,5, 7. Slovenj Gradec 4,5, 8. Jesenice 4 točke.

V drugem kolu so Jeseničani igrali z ekipo Slovenj Gradec in zmagali z rezultatom 6:4. Jeseničani so nastopili v popolni postavi (Zorko, Krajnik, Pavlin, Krničar, Korošec, Tratnjak, Pograc, Klinar, Železnik in Simončič). Zorko v siličanki ni našel najboljših rešitev in prvotni gornik Mauher je po menjavi figur uspel zadržati ravnotežje. Na drugi deski je bil Krajnik tokrat najboljši mož v ekipi, saj je s črnimi figurami v siličanki obrambi uspel paralizirati vse nasprotnikove poskuse, tudi potem, ko je nasprotnik žrtvoval figuro in ko so se okrog črne kralja znašle vse najmočnejše bele figure. Ko je moral nasprotnik za napad žrtvovati še topa, je bil boj praktično odločen. Najbolj sta tokrat razočarala Pavlin in Korošec, ki sta bila v ligaškem tekmovalju mad najboljšimi. Lojzka Ponrg je nadigrala mlajšo nasprotnico, Mirjam Klinar pa se je morala zadovoljiti z delitvijo točke. Mladinci Železnik in Simončič sta tokrat zmagala in odločilno prispevala k ekipni zmagi. Jeseničani so s to zmago prehiteli Slovenj Gradec in imajo 10 točk.

V nedeljo, 16. marca bo odločilno srečanje v Ptuj z ekipo Izbire.

KT

TVD PARTIZAN ŽIROVNICA

ima svoj redni občni zbor v soboto, 15. marca ob 19. uri v dvorani doma TVD Partizan Žirovnica.

Po občnem zboru bo za člane TVD Partizan družabni večer s plesom.

V jeseniško društvo upokojencev je vključeno tudi precejšnje število osebnih in družinskih upokojenk. Ob 8. marca – dnevu žena, je upravni odbor društva pripravil za te žene lep in prijeten večer. Tako je izrazil pozornost vsem tistim ženam, ki niso več v delovnem razmerju.

Za pozornost se udeležence tovariško zahvaljujemo.

Odbojka

POMEMBNA ZMAGA MOSKE EKIPE

V soboto, 8. marca se je pričel spomladanski del I. republiške lige v odbojki. Že v prvem kolu sta se srečali ekipi Mežice in Jesenic, ki se potegujeta za vrh lestvice. Tega sta se zavedali obe ekipe, zato so gosti tudi pripotovali kompletni, medtem ko so domačini nastopili okrnjeni.

Za Jesenice so nastopili: Kavčič, Divjak, Bergelj, Bogataj, Rajgelj, Strnad, Ressler, Mežek. Manjkali so torej Erjavc in Kovač, ki sta poškodovana, poleg tega pa še Pristov, Končnik in Demšar. Trener Prešeren je resno računal na Božiča, vendar je ta moral v zadnjem hipu na ladjo.

Igra sama je bila vseskozi borbeno in igralci so se borili za vsako točko. Pri domačinih se je poznalo, da še niso uigrani kot bi bilo treba in je bilo zaradi tega v prvih dveh setih preveč nervoze. To so izkoristili gostje in prva dva seta odločili sebi v korist.

Vse je kazalo, da bodo gostje odnesli zmago. Preobrat je prišel v tretjem setu, ko so domačini zaigrali na vso moč in gladko zmagali. Najtežja borba pa je bila v četrtem setu. Gostje so že vodili z 8:3, vendar so se domačini zbrali in z dobro in pametno igro osvojili set. Izenačenje na 2:2 je pomenilo tudi moralno zmago. Gostje so začutili, da jim je zmaga ušla in da imajo v nadaljevanju malo možnosti proti uigranim domačinom.

Predvidevanja so se uresničila. V odločilnem petem setu, so domačini tako povedli z 8:0. Gostje so naleteli na dober blok in to je odločilo tekmo. Pri stanju 14:3 so gostje dosegli še 4 točke, vendar je bilo to premalo in domačini so slavili pomembno zmago.

Tekma je trajala dve uri in pol in ljubitelji odbojke so lahko prišli na svoj račun.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JAKOBA SLIVNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin dragega pokojnika, ga spemili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam izrazili sožalje in sočustvovali z nami.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Lubeju za zdravljenje, sosedom za nesebično pomoč, gasilcem, govornikom za poslovljene besede, pevcem za žalostinke, podjetju Živila Kranj in podjetju Elim Jesenice.

Se enkrat vsem iskrena hvala. **ZALUJOČI: žena Katarina, sinovi Jakob, Tone in Filip z družino, hčere Kati, Francka in Pavla z družinami ter ostalo sorodstvo**

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata

FRANCA ŽIDANEKA

se najlepše zahvaljujem dr. Manfredovi za njeno hitro pomoč. Enako se zahvaljujem sosedom Anici Klančar in Ivanki Branc za njihovo pomoč v težkih trenutkih, kakor tudi vsem vaščanom za podarjeni venec, vsem voznikom avtomobilov, pevcem za žalostinke in vsem, ki so ga spemili na njegovi zadnji poti.

Se enkrat prisrčna hvala.

ZALUJOČI: sestri Julka in Rozka z možem in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in žene

MARIJE PIRIH

se najiskrenejše zahvaljujem za vso skrb in nego zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnice Jesenice, posebno dr. Markežu in zdravstvenemu osebju infektološkega oddelka bolnice Golnik, posebno dr. Koraču. Zahvalo izrekamo tudi pevskeemu zboru društva upokojencev Javornik in pihalnemu orkestru, vsem darovalcem cvetja in vencev ter voznikom osebnih avtomobilov. Posebno se zahvaljujem sosedom in znancem za nesebično pomoč, še posebno Angeli Oveček, Mariji Pukel, Marjanci Kalan, družinoma Jakopič in Ravnik ter Minki Cigler s Tatjanco.

ZALUJOČI: mož Stanko, hčerka Božena z možem in ostalo sorodstvo

Kino RADIO

15. marca amer. barvni film **POD-VIGI SLAVNEGA MORNARJA** POPAJA, avtorji: Elie Segar, Max Fleischer, Isadore Klein, ob 15. uri. 15. in 16. marca danski barvni film **ZOBOZDRAVNIK V POSTELJI**, v režiji John Hilbard, v gl. vlogi Ole Soeltoft, ob 17. in 19. uri.

Ogled filma za mladino pod 16. letom starosti prepovedan.

17. in 18. marca amer. barvni film **ŠAKAL**, v režiji Fred Zinnemann, v gl. vlogi Edward Fox, ob 17. in 19. uri.

19. marca amer. barvni film **BO-TER**, v režiji Francis Ford Coppola, v gl. vlogi Marlon Brando.

Film za mladino pod 16. letom starosti ni primeren.

20. marca zaprto!

21. marca amer. film **ČUDNI ZNAČAJI CHARLIJA CHAPLINA**, v režiji Charlie Chaplin, v gl. vlogi Charlie Chaplin.

22. in 23. marca franc. barvni film **SIN**, v režiji Pierre Granier-Deferre, v gl. vlogi Yves Montand, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

15. in 16. marca amer. barvni film **ŠAKAL**, ob 18. in 20. uri.

17. in 18. marca danski barvni film **ZOBOZDRAVNIK V POSTELJI**, ob 18. in 20. uri.

19. marca zaprto!

ZAHVALA

Ob nenadni in tragični izgubi moža, očeta in starega očeta

NATALIA MACORIGA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in še posebej družinam: Maček, Bedene, Rozmanovi, Mari Bogatajevi in Helenki Lipovec za vso pomoč v dneh težke izgube. Iskrena hvala vsem darovalcem vencev in cvetja ter še posebej sodelavcem na Svetinovi 15 za venec in zbrano denarno pomoč. Zahvaljujem se njegovim sodelavcem iz obrata Javornik I za častno spremstvo na zadnji poti in venec ter inž. Rižmaricu za poslovljene besede ob odprtem grobu ter pevcem z Jesenic za žalostinke. Zahvaljujem se voznikom osebnih avtomobilov za prevoze ter vsem, ki so nam izrazili sožalje, sočustvovali z nami in ga v tako velikem številu spemili na zadnji poti.

ZALUJOČI: žena Angela, hčerka Marija z možem, vnuk Metod, brat Mario in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta, dedka, pradedka, brata in strica

JANEZA TRIPLATA

iz Most pri Žirovnici, se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem ter bivšim sodelavcem in vsem, ki so počastili njegov spomin, nam izrekli sožalje ter tolažilne besede in mu podarili vence in cvetje. Najtopleje se zahvaljujem vsem sosedam, ki so nam v teh težkih dneh tako nesebično pomagale.

Posebno zahvalo izrekamo dr. Rojčevi za požrtvovalne obiske in lajšanje bolečin v hudih trenutkih njegove težke bolezni.

Iskrena hvala pevskeemu zboru upokojencev z Javornika in nosilcu upokojenskega prapora.

Zahvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spemili na njegovi zadnji poti.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala! Ohranite ga v lepem spominu.

ZALUJOČI: žena Franciška, sinova Tine, Ivan in hčerka Mimica z družinoma

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža in očeta

URBANA JAKOPIČA

se zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam izrazili sožalje in ga spemili na njegovi zadnji poti ter mu poklonili številne vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka bolnice Jesenice in zdravstvenega doma Jesenice ter gasilskemu društvu Blejska Dobrava. Hvala tov. Staretu za poslovljene besede.

ZALUJOČI: žena Marija, sinova in hči z družinami

20. marca italij. barvni film **VRNITEV OSAMLJENEGA RE-VOLVERAŠA**, ob 18. in 20. uri. 21. marca amer. barvni film **BOTER**, ob 17. in 20. uri. 22. in 23. marca italij. barvni film **MORILEC IZ LJUBEZNI**, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

15. marca amer. barvni film **DEK-LICA, KI SEM JO LJUBIL**.

16. marca italij. barvni film **VRNITEV OSAMLJENEGA RE-VOLVERAŠA**.

21. marca amer. barvni film **ŠAKAL**.

22. marca danski barvni film **ZOBOZDRAVNIK V POSTELJI**.

Film za mladino pod 16. letom starosti ni primeren.

Kino DOVJE MOJSTRANA

15. marca amer.-nem. barvni film **KRALJ, DAMA, FANT**.

16. marca amer. barvni film **DEK-LICA, KI SEM JO LJUBIL**.

22. marca amer. barvni film **ŠAKAL**.

Gledališče

PONEDELJEK, 17. 3. ob 19.30 KONCERT SLOVENSKEGA INSTRUMENTALNEGA KVINTETA.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste mi izrekli sožalje ob smrti mojega ljubega sina

FRANCIJA HROVATA

ga počastili z venci in cvetjem in ga spemili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI: mama in ata, brata Henrik in Joža z družinoma

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru in sodelavcem prodajnega sektorja se najlepše zahvaljujem za pozornost in denarno pomoč v času bolovanja.

Vanda Oblak

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru jeklovlek se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, katero sem prejel v času bolezni.

Izidor Brišar

ZAHVALA

Sodelavcem apnenice se najlepše zahvaljujem za darilo ob 8. marcu.

Marija Domitrovič

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem družbene prehrane za prejeta darila in pozornost. Obenem jim želim še mnogo delovnih uspehov.

Zinka Šter

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se obratovodstvu Javornika I ter kadrovskemu sektorju Železarne za prejeta darila najlepše zahvaljujem.

Vsem skupaj, sodelavcem in sodelavkam pa se zahvalim za dobre želje.

Vsem skupaj želim še mnogo osebnih in delovnih uspehov.

Franc Brišar

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz valjarne 2400, ki so se od nje poslovili in mi izrekli sožalje.

Iskrena hvala za denarno pomoč

Marija Testen

ZAHVALA

Zdravnikom in osebju kirurškega oddelka splošne bolnice na Jesenicah, se najlepše zahvaljujem za uspešno opravljeno operacijo in oskrbo v času mojega bivanja v bolnici.

Janez Vengar, Jesenice, C. revolucije 2

SEDMERICA Z JESENIC

Prejšnji teden, potem ko so naši najboljši hokejisti odigrali tudi tretje srečanje s češkoslovaškim prvoličnikom Motorjem iz Čeških Budejovic (2:10), je zvezni kapetan Tone Franzot določil dvajset igralcev, ki so v torek dopoldne z brniškega letališča odpotovali v Sapporo, na svetovno prvenstvo B skupine, ki se bo začelo v petek, 14. marca.

Vodstvo reprezentance je na sklepne priprave povabilo kar enajst igralcev Jesenic, v reprezentanci pa jih je ostalo sedem. Najprej sta priprave zaradi lažjih poškodb zapustila mladi vratar Marjan Zbontar, ki je bil določen za tretjega, tako imenovanega »letečega vratarja« ter mladi branilec Joža Razinger. Nato sta iz reprezentance izpadla še Milan Jan in Slavko Beravs, tako da so v izbrani vrsti, ki nas bo predstavljala v Sapporu ostali tile igralci: Knez, B. Jan, Smolej, Poljanšek, Hafner, F. Zbontar in T. Košir. Takoj pade v oči, da je v reprezentanci Jugoslavije le en jeseniški branilec, kar nedvomno dokazuje, da vodstvo izbrane vrste nima zaupanja v jeseniške obrambne igralce, kar ni niti čudno, če se spomnimo letošnje sezone.

Ob koncu naj opozorimo ljubitelje hokeja, da se bodo naši najboljši hokejisti najprej pomerili z reprezentanco Švice — to bo otvoritvena tekma SP — v zadnjem srečanju prvenstva pa bodo zopet igrali naši in sicer z največjim favoritom za prvo mesto, reprezentanco DR Nemčije.

USPEH MLADINCEV

Mladinska reprezentanca Jugoslavije, ki bo ob koncu tedna nastopila na evropskem prvenstvu mladincev B skupine v Švici, je prejšnji teden sodelovala na zanimivem turnirju štirih narodov v švicarskem kraju Arau, kjer je dosegla lep uspeh. Poleg naših so igralce reprezentance Italije, Švice in ZR Nemčije. Mladi hokejisti Jugoslavije so ob koncu osvojili solidno drugo mesto, ker so v finalnem srečanju izgubili dvoboj s Švico z rezultatom 2:4 (1:2, 0:1, 1:1), čeprav so igrali precej dobro, nastopili pa so tudi brez najnevarnejšega strelca Petra Klemenca.

Nogomet

TRIGLAV : JESENICE 1:1 (1:0)

V četrtek, 6. marca, so jeseniški nogometaši gostovali v Kranju, kjer so odigrali prijateljsko tekmo z moštvom Triglava. Srečanje se je končalo z neodločnim rezultatom 1:1 (1:0).

Na zelo težkem in blatnem igrišču sta obe moštvi prikazali dober nogomet. Domačini so sicer imeli vso tekmo rahlo terensko premoč, vendar so gostje z dobro taktično igro v obrambi in sredini igrišča, uspešno odklanjali nevarnosti pred svojimi vrati. Neodločen rezultat tudi najbolj ustreza dogodkom na igrišču. Gol za NK Jesenice je dosegel Komel.

LTH : JESENICE 1:0 (1:0)

V nedeljo, 9. marca, je članska ekipa NK Jesenice gostovala v Skofji Loki, kjer so odigrali prijateljsko tekmo z moštvom LTH. Srečanje so izgubili z rezultatom 1:0 (1:0).

Jeseniški nogometaši so tudi tokrat zaigrali dobro in imeli večji del tekme terensko premoč, vendar zaradi neučinkovitosti napada niso mogli te premoči izraziti z zadetkom in tako srečanje izgubili z minimalnim rezultatom.

TOLMIN : JESENICE 0:2 (0:2) (mladinci)

V nedeljo, 9. marca so mladi jeseniški nogometaši gostovali v Tolminu, kjer so odigrali prijateljsko tekmo s sovratniki iz Tolmina in zmagali z rezultatom 0:2 (0:2).

Po porazu v Lescach so jeseniški mladinci tokrat zaigrali mnogo boljše, zlasti v prvem polčasu, ko so popolnoma nadigrali solidno moštvo domačih nogometašev. V drugem polčasu so fizično močnejši domačini vzpostavili ravnotežje na igrišču in tudi nekajkrat resneje ogrozili gol Jeseničanov. Dobro organizirana obramba pa je vedno pravočasno posredovala in ni dovolila domačinom, da bi dosegli svoj častni zadetek. Kljub dobri igri in zmagi našega moštva ne moremo biti popolnoma zadovoljni. Tekma je namreč pokazala, da jeseniškim mladim nogometašem manjka še veliko nogometnega znanja za doseganje vidnejših uspehov v slovenskem merilu oziroma za kasnejše nastopanje v članskem moštvu.

Gola za mladinsko moštvo NK Jesenice sta dosegla: Jovičič in Kokošar.

Na prvem srečanju so presenetljivo in zelo visoko premagali favorizirano reprezentanco ZR Nemčije, kar z 11:5, to pa je ena najpomembnejših zmag naših mladincev v zadnjih letih. Pri tem je zanimivo tudi to, da so vseh enajst golov za naše dosegli jeseniški mladinci in sicer: Klemenc 5, Brun 2, Kern, Horvat, Šlibar in Z. Šuvak po 1.

Uspeh na turnirju štirih narodov v Arau je še pomembnejši, če upoštevamo, da naši mladinci v letošnji sezoni niso imeli niti en dan skupnih priprav. Prvič so namreč imeli skupne priprave po končanem turnirju v Arau, kjer so ostali nekaj dni, saj so jim prijazni domačini omogočili nemoteno delo pred samim začetkom evropskega prvenstva.

V reprezentanci Jugoslavije je kar deset mladincev iz Jesenic in sicer: Pretnar, Berlišk, Terseglav, Klemenc, Brun, Kern, Horvat, Fartek, Šlibar in Z. Šuvak, kar je še en dokaz več, da ima jeseniški hokej v mladinskih vrstah zelo obetajoče hokejiste. D.

Rokomet

DRUGI V C SKUPINI

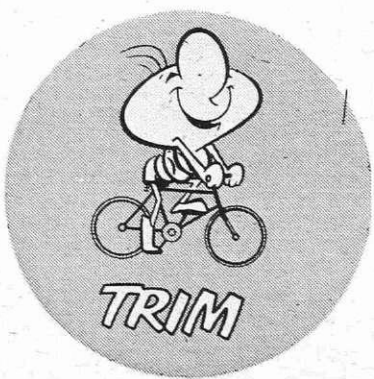
Jeseničani so v soboto, osmega marca, odigrali v hali Tivoli v Ljubljani zadnji dve tekmi zimskega prvenstva C skupine v rokometu.

Najprej so se pomerili z ekipo Višnje gore in jo z boljšo in kolektivnejšo igro premagali s 16:9, polčas 10:5. Drugo tekmo so igrali z neposrednim konkurentom za drugo mesto, ekipo Kočevja. Po izenačeni igri v prvem polčasu je bil rezultat 8:7 v korist Kočevja, so srečanje dobili zaradi boljše igre v drugem polčasu s 15:14.

Jeseničani so v zadnjih dveh tekmah pokazali dve odlični igri in če ne bi drugega februarja zaradi slabega sojenja izgubili proti zmagovalcu turnirja Krmelju, bi bili Jeseničani prvaki C skupine. Toda rezultati niso toliko važni, kot dejstvo, da se Jeseničani dobro pripravljajo na začetek prvenstva v ljubljanski conski rokometni ligi. Prvenstvo se bo pričelo 29. marca. Lahko upamo, da bodo Jeseničani s pospešenimi in resnimi treningi, ki jih vodi trener Janez Mlakar, konec marca uspešno pričeli spomladanski del prvenstva. Končna lestvica C skupine.

Krmelj	7	7	0	0	94:57	14
Jesenice	7	6	0	1	104:72	12
Kočevje	7	4	0	3	107:91	8
Donit	7	4	0	3	85:85	8
Sodražica	7	3	0	4	80:78	6
Višnja gora	7	3	0	4	79:89	6
Grosuplje	7	1	0	6	68:107	2
Semič	7	0	0	7	69:107	0

Med strelci C skupine je Jeseničan Prešeren zasedel drugo mesto s tridesetimi zadetki. Prvi je bil Žerjav (Kočevje) s štiridesetimi zadetki, tretji Marinič (Grosuplje) s petindvajsetimi, itd. -tok

Kegljanje

SODELAVCI STROJNEGA VZDRŽEVANJA MED SEBOJ

Komisija za šport in rekreacijo pri sindikatu strojnega vzdrževanja, je organizirala za svoje člane tekmovalje v kegljanju na asfaltu, in sicer dvakrat po 25 lučajev. Tekmovale so petčlanske ekipe delavnic in dni, skupaj pa je nastopilo čez 70 tekmovalcev.

V lepem športnem vzdušju so se odvijale zagrizene borbe med ekipami. Vse je že kazalo, da bo prvak ekipa montaže, toda v finalu jo je prehitela ekipa strojnega vzdrževanja Jesenic.

REZULTATI: 1. Strojne delavnice Jesenice — 1049 kegljev (Frelj 231, Sodja 230, Korosec 216, Hudovernik 192 in Onič 180), 2. Montaža — 1026, 3. dnina Repinc Bela — 971 podrtih kegljev itd.

To tekmovalje je znova dokazalo, kako priljubljena športno-rekreacijska aktivnost med železarji je kegljanje na asfaltu. Obenem pa znova

opozorilo na preveliko ozkost v lanskem prvenstvu Železarne v kegljanju na asfaltu, ko je bilo število tekmovalcev omejeno. Upamo in pričakujemo, da bo letos ta napaka popravljena in bo tekmovalje organizirano teko kot včasih, da se ga bodo lahko udeležili vsi člani kolektiva. FS.

HOKEJSKA TEKMA MED MLADIMI DELAVCI IZ ŽELEZARNE IN VERIGE

V nedeljo, 16. marca bo na ledeni ploskvi Podmežaklo zanimiva hokejska tekma. Med seboj se bodo pomerili mladi iz naše železarne in Verige Lesce. Komisija za šport in rekreacijo pri TK ZSMS Železarne, ki organizira to hokejsko srečanje, vabi mlade železarje, da si srečanje ogledajo v čimvečjem številu. Začetek bo ob 8.30. JR

IZ ŠOLSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV

V soboto, 8. marca, sta se košarski ekipi ŠSD osnovne šole Prežihov Voranc srečali z vrstniki s sosednjim ŠSD osnovne šole Tone Čufar. Dekleta so tako kot v prvem srečanju, tudi v povratni tekmi premagale sošolke iz ŠSD Tone Čufar z rezultatom 30:27.

Fantje iz ŠSD osnovne šole Prežihov Voranc so kot navadno tudi tokrat pokazali dobro igro in premagali sovratnike iz osnovne šole Tone Čufar z rezultatom 36:73. W.

Smučanje

LEP USPEH NAŠIH SMUČARJEV-SKAKALCEV V ZRN

Na zaključni tekmi letošnje sezone v zimsko športnem središču Bavarke Reit in Winkl 9. marca, sta nastopili na tradicionalnem tekmovalju v smučarskih skokih na 80-metrski skakalnici tudi ekipi jeseniškega kluba in kranjskega Triglava. V konkurenci 50-tih skakalcev iz Avstrije, ZRN in Jugoslavije, so imeli jeseniški skakalci precej uspeha. Pri članih je dosegel lep uspeh Andrej Cuznar (Jes.) s tretjim mestom in Karel Krznarič, ki je bil peti. Še boljšo uvrstitev pa je dosegel Miha Rožič (Jes.), ki je bil pri mladincih do dvajsetega leta prvi, Ivo Zupan (Jes.) pa zelo soliden (četrti).

Rezultati — člani:

1. Rudi Tusch (ZRN) 245,3 (80, 83), 2. Dubb (ZRN) 236,3 (82, 76), 3. Cuznar (Jes.) 213,9 (73, 73,5), 4. Sperl (ZRN) 210,1 (74, 73,5), 5. Krznarič (Jes.) 203,4 (76, 68), 6. Gorjanc (Trig.) 202,7 (75,5, 69), itd.

Mladinci do 20 let:

1. Rožič (Jes.) 207,9 (71, 73), 2. Angerer (ZRN) 205,3 (73, 72,5), 3. Schwarz (ZRN) 199,6 (74,5, 69), 4. Zupan (Jes.) 192,8 (71,5, 66,5), itd.

To je bil drugi lep uspeh skakalcev. Prvič so nas razveselili že prejšnjo nedeljo, ko je bil Janez Demšar v Lahtiju (Finska) odličan 16. in Dušan Justin na evropskem prvenstvu za mladince izredno dober z devetim mestom (to je bilo hkrati neuradno svetovno prvenstvo za mladince, saj so nastopili tudi Američani in Kanadčani).

SLOVENSKO PRVENSTVO CIBICANOV

Na prvenstvu Slovenije v veslalomu na Soriški planini za cibicane, so bili doseženi naslednji rezultati:

Cibicani: 1. Matej Oblak — Jesenice — 0:57,69, 2. Erbežnik — Olimpija — 0:59,39, 3. Čizman — Olimpija — 0:59,67, 5. Matjaž Naglič — 1:01,46, 15. Jani Pirc — 1:07,00, 31. Blaž Ravnik — 1:11,98 (vsi Jesenice).

Cibikanke: 1. Leskovšek — Novinar — 1:00,00, 2. Ostrež — Gorica — 1:00,23, 3. Barbara Kunc — Jesenice — 1:00,99, 11. Tanja Borštnik — Jesenice — 1:11,83.

SMUČARSKI RAZGLEDI

Ljubitelje smučanja obveščamo, da smo zamenjali slike v vitrini smučarskih razgledov pri vremenološki postaji Jesenice.

Na aktualni strani so slike naših smučarjev — tekačev s tekmovaljem v letošnji zimi.

Na drugi strani, kjer prikazujemo zgodovino smučanja, prikazujemo našega najboljšega smučarja — skakalca Janeza Polda. Č. H.

RAZGIBANA ŠPORTNA DEJAVNOST V ŽELEZARNI V LETU 1974

Čeprav smo že krepko zakoračili v leto 1975, pa morda ne bo odveč, da tudi s področja športa in rekreacije v naši železarni naredimo kratek povzetek o lanskeletni aktivnosti. Komisija za šport in rekreacijo, ki deluje pri tovarniški konferenci osnovnih organizacij sindikata Železarne, je naredila pregledna poročila oziroma analize, tako o doseženih rezultatih v okviru vsega kolektiva, kakor tudi med posameznimi obrati in oddelki.

V letu 1974 je bilo osem prvenstev Železarne v naslednjih športnih panogah: sankanju, kegljanju na ledu, kegljanju na asfaltu, šahu, odbojki, plavanju, balinanju in nogometu. Ta prvenstva so bila razdeljena na zimski in letni del. Na zimskih prvenstvih so največ točk zbrali sodelavci iz strojnega vzdrževanja in sicer 230, sledijo pa: strojne delavnice 220, hladna valjarna 217, OTK 188, upravne službe 185, itd.

Tudi na letnih prvenstvih so bili najboljši sodelavci strojnega vzdrževanja. V štirih športnih panogah so zbrali skupaj 215,5 točk; sledijo RO 152, jeklovlek 140, strojne delavnice 138,5, OTK itd.

Uvrstitev obratov in oddelkov na vseh osmih prvenstvih, ki so potekala v okviru Železarne je naslednja: 1. strojno vzdrževanje 445,5 točk, 2. strojne delavnice 358,5, 3. hladna valjarna 349, 4. OTK 324, 5. žičarna 302, 6. upravne službe 302, 7. strugar na valjev 259, 8. livarna 256, 9. jeklovlek 228, VEN 224 točk, itd.

In koliko točk so osvojile naše sodelavke? Najboljše so bile iz OTK, ki so zbrale 145 točk, sledijo: upravne službe 99, HVŽ 98, RO 50, jeklovlek 47, gradbeno vzdrževanje 45 in žebljarna 2 točk.

Iz posameznih obratov in oddelkov se je vseh športnih prvenstev udeležilo skupaj 1.441 naših sodelavcev. Številka vsekakor ni majhna, saj je to skoraj ena tretjina vseh zaposlenih v našem kolektivu, čeprav moramo vedeti, da nekateri nastopajo v dveh ali celo več panogah. Tukaj naj povemo to, da bi bila številka lahko še veliko večja, če bi se tekmovalje udeležili vsi, ki se prijavijo. Tako se velikokrat dogaja, da se sodelavci za tekmovalje ne prijavijo, ko pa je na sporedu tekmovalje, jih preprosto ni.

Prvenstev se je ponovno udeležilo največ sodelavcev iz strojnega vzdrževanja in sicer 128, sledijo: jeklovlek 87, hladna valjarna in plavž 77, VEN 74, OTK 72, upravne službe 64, žičarna 61, strojne delavnice in martinarna 58, strugar na valjev in transport 54, livarna in elektro, toplotna energija 48, itd. Skupaj so na prvenstvih sodelovali delavci iz štiridesetih obratov in oddelkov.

PESTER ŠPORTNI PROGRAM V LETOŠNJEM LETU

Komisija za šport in rekreacijo pri tovarniški konferenci OO sindikata železarne Jesenice je tudi za leto 1975 pripravila pester program rekreativne dejavnosti in raznih tekmovalj. Sodelavci imajo na razpolago številne možnosti za rekreacijo v prostem času. V okviru dnevnih trim aktivnosti, so to: splosna telesna vzgoja, namizni tenis, balinanje, kegljanje na asfaltu, drsanje, trim kabinet, odbojka, tenis in trim steza.

Letos bodo med sindikalnimi odbori v Železarni potekala tekmovalja v dvanajstih športnih panogah in sicer: sankanju, veslalomu, kegljanju na ledu (to tekmovalje se je pravkar začelo), kegljanju na asfaltu, šahu, namiznem tenisu, streljanju, orientacijskem pohodu, nogometu, odbojki, plavanju in balinanju.

Poleg teh tekmovalj v okviru Železarne, se bodo naši sodelavci udeleževali tudi medkolektivnih tekmovalj in športnih srečanj. Tukaj naj omenimo naslednje: športni četverboj (Železarne, Veriga, Plamen, Elan), športno srečanje z granicariji, športno srečanje Železarne in Iskra — Blejska Dobrava, športni peterboj (Feralit Zalec, Steklarna Hrastnik, Litostroj Ljubljana, Sava Kranj in železarna Jesenice). Peterboj bo letos v Zalcu.

Naši sodelavci se bodo udeležili tudi občinskih sindikalnih prvenstev, gorenjskega in slovenskega sindikalnega prvenstva v šahu in tekmovalja med samskimi domovi Železarne v šahu in nogometu.

Športne rekreacije bo tako v letošnjem letu zelo veliko in našim sodelavcem želimo čimveč dobrih rezultatov! J. R.

ŠPORTNO-REKREACIJSKA DEJAVNOST PRI STAREJŠIH LJUDEH

Če si hoče človek ohraniti sposobnosti, zdravje in dobro počutje, se mora ukvarjati s športno rekreacijo v vseh obdobjih svojega življenja. Predvsem to velja za obdobje po tridesetem letu starosti, ko začne »človeški motor slabše delovati«. S športno rekreacijo in z delom lahko upočasnimo procese zmanjševanja funkcionalnih in delovnih sposobnosti.

Za mladost je veljalo, da delo razvija organe, za zrelostno dobo pa velja, da delo ohranja organe. Zato si pogledimo, kaj početi po tridesetem letu starosti.

Če se je človek do tridesetega leta aktivno ukvarjal s športom, se mu tudi potem kakršnakoli športna dejavnost ne bo zdela pretežka, niti se ji ne bo upiral. Če pa se do tridesetega leta moški ali ženska nista ukvarjala z nobenim športom ali pa le občasno, bosta potrebovala nekaj časa, da se z »dušo in telesom oprieta kategorijali športnega udejstvovanja, ki bo obema koristil. Predvsem ne sme človek po tridesetem letu z ničemer pretiravati, ker je to brez pravega pomena. V obdobju od 30. do 40. leta starosti se lahko ukvarjamo z vsemi športnimi aktivnostmi od lažjega teka, planinstva, veslanja, smučanja, plavanja do kolesarjenja in podobno. Vse to pa mora biti v mejah dovoljenega, ne sem biti pretiravanja. Človek, ki se s temi aktivnostmi ukvarja, mora občasno hoditi tudi na zdravniške kontrole.

V obdobju med štiridesetim in petinštiridesetim letom zdravniki in športni strokovnjaki priporočajo športe, v katerih se noge zelo malo uporabljajo. To so plavanje, veslanje, jadrnanje in podobno.

Med petinštiridesetim in petdesetim letom so priporočljive predvsem skupinske aktivnosti kot so odbojka, mali nogomet, rokomet in drugo, potem je priporočljiv golf, balinanje, pa tudi plavanje je v tem obdobju še priporočljivo.

Med petdesetim in šestdesetim letom so priporočljive zmerne aktivnosti. Opuščati je treba hitre vaje in aktivnosti. Koristne so aktivnosti

kot so: planinstvo, kolesarjenje, lov, smučanje, še vedno je priporočljivo plavanje in balinanje, pa tudi delo na vrtu.

V obdobju po šestdesetem letu starosti si lahko z vsestransko, toda zmerno vadbo ohranimo čilost telesa. Kaj pride v poštev v tem obdobju: sprehodi, lov, balinanje, ribolov, planinstvo, plavanje, priporočljivo je tudi kolesarstvo vse tja do devetdesetega leta starosti, saj na primer lahko poganjamo pedale tudi kot sami hočemo, oziroma tako in toliko časa, dokler ne začutimo lažje utrujenosti. Naporne vaje niso priporočljive. Vsak človek mora poznati svoj ritem dela. Kdor se pri vadbi ne počuti dobro, se ne sme siliti, kar velja predvsem za tiste, pri katerih je volja močnejša od organizma. Aristotel je zapisal: »Telesna utrujenost je škodljiva — za razvoj duha, umska utrujenost za razvoj telesa«.

Zadnje čase so se po svetu in tudi pri nas razvile TRIM steze (Završnica), kjer se lahko ljudje vse do šestdesetega leta starosti, nekateri tudi še dalj, bolj ali manj aktivno lotijo zadanih nalog. Predvsem pa je odvisno, koliko in kolikokrat bo vajo vadeči ponovil, od starosti, od zmognosti in zdravja vadečega. Seveda pa ni priporočljivo s ponavljanjem vaj in tempom izvajanja siliti, saj se ne pripravljamo za nobeno tekmovalje, ampak se le rekreiramo v lastno dobro.

Tu so potem še TRIM kabineti, kjer se prav tako ne smemo siliti z izvajanjem. V boljših TRIM kabinetih so prisotni tudi zdravniki ali pa svetovalci, ki nešportnikom priporočajo vaje, ki naj jih delajo in kolikokrat naj jih ponavljajo. Seveda je spet vse odvisno od zdravja in starosti vadečega.

Upam, da ste vsi, ki ste to prebrali, zvedeli kaj novega oziroma kaj takega, kar bo tudi vam prišlo prav, oziroma vas spodbudilo k aktivnosti. Predvsem pa predno se prične ukvarjati s kakršnokoli športno aktivnostjo, preverite delovanje svojega »motorja« — SRCA, ter k vadbi postopoma, potem pa redno prihajate. -tok